

ຄູ່ມື

ສຳລັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ

ການຝຶກອົບຮົມການໃຫ້ຄຳປຶກສາກ່ຽວກັບສິດທິ
ໃນການດູແລສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບ
ຈະເລີນພັນສຳລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ

ຈັດພິມໂດຍ

ສະມາຄົມສັງເລີມສຸຂະພາບຄອບຄົວ
ສະບັບປັບປຸງຮ່າງທີ 2 (5 ທັນວາ 2019)

ຈຸດປະສົງຂອງການພັດທະນາຄູ່ມື

ຄູ່ມືສໍາລັບການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບການໃຫ້ຄໍາປຶກສາທີ່ເປັນມິດສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ ແມ່ນຖືກພັດທະນາຂຶ້ນ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳຂອງໂຄງການ ສິ່ງເສີມສົດທີ່ເດັກຍິງຊົນເຜົ່າ ແລະ ໂຄງການ ເຂົ້າເຖິງໄວໜຸ່ມຂອງສະມາຄົມສິ່ງເສີມສຸຂະພາບຄອບຄົວ ເຊິ່ງໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳຢູ່ທີ່ເມືອງ ປາກທາ ແຂວງ ບໍ່ແກ້ວ ແລະ ເມືອງຮຸນ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ, ເຊິ່ງການນໍາໃຊ້ຄູ່ມືການຝຶກອົບຮົມສະບັບນີ້ແມ່ນຈະບໍ່ໄດ້ຈຳກັດພຽງແຕ່ກິດຈະກຳຂອງໂຄງການນີ້ເທົ່ານັ້ນ. ການພັດທະນາຄູ່ມືການຝຶກອົບຮົມສະບັບນີ້ ແມ່ນໄດ້ອີງໃສ່ແນວທາງ ແລະ ນະໂຍບາຍຂອງກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ທີ່ເລັ່ງໃສ່ການປັບປຸງຄຸນນະພາບຂອງການບໍລິການກ່ຽວກັບສິດທິໃນການດູແລສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນຜັນສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ

ເປົ້າໝາຍຫຼັກໃນການພັດທະນາຄູ່ມືນີ້ແມ່ນເພື່ອເປັນບ່ອນອີງ ແລະ ເປັນເຄື່ອງມືສໍາລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳຂອງໂຄງການ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການເສີມສ້າງຂີດຄວາມສາມາດຂອງທີມງານທີ່ເປັນພະນັກງານຂອງໂຄງການ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມງານທາງພາກລັດໃນທ້ອງຖິ່ນ ໃນດ້ານການໃຫ້ຄໍາປຶກສາທີ່ເປັນມິດສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ ເຊິ່ງຄູ່ມືສະບັບນີ້ແມ່ນຈະເປັນເອກະສານທີ່ມີຊີວິດ ສາມາດປັບປຸງໄດ້ຕາມຄວາມເໝາະສົມທາງດ້ານທິດສະດີ ແລະ ວິຊາການ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ຄວາມຮູ້, ທັກສະ ແລະ ການປະຕິບັດຕ່າງໆ ທີ່ມີໃນຄູ່ມືນີ້ຈະເປັນສິ່ງທີ່ແທດເໝາະ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບສະຖານະການໃນປັດຈຸບັນ

ເອກະສານສໍາຄັນພາຍໃນຄູ່ມື

- ຄູ່ມືສໍາລັບຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ: ເຊິ່ງແນະນຳກ່ຽວກັບຄູ່ມືການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ລວມເອົາຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບວິທີການ, ເວລາ ແລະ ອຸປະກອນທີ່ຈະນຳໃຊ້ໃນການຝຶກອົບຮົມ. ຜູ້ທີ່ເປັນຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກສໍາລັບການຝຶກອົບຮົມດັ່ງກ່າວນີ້ ຕ້ອງໄດ້ອ່ານຄູ່ມືສໍາລັບຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກຢ່າງລະອຽດກ່ອນການດໍາເນີນການຝຶກອົບຮົມ
- ຄູ່ມືສໍາລັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມການຝຶກອົບຮົມ ຄູ່ມືນີ້ໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນເພື່ອໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ພາຍຫຼັງການຝຶກອົບຮົມ ເຊິ່ງລວມມີຂໍ້ມູນທັງໝົດທີ່ນຳສະເໜີຢູ່ໃນການຝຶກອົບຮົມດັ່ງກ່າວນີ້
- ສະໄລ່ ຫຼື ບົດນຳສະເໜີສໍາລັບເນື້ອໃນແຕ່ລະພາກທີ່ຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ ແລະ ໃນກໍລະນີທີ່ການນຳໃຊ້ສະໄລ່ອາດບໍ່ເໝາະສົມ ຫຼື ເປັນສິ່ງທ້າທາຍສໍາລັບບາງທ້ອງຖິ່ນ ຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກສາມາດນຳໃຊ້ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ໃນການຂຽນເນື້ອໃນບົດຮຽນ ແລະ ນຳສະເໜີແທນການໃຊ້ສະໄລ່ໄດ້
- ຄຳຖາມສໍາລັບການທົດສອບກ່ອນ ແລະ ຫຼັງການຝຶກອົບຮົມ

ຄາດໝາຍຜູ້ທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ

ເປົ້າໝາຍທີ່ສໍາຄັນຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກຄູ່ມືການຝຶກອົບຮົມດັ່ງກ່າວນີ້ແມ່ນຜູ້ໃຫ້ບໍລິການສຸຂະພາບ ເຊິ່ງຈຸດປະສົງຫຼັກເພື່ອເນັ້ນໃສ່ການພັດທະນາ ແລະ ເສີມສ້າງຄວາມສາມາດຂອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການສຸຂະພາບ ທີ່ເບິ່ງແຍງ ແລະ ໃຫ້ຄໍາປຶກສາກ່ຽວກັບສິດທິໃນການດູແລສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ ແລະ ລວມທັງກຸ່ມປະຊາກອນອື່ນໆ ທີ່ມາຮັບບໍລິການ. ໂດຍສະເພາະແມ່ນບັນຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ. ພ້ອມນັ້ນ ຄູ່ມືສະບັບນີ້ ຍັງເປັນປະໂຫຍດສໍາລັບບັນດາບຸກຄົນທີ່ມີຄວາມສົນໃຈ ແລະ ນຳໃຊ້ຫຼັກການໃຫ້ຄໍາປຶກສາເຂົ້າໃນການປະກອບວິຊາຊີບ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານຂອງເຂົາເຈົ້າ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສິດທິໃນການດູແລສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນໃນໄວໜຸ່ມ

ສາລະບານ

ພາກທີ I

ການນໍາສະເໜີພາບລວມຂອງຄູ່ມື ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ.....06

ພາກທີ II

ສິດທິໃນການດູແລສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບ
ຈະເລີນພັນໃນເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ.....09

ພາກທີ III

ພື້ນຖານສໍາລັບການໃຫ້ຄໍາປຶກສາດ້ານສິດທິໃນການດູແລສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ
ສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ.....21

ສິດທິຂອງຜູ້ຮັບບໍລິການ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ.....22

ການຕັ້ງເປົ້າໝາຍໃນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາດ້ານສິດທິໃນການດູແລສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບ
ຈະເລີນພັນສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ.....24

ການຮູ້ຈັກຕົວເອງ.....25

ພາກທີ IV

ຄວາມສາມາດພື້ນຖານໃນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ.....28

ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ.....28

ຄວາມສາມາດພື້ນຖານໃນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ.....30

ຄວາມສາມາດໃນການສ້າງຄວາມໄວ້ວາງໃຈ.....30

ຄວາມສາມາດໃນການຟັງ.....33

ຄວາມສາມາດໃນການຕັ້ງຄໍາຖາມ.....35

ຄວາມສາມາດໃນການກວດຄົ້ນຄວາມເຂົ້າໃຈ.....38

ຄວາມສາມາດໃນການສະຫຼຸບ.....40

ການຊ່ວຍເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມໃນການວາງແຜນ.....40

ຂັ້ນຕອນຂອງການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ.....41

ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາກ່ຽວກັບການວາງແຜນຄອບຄົວສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ.....42

ພາກທີ V

ການຝຶກປະຕິບັດຕົວຈິງກ່ຽວກັບການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ

ທີ່ເປັນມິດສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ.....44

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ I

ທັກສະເພື່ອປັບປຸງຄວາມສາມາດໃນການເຂົ້າໃຈຄວາມຮູ້ສຶກຂອງຄົນອື່ນ.....47

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ III

ບາງສະຖານະການຫຍຸ້ງຍາກໃນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ.....48

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ IV

ລາຍການກວດກາການນໍາໃຊ້ຄວາມສາມາດໃນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ.....49

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ V

ກະແຈສໍາຄັນສໍາລັບການໃຫ້ຄໍາປຶກສາການວາງແຜນຄອບຄົວທີ່ປະສົບຜົນສໍາເລັດ.....50

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ VIII

ເອກະສານອ້າງອີງ.....51

ພາກທີ I

ການນຳສະເໜີພາບລວມຂອງຄູ່ມື ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ

ເນື້ອໃນບົດຮຽນ

1. ການແນະນຳຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ
2. ການແນະນຳກ່ຽວກັບຄູ່ມື
3. ຈຸດປະສົງລວມ ແລະ ຄວາມຄາດຫວັງຂອງການຝຶກອົບຮົມ

ຈຸດປະສົງ

- ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມມີຄວາມເຂົ້າໃຈທີ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ຊັດເຈນກ່ຽວກັບຈຸດປະສົງຂອງການຝຶກອົບຮົມນີ້
- ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມມີຄວາມຄຸ້ນເຄີຍກັບຄູ່ມືກ່ຽວກັບການຝຶກອົບຮົມໃນການໃຫ້ຄຳປຶກສາທີ່ເປັນມິດສຳລັບໄວໜຸ່ມ
- ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຮູ້ກ່ຽວກັບຄວາມຄາດຫວັງຜົນໄດ້ຮັບພາຍຫຼັງການຝຶກອົບຮົມນີ້

2

ແນະນຳກ່ຽວກັບຄູ່ມື

ເນື້ອໃນບົດຮຽນໃນຄູ່ມືດັ່ງກ່າວນີ້ປະກອບມີ 5 ພາກດັ່ງນີ້

ຫົວຂໍ້

ນຳສະເໜີພາບລວມຂອງຄູ່ມື ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ

ສິດທິໃນການດູແລສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນຜັນໃນເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ

ສະຫລຸບຫຍໍ້ເນື້ອໃນ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຈະໄດ້ຮຽນຮູ້ກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຂອງບົດຮຽນທີ່ລວມຢູ່ໃນຄູ່ມືນີ້ ແລະ ຈຸດປະສົງລວມຂອງການຝຶກອົບຮົມ

ໃນພາກນີ້ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຈະໄດ້ຮຽນຮູ້ຂໍ້ມູນດ້ານວິຊາການກ່ຽວກັບສິດທິໃນການດູແລສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນຜັນ ແມ່ນໄດ້ດຶງອອກມາຈາກຄູ່ມືແຫ່ງຊາດສຳລັບການບໍລິການສຸຂະພາບທີ່ເປັນມິດ ກັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ ສປປ.ລາວ ສະບັບວັນທີ 16 ເດືອນ ພະຈິກ 2017

ພາກທີ I

ພາກທີ II

ພາກທີ III	 <p>ຫົວຂໍ້</p> <p>ພື້ນຖານສໍາລັບການໃຫ້ຄໍາປຶກສາດ້ານສິດທິໃນການດູແລສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນຜັນສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ</p>	 <p>ສະຫລຸບຫຍໍ້ເນື້ອໃນ</p> <p>ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຈະໄດ້ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຮຽນຮູ້ກ່ຽວກັບຕົວເອງ ລວມທັງການຕັ້ງເປົ້າໝາຍ, ການຮຽນຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈຕົວເອງກ່ອນທີ່ຈະເປັນຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາທີ່ດີໄດ້</p>
ພາກທີ IV	<p>ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາແກ່ເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ</p>	<p>ພາກນີ້ຈະນໍາສະເໜີກ່ຽວກັບທັກສະ ແລະ ຄວາມສາມາດຕ່າງໆທີ່ຈໍາເປັນຕ້ອງມີ ແລະ ຂັ້ນຕອນໃນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ເຊິ່ງໃນຄູ່ມືນີ້ເນັ້ນໜັກໃສ່:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ຄວາມສາມາດໃນການສ້າງຄວາມໄວ້ວາງໃຈ 2. ຄວາມສາມາດໃນການຝັງ 3. ຄວາມສາມາດໃນການຕັ້ງຄໍາຖາມ 4. ຄວາມສາມາດໃນການກວດຄືນຄວາມເຂົ້າໃຈ 5. ຄວາມສາມາດໃນການສະຫຼຸບ 6. ຄວາມສາມາດໃນການຊ່ວຍເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມໃນການວາງແຜນ
ພາກທີ V	<p>ການຝຶກປະຕິບັດການໃຫ້ຄໍາປຶກສາສິດທິໃນການດູແລສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນຜັນແກ່ເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ</p>	<p>ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຈະໄດ້ຝຶກປະຕິບັດນໍາໃຊ້ຄວາມສາມາດໃນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາຕາມຂັ້ນຕອນ ໂດຍນໍາໃຊ້ການສະແດງບົດບາດສົມມຸດ ເຊິ່ງເນັ້ນໜັກໃສ່ບັນຫາທີ່ມັກພົບເຫັນ ເລື້ອຍໆໃນເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມກ່ຽວກັບສິດທິໃນການດູແລສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນຜັນ</p>

ຈຸດປະສົງລວມຂອງການຝຶກອົບຮົມ

- ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມມີຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ມີຄວາມສາມາດເພີ່ມຂຶ້ນກ່ຽວກັບການໃຫ້ຄໍາປຶກສາແບບເປັນມິດສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ
- ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສາມາດດໍາເນີນການໃຫ້ບໍລິການທີ່ມີຄຸນນະພາບຫຼາຍກວ່າເກົ່າສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາດ້ານສິດທິໃນການດູແລສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ

ຄວາມຄາດຫວັງຂອງການຝຶກອົບຮົມ

ພາຍຫຼັງການເຂົ້າຮ່ວມການອົບຮົມກ່ຽວກັບການໃຫ້ຄໍາປຶກສາທີ່ເປັນມິດສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຖືກຄາດຫວັງວ່າຈະ:

- ມີຄວາມຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບສິດທິໃນການດູແລສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ ໃນເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມເພີ່ມຂຶ້ນ
- ມີຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ລະອຽດອ່ອນຕໍ່ຄວາມຕ້ອງການຂອງເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ ໂດຍສະເພາະແມ່ນກ່ຽວກັບບັນຫາສິດທິໃນການດູແລສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ
- ໄດ້ພັດທະນາຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມສາມາດທີ່ຈໍາເປັນ ໃນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາແກ່ເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ
- ສາມາດໃຫ້ຄໍາປຶກສາທີ່ມີຄຸນນະພາບສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມໄດ້

ເນື້ອໃນບົດຮຽນ

1. ຄຳນິຍາມສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ ແລະ ໄວຊອນປ່າວສາວ
 - 1.1. ຄຳນິຍາມສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ
 - 1.2. ໄວຊອນປ່າວສາວ
 - 1.3. ສິ່ງທ້າທາຍຂອງການເປັນໄວໜຸ່ມ
2. ປັດໄຈທີ່ເປັນຕົວກຳນົດດ້ານສຸຂະພາບຂອງເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ
3. ການເລີ່ມຕົ້ນມີການພົວພັນທາງເພດໃນເຍົາວະຊົນໄວໜຸ່ມ
4. ປັດໄຈປ້ອງກັນ ແລະ ປັດໄຈສ່ຽງທີ່ເປັນຜົນຕໍ່ພຶດຕິກຳທາງເພດຂອງເຍົາວະຊົນໄວໜຸ່ມ
5. ຜົນຕາມມາຂອງການມີເພດສຳພັນທີ່ບໍ່ໄດ້ປ້ອງກັນໃນເຍົາວະຊົນໄວໜຸ່ມ
6. ການສະແຫວງຫາຜົນປະໂຫຍດທາງເພດ ແລະ ການຄ້າປະເວນີໃນເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ
7. ພະນັກງານສາທາລະນະສຸກສາມາດເຮັດຫຍັງແດ່ເພື່ອປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງຂອງເຍົາວະຊົນໄວໜຸ່ມຕໍ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການບໍລິການດູແລສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ?

ຈຸດປະສົງ

- ກຳນົດສິດທິໃນການດູແລສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ, ການດູແລເບິ່ງແຍງສຸຂະພາບອະທິບາຍເຖິງໄວຂຶ້ນປ່າວຂຶ້ນສາວ ແລະ ການປ່ຽນແປງທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນໄວນີ້
- ອະທິບາຍເຖິງສິ່ງທ້າທາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນກັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ
- ສິນທະນາກ່ຽວກັບປັດໄຈທາງສຸຂະພາບຂອງເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ
- ອະທິບາຍເຖິງປັດໄຈຕ່າງໆ ພາໃຫ້ມີການເລີ່ມຕົ້ນມີເພດສຳພັນ ໃນເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ
- ກຳນົດປັດໄຈສ່ຽງ ແລະ ປັດໄຈປ້ອງກັນທີ່ສິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ພຶດຕິກຳທາງເພດຂອງເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ
- ລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບຜົນທີ່ຕາມມາຂອງການມີເພດສຳພັນ ແຕ່ອາຍຸຍັງນ້ອຍ ແລະ ແບບບໍ່ປ້ອງກັນຂອງເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ
- ການສະແຫວງຫາຜົນປະໂຫຍດຈາກການຄ້າບໍລິການທາງເພດ
- ສິນທະນາກ່ຽວກັບຄວາມຕ້ອງການເພື່ອສິ່ງເສີມສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນຂອງເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ ແລະ ພາລະບົດບາດຂອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ

1

ຄຳນິຍາມສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ ແລະ ໄວຊອນບ່າວຊອນສາວ

1.1

ຄຳນິຍາມສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ

ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນແມ່ນຫຍັງ?

- ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນໝາຍເຖິງ ທຸກຄົນສາມາດມີຊີວິດທາງເພດຕາມຄວາມຝຳໃຈ ແລະ ມີຄວາມປອດໄພ ແລະ ເຂົາເຈົ້າສາມາດທີ່ຈະສືບພັນ ແລະ ໝາຍຄວາມວ່າເຂົາເຈົ້າມີອິດສະລະໃນການຕັດສິນໃຈກຳນົດຈຳນວນ ແລະ ໄລຍະຫ່າງຂອງການມີລູກ
- ຜູ້ຊາຍ ແລະ ແມ່ຍິງທັງໝົດມີສິດທີ່ຈະໄດ້ຮັບຮູ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງວິທີການວາງແຜນຄອບຄົວທີ່ປອດໄພ, ມີປະສິດທິພາບ, ລາຄາບໍ່ແພງ ແລະ ຍອບຮັບໄດ້ໃນການວາງແຜນຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າ
- ເຊັ່ນດຽວກັບວິທີການອື່ນໆ ທີ່ເຂົາເຈົ້າເລືອກສຳລັບການຄວບຄຸມການຈະເລີນພັນ ທີ່ບໍ່ຜິດກົດໝາຍ ແລະ ສິດທິໃນການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການສຸຂະພາບທີ່ເໝາະສົມ ເຊິ່ງຈະຊ່ວຍໃຫ້ແມ່ຍິງຄວາມປອດໄພຕະຫຼອດໄລຍະການຖືພາ ແລະ ເກີດລູກ, ແລະ ຊ່ວຍໃຫ້ຄູ່ສາມີພັນລະຍາໄດ້ມີໂອກາດມີລູກທີ່ມີສຸຂະພາບແຂງແຮງ ແລະ ສົມບູນ
- ພ້ອມນັ້ນ ຍັງລວມເຖິງ ສຸຂະພາບທາງເພດ, ເປົ້າໝາຍແມ່ນເພື່ອປັບປຸງຄຸນນະພາບຊີວິດ ແລະ ສາຍພົວພັນສ່ວນບຸກຄົນ, ບໍ່ພຽງແຕ່ການໃຫ້ຄຳປຶກສາ ແລະ ເບິ່ງແຍງທີ່ກ່ຽວພັນກັບການຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ພະຍາດຕິດຕໍ່ ທາງເພດສຳພັນເທົ່ານັ້ນ.

ສິດທິໃນການຈະເລີນພັນຂອງເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ

- ໝູນໃຊ້ສິດທິມະນຸດ ບາງຂົງເຂດທີ່ໄດ້ຮັບການຍອມຮັບ ໃນກົດໝາຍລະດັບຊາດ, ເອກະສານສິດທິມະນຸດສາກົນ ແລະ ເອກະສານອື່ນໆທີ່ໄດ້ຜ່ານການຕົກລົງເຫັນດີນຳກັນ. ສິດທິເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນອີງໃສ່ບັນດາສິດທິພື້ນຖານຂອງທຸກຄູ່ສາມີພັນລະຍາ ແລະ ຂອງບຸກຄົນ ໃນການຕັດສິນໃຈຢ່າງເປັນອິດສະລະ ແລະ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບສູງ ກ່ຽວກັບ ຈຳນວນ, ໄລຍະຫ່າງ, ເວລາຂອງການມີລູກ, ມີຂໍ້ມູນ ແລະ ເງື່ອນໄຂ ທີ່ສາມາດດຳເນີນການໄດ້ ໃນການບັນລຸມາດຕະຖານດ້ານສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ ແລະ ສຸຂະພາບທາງເພດທີ່ສູງສຸດ (SRH)
- ຍັງລວມທັງສິດທິ ໃນການຕັດສິນໃຈກ່ຽວກັບການຈະເລີນພັນ ໂດຍປາສະຈາກ ການຈຳແນກລັງກຽດ, ການຖືກບັງຄັບ ແລະ ຄວາມຮຸນແຮງ, ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວໃນເອກະສານສິດທິມະນຸດ

ການເບິ່ງແຍງສຸຂະພາບຈະເລີນພັນໃນໄວໜຸ່ມ

ແມ່ນໝາຍເຖິງບັນດາວິທີການ, ເຕັກນິກ ແລະ ການໃຫ້ບໍລິການ ທີ່ປະກອບສ່ວນໃນການປັບປຸງສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ ໂດຍການປ້ອງກັນ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ (ແຜນດຳເນີນງານ ຂອງກອງປະຊຸມສາກົນ ດ້ານປະຊາກອນ ແລະ ການພັດທະນາ (ICPD PoA) – 1994

1.2 ໄວຊອນບ່າວສາວ

ນິຍາມຂອງການເປັນໄວຊອນບ່າວສາວ

- ນິຍາມທີ່ສະເພາະ: ໄວຊອນບ່າວສາວແມ່ນຂະບວນການທີ່ບຸກຄົນກາຍມາເປັນຜູ້ທີ່ສາມາດ ສືບຜັນ
- ນິຍາມທົ່ວໄປ: ໄວຊອນບ່າວສາວແມ່ນການປ່ຽນແປງທາງ ຮ່າງກາຍ, ຈິດໃຈ, ແລະ ວັດທະນາທຳ ທີ່ເກີດຂຶ້ນເມື່ອເດັກນ້ອຍຂ້າມຜ່ານໄປສູ່ໄວຜູ້ໃຫຍ່

ຮູບແບບຂອງການເປັນໄວໜຸ່ມ

ໄວໜຸ່ມ ໄລຍະຕົ້ນ (10-13 ປີ):

- ໄລຍະຂອງການເປັນໜຸ່ມສາວ
- ສ່ວນຫລາຍ ແມ່ນຊ່ວງການປັບຕົວກັບການປ່ຽນແປງທາງດ້ານຮ່າງກາຍ ແລະ ທາງດ້ານຈິດໃຈທີ່ກ່ຽວພັນກັບເພດ ແລະ ການເລີ່ມຕົ້ນຂອງຄວາມເປັນເອກະລາດທາງດ້ານຈິດໃຈຈາກພໍ່ແມ່
- ໄລຍະນີ້ເດັກຍິງມີການປ່ຽນແປງໄວກວ່າເດັກຊາຍ

ໄວໜຸ່ມໄລຍະກາງ (14-16 ປີ):

- ເປັນໄລຍະເວລາຂອງການຊອກຫາຄວາມເປັນເອກະລາດ
- ການພົວພັນທາງເພດ
- ຄວາມຮູ້ທາງຫລັກການ ແລະ ຂະບວນການທາງດ້ານມັນສະໝອງມີການພັດທະນາຂຶ້ນ
- ພຶດຕິກຳຢາກທົດລອງ ແລະ ພຶດຕິກຳສ່ຽງ ແມ່ນຄຸນລັກສະນະຫລັກໃນຊ່ວງອາຍຸນີ້

ໄວໜຸ່ມໄລຍະຕອນປາຍ (17-19 ປີ):

- ເປັນຊ່ວງໄລຍະຂອງການຈະເລີນເຕີບໂຕເຕັມຕົວເພື່ອເປັນຜູ້ໃຫຍ່
- ມີຄວາມໝັ້ນໃຈກັບການພົວພັນ
- ມີຄວາມເຂົ້າໃຈກັບພໍ່ແມ່ຢ່າງເຕັມປ່ຽມ
- ແນວຄິດ ແມ່ນອີງໃສ່ຄວາມເປັນຈິງຫລາຍຂຶ້ນ

1.3

ສິ່ງທ້າທາຍຂອງການເປັນໄວໜຸ່ມ

ສິ່ງທ້າທາຍ #1 - ການພັດທະນາດ້ານຮ່າງກາຍ

ຄຸນລັກສະນະພື້ນຖານທາງເພດ

- ອະໄວຍະວະຂອງຮ່າງກາຍ, ໂຄງຮ່າງຈະເລີນພັນ ແລະ ໜ້າທີ່ມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນລະຫວ່າງແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ.
 - ອະໄວຍະວະສືບພັນ (Gonads) (ໜ່ວຍອັນທະ ແລະ ຮວຍໄຂ່)
 - ຄຸນລັກສະນະທາງເພດທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນຕອນຊອນບ່າວຊອນສາວ
- ຄຸນລັກສະນະຂອງຮ່າງກາຍທີ່ເກີດຈາກ ຮໍໂມນ, ຖືກສ້າງຂຶ້ນມາໃນຊ່ວງເປັນໄວໜຸ່ມສາວ ແລະ ສືບຕໍ່ຈົນຮອດໄວຜູ້ໃຫຍ່.
- ການປ່ຽນແປງກ່ຽວກັບອະໄວຍະວະເພດ/ນິມ/ສຽງ
 - ຂົນຂຶ້ນຕາມບໍລິເວນອະໄວຍະເພດ/ຮ່າງກາຍ/ໃບໜ້າ

ການປ່ຽນແປງດ້ານຮ່າງກາຍ

ມີການຈະເລີນເຕີບໂຕທາງດ້ານຮ່າງກາຍຢ່າງໄວວາ

- ໄວໜຸ່ມຍິງ ແລະ ໄວໜຸ່ມຊາຍ ມີການຂະຫຍາຍຕົວແຕ່ 8 -10 ຊຸດມ/ຕໍ່ປີ
- 1/2 ຂອງນ້ຳໜັກຂອງຜູ້ໃຫຍ່ ແມ່ນໄດ້ມາຈາກຊ່ວງໄລຍະການເປັນໄວໜຸ່ມ
- ການປ່ຽນແປງຂອງ ອົງປະກອບ ໃນຮ່າງກາຍ
- 3:1 ອັດຕາສ່ວນຂອງກ້າມເນື້ອ ຕໍ່ ນ້ຳມັນຂອງຮ່າງກາຍ ສຳລັບໄວໜຸ່ມຊາຍ
- 5:4 ສຳລັບໄວໜຸ່ມຍິງ
- ຄວາມແຕກຕ່າງດ້ານຄວາມສາມາດທາງຮ່າງກາຍລະຫວ່າງເພດປະກົດຂຶ້ນ
- ການປ່ຽນແປງໃນລະບົບ ການໄຫລວຽນຂອງເລືອດ ແລະ ທາງເດີນ ຫາຍໃຈ
- ຂະໜາດ, ຄວາມສາມາດຂອງຫົວໃຈ ແລະ ປອດເພີ່ມຂຶ້ນ

ຜົນກະທົບຈາກການເປັນໄວຊອນບ່າວສາວ

- ຮູບແບບຂອງການນອນ: ນອນເດີກຕື່ນສວາຍ, 9 ຊົ່ວໂມງ: 1 ໂມງເຊົ້າ ຫາ 10 ໂມງເຊົ້າ
- ສາຍສຳພັນກັບຄອບຄົວ: ການປ່ຽນແປງຂອງຄວາມຜູກພັນລະຫວ່າງພໍ່ແມ່ - ລູກ
- ສາຍສຳພັນກັບໝູ່ເພື່ອນ: ການປ່ຽນແປງຂອງມິດຕະພາບ, ສາຍສຳພັນດ້ານຄວາມຮັກ
- ຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ແລະ ມຸມໃຈໃນຕົວເອງ: ປ່ຽນແປງກ່ຽວກັບພາບລັກຂອງຮ່າງກາຍ, ປ່ຽນຄວາມຮູ້ສຶກກັບຕົນເອງ,
- ອາລົມ: ເພີ່ມຄວາມກົດດັນ, ເພີ່ມຄວາມອ່ອນໃຫວ, ອາລົມປ່ຽນແປງໄວ

ສິ່ງທ້າທາຍ #2 - ການພັດທະນາທາງດ້ານມັນສະໝອງ-ຄວາມຮັບຮູ້

ທັງຫມົດນີ້ແມ່ນພຶດຕິກຳປົກກະຕິຂອງໄວໜຸ່ມບໍ່?

- ຖືກຖຽງເພື່ອຕ້ອງການຕອບຄືນເທົ່ານັ້ນ
- ເອົາໂຕເອງເປັນໃຈກາງ
- ຊອກຫາແຕ່ຈຸດອ່ອນໃນແນວຄວາມຄິດຂອງຜູ້ໃຫຍ່ຕະຫລອດເວລາ
- ມັກເຮັດເລື່ອງນ້ອຍກາຍເປັນເລື່ອງໃຫຍ່

ຄຳຕອບ: ແມ່ນ

ການພັດທະນາດ້ານມັນສະໝອງມີການປ່ຽນແປງ

19 ປີ

10 ປີ

- ຄວາມສາມາດໃນການຄິດແບບນາມມະທຳ (ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ: ມະໂນພາບຄວາມຮັກເປັນສິ່ງສວຍງາມ)
- ຄວາມສາມາດໃນການວິເຄາະສະຖານະການຢ່າງມີຫຼັກການ
- ຄວາມສາມາດຄິດຢ່າງມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ກ່ຽວກັບອະນາຄົດ ແລະ ການວາງເປົ້າໝາຍ
- ການໃຫ້ເຫດຜົນອີງໃສ່ສິນລະທຳ
- ສ້າງສະຖານະການສົມມຸດຖານ ແລະ ນຳໃຊ້ການປຽບທຽບ
- ຕ້ອງການໃຫ້ຄຳແນະນຳສຳລັບການຕັດສິນໃຈ

ສິ່ງທ້າທາຍ #3 - ການພັດທະນາທາງດ້ານອາລົມ ແລະ ສັງຄົມ

ຂ້ອຍແມ່ນໃຜ? ຂ້ອຍຢູ່ໃນກຸ່ມໃດ?

- ພັດທະນາການຂອງເອກະລັກ (ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ, ທາງເພດ, ຊົນເຜົ່າ)
- ຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ແລະ ຄວາມພໍໃຈໃນຕົນເອງ
- ບົດບາດຂອງກຸ່ມໜຸ່ມເມື່ອນ
- ຂ້ອຍມີສາຍພົວພັນກັບຜູ້ອື່ນແນວໃດ?
- ທັກສະທາງສັງຄົມ
- ຄວາມສະຫງາດທາງດ້ານອາລົມ

ຄຸນລັກສະນະຂອງບຸກຄົນ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມໃກ້ຕົວ

ຄຸນລັກສະນະຂອງບຸກຄົນ

- ຄວາມສ່ຽງໃກ້ຕົວ ແລະ ປັດໃຈປົກປ້ອງ ລວມມີ ອາຍຸ, ເພດ, ຄວາມຮູ້, ແຮງບັນດານໃຈ (ຕົວຢ່າງ: ຄວາມເຊື່ອແບບຕາຍໃຈວ່າ ການເຂົ້າຮຽນມີຄວາມສຳຄັນທີ່ສຸດ) ແລະ ການຮັບຮູ້ຄວາມສາມາດຂອງຕົນເອງ (ເຊັ່ນ ຄວາມສາມາດໃນການປະຕິເສດແຮງກົດດັນຈາກໝູ່ເພື່ອນ)

ສະພາບແວດລ້ອມໃກ້ຕົວ

- ຄອບຄົວ (ຕົວຢ່າງ: ຄວາມສຳພັນຂອງພໍ່ແມ່ ແລະ ສຸຂະພາບຈິດທີ່ດີຂອງຜູ້ໃຫ້ການເບິ່ງແຍງດູແລ)
- ໝູ່ເພື່ອນ (ຕົວຢ່າງ: ທັດສະນະຄະຕິຂອງໝູ່ເພື່ອນຕໍ່ກັບການນຳໃຊ້ຖົງຢາງອະນາໄມ, ເຊິ່ງເປັນໜຶ່ງໃນປັດໄຈກຳນົດວ່າ ໄວໜຸ່ມຈະນຳໃຊ້ຖົງຢາງອະນາໄມ ຫຼື ບໍ່); ຄູອາຈານ ແລະ ໂຮງຮຽນ, ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ ແລະ ຜູ້ໃຫຍ່ອື່ນໆທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ ໃນຊີວິດຂອງໄວໜຸ່ມ.

ຄຳນິຍົມ ແລະ ບັນທັດຖານທາງສັງຄົມ

- ໂດຍລວມ ບັນທັດຖານດ້ານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ມີຜົນກະທົບໃນຫລາຍດ້ານຕໍ່ກັບຜືນຖານໂຄງລ່າງສັງຄົມ, ເຊິ່ງສະແດງອອກໃນຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບ, ຂໍ້ຈຳກັດທາງດ້ານການສຶກສາ ແລະ ວຽກເຮັດງານທຳ
- ໃນລະດັບໃກ້ເຂົ້າມາອີກ ແມ່ນການຕັດສິນໃຈຂອງຄອບຄົວກ່ຽວກັບການສະນັບສະໜູນທຶນຮອນ ແລະ ເຫັນຄວາມສຳຄັນຂອງການສຶກສາຂອງຜູ້ຊາຍຫຼາຍກວ່າແມ່ຍິງ
- ໃນລະດັບບຸກຄົນ ທີ່ມີອິດທິພົນຕໍ່ກັບຄວາມຄາດຫວັງຂອງໄວໜຸ່ມ, ສິ່ງທີ່ພວກເຂົາຮູ້ສຶກວ່າອັນໃດຄວນເຮັດ ແລະ ບໍ່ຄວນເຮັດ, ສິ່ງທີ່ພວກເຂົາຕັດສິນວ່າ “ຖືກ” ແລະ “ຜິດ”

ນະໂຍບາຍ ແລະ ກົດໝາຍ

ເຊິ່ງມັກຈະສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນເຖິງຈຸດຍືນທາງດ້ານການເມືອງ ແລະ ຄຳນິຍົມທາງສັງຄົມ ແລະ ຍັງມີຜົນກະທົບຕໍ່ກັບທຸກຂົງເຂດຊີວິດຂອງໄວໜຸ່ມ. ສາມາດຢຸດ ຫຼື ຜັກດັນ ຊ່ອງຫວ່າງຄວາມແຕກຕ່າງທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດ ທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ກັບສຸຂະພາບຂອງໄວໜຸ່ມ; ແລະ ຍັງສາມາດ ສະກັດກັ້ນ ຫຼື ສົ່ງເສີມທັດສະນະຄະຕິດ້ານລົບ ແລະ ການຈຳແນກລັງກຽດ

ຕົວກຳນົດທາງສັງຄົມ

- ສະພາບແວດລ້ອມທີ່ໄວໜຸ່ມອາໄສຢູ່, ການເຕີບໃຫຍ່ ແລະ ພັດທະນາການ, ແມ່ນໄດ້ຮັບອິດທິພົນຈາກເສດຖະກິດ, ອຳນາດ ແລະ ຊັບພະຍາກອນ
- ການລິເລີ່ມຂອງພຶດຕິກຳສ່ຽງດ້ານສຸຂະພາບທີ່ມີຜົນກະທົບທັງໄລຍະສັ້ນ ແລະ ໄລຍະຍາວ, ລວມທັງການຂ້າມຜ່ານສູ່ໄວການເປັນຜູ້ໃຫຍ່

ສະພາບແວດລ້ອມພາຍນອກ ແລະ ຊີວະສາດ

- ສະພາບແວດລ້ອມທາງຊີວະສາດ (ເຊັ່ນ ການຕິດເຊື້ອມາລາເລຍ, ພະຍາດກາຝາກຈາກນ້ຳບໍ່ສະອາດ (water-borne helminths) ຫລື HIV ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມພາຍນອກ (ເຊັ່ນ ທີ່ຢູ່ອາໃສ ແລະ ມົນລະພິດ) ກໍ່ລ້ວນແລ້ວແຕ່ແມ່ນຕົວກຳນົດທີ່ສຳຄັນສຳລັບສຸຂະພາບຂອງໄວໜຸ່ມ. ເຊິ່ງອາດມີຜົນກະທົບແຕກຕ່າງກັນຕໍ່ກັບໄວໜຸ່ມຍິງ ແລະ ໄວໜຸ່ມຊາຍ. ຕົວຢ່າງ, ຖ້າບໍ່ມີຫ້ອງນ້ຳທີ່ປອດໄພ ແລະ ແຍກສະເພາະຍິງ-ຊາຍ ຢູ່ໃນເຂດໂຮງຮຽນ, ໄວໜຸ່ມຍິງອາດຂາດຮຽນ ໃນຊ່ວງທີ່ເປັນປະຈຳເດືອນ ຫຼື ອອກໂຮງຮຽນເລີຍ.
- ສະພາບແວດລ້ອມ ເຊັ່ນ ທາງຢ່າງທາງລົດຖີບທີ່ປອດໄພ ແລະ ການຂົນສົ່ງໂດຍສານສາທາລະນະທີ່ປອດໄພ ແລະ ລາຄາຖືກ ລ້ວນແລ້ວແຕ່ມີຜົນປະໂຫຍດຕໍ່ກັບສຸຂະພາບ, ໂດຍຫຼຸດຜ່ອນມົນລະພິດ, ການເຈັບເປັນຈາກອຸບັດຕິເຫດທາງທ້ອງຖະໜົນ, ຫຼຸດບັນຫາພະຍາດຕູ້ຍ

3 ການເລີ່ມຕົ້ນມີການພົວພັນທາງເພດໃນເຍົາວະຊົນໄວໜຸ່ມ

ໃນບາງສ່ວນຂອງໂລກ-ໂດຍສະເພາະ ໃນວັດທະນະທຳ ແບບຄອງເດີມ ເຊັ່ນ ໃນບາງສ່ວນຂອງ ທະວີບ ອາຟຣິກາ ແລະ ອາຊີ ໃຕ້ ລວມທັງປະເທດລາວ-ເດັກຍິງ ຍັງສືບຕໍ່ “ແຕ່ງງານ” ແຕ່ອາຍຸຍັງນ້ອຍ, ເຖິງແມ່ນວ່າ ສິ່ງນີ້ຖືກຫ້າມໂດຍກົດຫມາຍ ຂອງປະເທດນັ້ນໆ ແລ້ວກໍຕາມ. ໃນຫຼາຍພາກສ່ວນຂອງໂລກ, ເດັກນ້ອຍ ແລະ ເຍົາວະຊົນໄວໜຸ່ມສາມາດເຂົ້າເຖິງຂໍ້ຄວາມ ແລະ ຮູບພາບກ່ຽວກັບ ແບບແຜນຊີວິດທີ່ແຕກຕ່າງກັນກັບພໍ່ແມ່ຂອງເຂົາເຈົ້າຫຼາຍຂຶ້ນ. ຄວາມສາມາດແຜ່ກະຈາຍຂອງສື່ມວນຊົນລວມທັງເຄືອຂ່າຍ ໂທລະພາບ ທົ່ວໂລກ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງອິນເຕີເນັດ ໄດ້ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການປ່ຽນແປງກົດບັງຄັບ ທາງສັງຄົມ ໃນທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ເຍົາວະຊົນໄວໜຸ່ມດຳລົງຊີວິດຢູ່. ຄຽງຄູ່ກັນນັ້ນ, ໃນຫຼາຍບ່ອນ, “ການຄວບຄຸມ” ຂອງສັງຄົມ ກໍ່ກຳລັງປ່ຽນແປງ. ສິ່ງນີ້ແມ່ນເພີ່ມຄວາມເປັນໄປໄດ້ ຂອງການເລີ່ມຕົ້ນ ມີເພດສຳພັນຂອງເຍົາວະຊົນໄວໜຸ່ມ ໃນຍຸກນີ້ໄວກວ່າ ເຍົາວະຊົນໄວໜຸ່ມໃນຍຸກກ່ອນ

4 ປັດໄຈປ້ອງກັນ ແລະ ປັດໄຈສ່ຽງທີ່ເປັນຜົນຕໍ່ພຶດຕິກຳທາງເພດຂອງເຍົາວະຊົນໄວໜຸ່ມ

ປັດໄຈທີ່ພາໃຫ້ມີເພດສຳພັນແຕ່ອາຍຸຍັງນ້ອຍ

- ການແຕ່ງງານຕັ້ງແຕ່ອາຍຸຍັງນ້ອຍຫຼາຍ ຍັງສືບຕໍ່ປະຕິບັດໃນບາງວັດທະນະທຳ
- ການປ່ຽນແປງຄຳນິຍົມ ແລະ ການຄວບຄຸມດ້ານວິຖີທາງເພດ
- ຄວາມສ່ຽງຂອງໄວໜຸ່ມ ຕໍ່ກັບການຖືກບັງຄັບໃຫ້ມີເພດສຳພັນ ແລະ ການຂົ່ມຂືນ
- ຄວາມທຸກຍາກ

ປັດໃຈປ້ອງກັນທີ່ເປັນຜົນຕໍ່ພຶດຕິກຳທາງເພດຂອງເຍົາວະຊົນໄວໜຸ່ມ

- ຄວາມສຳຄັນຄອບຄົວ: ໄວໜຸ່ມທີ່ມີສາຍສຳພັນທີ່ດີກັບພໍ່ແມ່ ຈະມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ໜ້ອຍກວ່າທີ່ຈະເລີ່ມມີເພດສຳພັນຕັ້ງແຕ່ອາຍຸຍັງນ້ອຍ
- ຄວາມສຳຄັນຂອງໂຮງຮຽນ: ໄວໜຸ່ມທີ່ມີສາຍສຳພັນທີ່ດີກັບຄູອາຈານ ຈະມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ໜ້ອຍກວ່າ ທີ່ເລີ່ມມີເພດສຳພັນຕັ້ງແຕ່ອາຍຸຍັງນ້ອຍ
- ສາຍພົວພັນໜູ່ເພື່ອນ: ໄວໜຸ່ມຜູ້ທີ່ເຊື່ອວ່າໜູ່ຂອງພວກເຂົາມີເພດສຳພັນແລ້ວ ຈະມີແນວໂນ້ມທີ່ຈະເລີ່ມມີເພດສຳພັນຕັ້ງແຕ່ອາຍຸຍັງນ້ອຍ ຄືກັບໜູ່ຂອງເຂົາເຈົ້າ
- ຄວາມສຳຄັນຂອງຄວາມເຊື່ອ: ໄວໜຸ່ມທີ່ມີຄວາມເຊື່ອທາງຈິດວິນຍານ ຈະມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ໜ້ອຍກວ່າ ທີ່ຈະເລີ່ມມີເພດສຳພັນຕັ້ງແຕ່ອາຍຸຍັງນ້ອຍ
- ທຸກພຶດຕິກຳສ່ຽງແມ່ນພົວພັນກັນ: ໄວໜຸ່ມທີ່ມີພຶດຕິກຳສ່ຽງເຊັ່ນ ຕື່ມເຫລົ້າ ແລະ ໃຊ້ຢາເສບຕິດ, ຈະມີແນວໂນ້ມທີ່ຈະມີເພດສຳພັນຕັ້ງແຕ່ອາຍຸຍັງນ້ອຍ

ປັດໃຈສ່ຽງທີ່ເປັນຜົນຕໍ່ພຶດຕິກຳທາງເພດຂອງເຍົາວະຊົນໄວໜຸ່ມ

- ປັດໃຈໃນສະພາບແວດລ້ອມໂດຍລວມ ເຊັ່ນ ອຸປະສັກໃນການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນ ແລະ ການບໍລິການສຸຂະພາບ ແລະ ໃນສະພາບແວດລ້ອມໃກ້ຊິດ ເຊັ່ນ ຄວາມກົດດັນຈາກໜູ່ເພື່ອນ
- ຄວາມຂັດແຍ່ງພາຍໃນຄອບຄົວ ແລະ ຄວາມຮູ້ສຶກຂາດການຊ່ວຍເຫຼືອທາງສັງຄົມ
- ຄວາມທຸກຍາກ, ການເຂົ້າເຖິງການສຶກສາທີ່ຈຳກັດ ແລະ ຂາດຄວາມສາມາດໃນ ການຮັບມື ແລະ ຕັດສິນໃຈ
- ປະສົບກັບຄວາມຮຸນແຮງ ແລະ ເປັນຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ
- ສິ່ງມືນເມົາ, ສຸບຢາ, ນຳໃຊ້ຢາເສບຕິດ
- ຄວາມກົດດັນຈາກໜູ່ໄປໃນທິດທາງທີ່ຜິດ ໃນຂະນະທີ່ບໍ່ມີຄວາມຮູ້ພຽງພໍ
- ບໍ່ມີໂອກາດໃນການດຳເນີນກິດຈະກຳຜ່ອນຄາຍ, ສ້າງສັນ ແລະ ວຽກເຮັດງານທຳ
- ຄວາມບໍ່ຮູ້ກ່ຽວກັບເພດສຳພັນ ແລະ ວິຖີທາງເພດ

ຜົນຕາມມາຂອງການມີເພດສໍາພັນທີ່ບໍ່ໄດ້ປ້ອງກັນໃນເຍົາວະຊົນໄວໜຸ່ມ

ທາງກົງ	ທາງອ້ອມ	ທາງສັງຄົມ
ການຖືພາທີ່ບໍ່ໄດ້ວາງແຜນ	ຖືພາແຕ່ອາຍຸຍັງນ້ອຍເກີນໄປ	ຄວາມໂດດດ່ຽວທາງສັງຄົມ
ການຕິດເຊື້ອ ເອິດສໄອວີ	ເປັນສິ່ງລົບກວນ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ອອກ ຈາກໂຮງຮຽນກ່ອນໄວອັນຄວນ	ມີຄວາມຂັດແຍ່ງໃນຄອບຄົວ
ຕິດພະຍາດທາງເພດສໍາພັນ	ຂາດທັກສະໃນການເຂົ້າສູ່ຕະຫລາດ ແຮງງານ	ຖືກປະນາມ, ຂຶ້ນກັບປັນທັດຖານ ທາງສັງຄົມທີ່ອາໄສຢູ່
ເປັນມະເຮັງປາກມົດລູກ	ໄດ້ວຽກ ຫຼື ໄດ້ຮັບການຈ້າງງານທີ່ ມີມີຄ່າຕອບແທນຕໍ່າ	

ກໍລະນີສຶກສາ

ນາງ “ບຸນນ້ອຍ” ອາຍຸ 14 ປີ , ຈາກໝູ່ບ້ານທີ່ຫ່າງໄກແຫ່ງໜຶ່ງ, ນາງ ບຸນນ້ອຍເປັນຄົນຮຽນເກັ່ງ ຈຶ່ງໄດ້ ຮັບທຶນການສຶກສາ ແລະ ໄດ້ເຂົ້າຮຽນທີ່ໂຮງຮຽນໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ແລະ ໄດ້ຢູ່ທີ່ຝັກປະຈໍາໂຮງ ຮຽນ, ລາວມີໝູ່ສະໜິດຊື່ວ່າ ນາງ ບຸນຕາ. ທັງສອງເປັນນັກຮຽນເກັ່ງ ແລະ ເປັນນັກຮຽນທີ່ຢູ່ຫ້ອງດຽວ ກັນ ເຊິ່ງ ພວກເຂົາເປັນໝູ່ທີ່ຮູ້ຈັກ ແລະ ແລະ ໄດ້ຮັບການຍ້ອງຍໍຈາກໝູ່ຄູ່ ແລະ ຄູອາຈານ ນາງ ບຸນນ້ອຍ ມາຈາກຄອບຄົວທີ່ອາໄສຢູ່ໃນເຂດຊົນນະບົດ ທີ່ຫ່າງໄກ ເຊິ່ງແຕກຕ່າງຈາກນາງບຸນຕາ ທີ່ມີບ້ານຢູ່ບໍ່ໄກ ຈາກນະຄອນຫຼວງ. ເດັກຍິງທັງສອງສະໜິດສະໜົມກັນຫຼາຍ ແລະ ລົມກັນໄດ້ທຸກເລື່ອງ, ພວກເຂົາທັງ ສອງຍັງບໍ່ເຄີຍມີເພດສໍາພັນມາກ່ອນ ເຊິ່ງທາງຄອບຄົວຂອງພວກເຂົາແມ່ນ ມີຄວາມເຊື່ອ ແລະ ເຄັ່ງຄັດ ໃນຮີດຄອງປະເພນີຫຼາຍ, ອາທິດໜຶ່ງຂອງສົກຮຽນໃນລະຫວ່າງທີ່ພວກເຂົາໄດ້ໄປເຮັດກິດຈະກຳນອກ ໂຮງຮຽນ ພວກເຂົາໄດ້ຮູ້ຈັກກັບເດັກຊາຍສອງຄົນ ທີ່ຮຽນຢູ່ໂຮງຮຽນໃກ້ຄຽງ ພວກເຂົາໄດ້ເລີ່ມຄົບຫາ ແລະ ມີຄວາມຮັກ ມັກ ແລະ ໃນທີ່ສຸກ ໜຶ່ງເດືອນກ່ອນພັກແລ້ງ ກໍ່ໄດ້ມີເພດສໍາພັນກັນ ເຊິ່ງເປັນເທື່ອ ທຳອິດຂອງບຸນນ້ອຍ ແລະ ບຸນຕາ ໃນເດືອນຕໍ່ມາປະຈໍາເດືອນຂອງພວກເຂົາບໍ່ມາ ເຊິ່ງເປັນເວລາທີ່ພວກ ເຂົາພັກໂຮງຮຽນ ເຮັດໃຫ້ ພວກເຂົາບໍ່ມີໂອກາດໄດ້ລົມກັນຈົນກະທັ້ງເປີດໂຮງຮຽນ. ແມ່ຂອງບຸນຕາໄດ້ ມາຍ້ຽມຢາມບຸນຕາທຸກໆເດືອນ ແລະ ບຸນຕາກໍ່ໄດ້ເລົ່າກ່ຽວກັບປັນຫາຂອງລາວໃຫ້ແມ່ຟັງ, ແມ່ຂອງລາວ ເຂົ້າໃຈເຖິງສິ່ງທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນທັນທີ ແມ່ຂອງບຸນຕາໄດ້ຂໍອະນຸຍາດຈາກທາງໂຮງຮຽນເພື່ອພາບຸນຕາກັບ ບ້ານ ແລະ ໄດ້ພາລາວໄປພົບກັບແພດສຸຕິນາລີເວດເພື່ອຢຸດຕິການຖືພາໂດຍທັນທີ ແລະ ບຸນຕາກໍ່ໄດ້ກັບ ຄືນມາເຂົ້າໂຮງຮຽນໃນເວລາອີກບໍ່ດົນ. ບຸນນ້ອຍ ແມ່ນຍັງຢູ່ໃນໂຮງຮຽນ ແລະ ຕໍ່ມາຄູສອນກໍ່ເລີ່ມສົງໃສ ວ່າບຸນນ້ອຍອາດຈະຖືພາ ຍ້ອນວ່າລາວມັກບໍ່ສະບາຍຫຼຸດຫງິດ ເລື້ອຍໆ ແລະ ທ້ອງຂອງລາວກໍ່ເລີ່ມໃຫຍ່ ຂຶ້ນ, ການຮຽນຂອງລາວເລີ່ມຕົກລົງ ແລະ ທາງໂຮງຮຽນໄດ້ໃຫ້ລາວໄປກວດຢູ່ຄລິນິກ ປະຈໍາໂຮງຮຽນ

ແລະ ຜົນອອກມາລາວໄດ້ຖືກ ເຊິ່ງຕາມລະບຽບຂອງໂຮງຮຽນແລ້ວແມ່ນຕ້ອງໄດ້ອອກໂຮງຮຽນ ແລະ ເຮັດໜັງສືແຈ້ງໃຫ້ພໍ່ແມ່ຜູ້ປົກຄອງຮັບຊາບ. ບຸນນ້ອຍຮູ້ສຶກເສຍໃຈ ລາວບໍ່ມີເງິນທີ່ຈະກັບບ້ານ ໄປຫາພໍ່ແມ່. ພໍ່ແມ່ຂອງບຸນນ້ອຍເປັນເຖົ້າ-ແກ່ - ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ເຄັ່ງຄັດໃນຮິດຄອງປະເພນີ ແລະ ເປັນທີ່ນັບຖືຂອງຄົນໃນຊຸມຊົນ ແລະ ຖ້າພໍ່ແມ່ຂອງບຸນນ້ອຍຮູ້ເລື່ອງທີ່ເກີດຂຶ້ນ ອາດຈະໃສ່ໂທດບຸນນ້ອຍ ຢ່າງຮຸນແຮງ ຫຼື ອາດຈະເຖິງຊີວິດກໍເປັນໄດ້

ດ້ວຍຄວາມຍ້ານກົວ, ນາງບຸນນ້ອຍໄດ້ໄປຊອກຫາຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຈາກສະຖານທີ່ບໍລິການແຫ່ງໜຶ່ງໃນທ້ອງຖິ່ນ, ລາວເປັນໄວໜຸ່ມຍິງພຽງຄົນດຽວທີ່ຢູ່ໃນບ່ອນນັ້ນ ແລະ ຮູ້ສຶກວ່າຖືກປະຕິບັດເຊັ່ນດຽວກັບຜູ້ໃຫຍ່ ທົ່ວໄປ. ລາວຕ້ອງໄດ້ຍືນຖ້າຄົວທີ່ຍາວຢຽດ ເພື່ອລົງທະບຽນ ເຊິ່ງຈຳຕ້ອງມີລາຍເຊັນຜູ້ປົກຄອງ. ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການດ້ານສຸຂະພາບຄົນໜຶ່ງໄດ້ຮ້າຍດ່າດ້ວຍສຽງດັງງ ແລະ ຮ້ອງອອກມາທັນທີດ້ວຍຄຳບໍ່ສຸພາບ ເມື່ອຮູ້ບັນຫາຂອງລາວ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການຄົນນັ້ນ ກໍ່ມີກິລິຍາທີ່ລັງກຽດ ແລະ ເວົ້າວ່າລາວເຮັດຜິດສິນທຳ ຮິດຄອງ ປະເພນີ ເຊິ່ງຍັງໄດ້ບອກວ່າລາວຈະບໍ່ໄດ້ຮັບການບໍລິການໃດໆທັງນັ້ນ ຖ້າບໍ່ໄດ້ຮັບການເຊັນຍິນຍອມຈາກພໍ່ແມ່ຂອງນາງ, ບຸນນ້ອຍຮູ້ສຶກເສົ້າ ແລະ ຫົດຫູ່ ຈຶ່ງອອກຈາກສະຖານທີ່ບໍລິການນັ້ນ. ບຸນຕາໄດ້ເອົາເງິນໃຫ້ ບຸນນ້ອຍ ຈຳນວນໜຶ່ງ ແລະ ບຸນນ້ອຍກໍ່ໄດ້ອອກຈາກໂຮງຮຽນໄປ ລາວໄດ້ເດີນທາງໄປຫາລຸງຂອງລາວທີ່ເຮັດດ້ວຍກຢູ່ໃນເມືອງ. ເມື່ອລຸງຂອງລາວເລີກວຽກກັບມາ ບຸນນ້ອຍເຮັດທຳທ່າບໍ່ສະບາຍ ແລະ ໄດ້ບອກລຸງວ່າອອກຈາກໂຮງຮຽນຍ້ອນບໍ່ມີເງິນ. ລຸງຂອງລາວມີຄວາມເຫັນອີກເຫັນໃຈ ແລະ ສົງສານ ແຕ່ກໍ່ບໍ່ມີເງິນທີ່ຈະຊ່ວຍເຫຼືອບຸນນ້ອຍໃຫ້ໄດ້ຮຽນຕໍ່. ຕອນນີ້ ບຸນນ້ອຍ ຖືພາໄດ້ 4 ເດືອນແລ້ວ ແລະ ມັນກໍ່ເປັນເລື່ອງຍາກທີ່ຈະປົດບັງໄວ້ບໍ່ໃຫ້ຄົນອື່ນຮູ້. ຕອນທີ່ບຸນນ້ອຍ ຖືພາໄດ້ເດືອນທີ 6 ເມຍຂອງລຸງກໍ່ສັງເກດເຫັນຄວາມຜິດປົກກະຕິຂອງບຸນນ້ອຍ ແລະ ຈັບໄດ້ວ່າລາວຖືພາ, ລຸງຂອງລາວກໍ່ໂມໂຫ ແລະ ຮ້າຍດ່າ ແລະ ຮັບບໍ່ໄດ້ ໃນສິ່ງທີ່ບຸນນ້ອຍໄດ້ເຮັດຜິດພາດ. ລຸງຂອງບຸນນ້ອຍໄດ້ຂັບໄລ່ບຸນນ້ອຍອອກຈາກເຮືອນທັນທີທີ່ຮູ້ເລື່ອງ. ບຸນນ້ອຍຮູ້ສຶກໂດດດ່ຽວ, ບໍ່ມີເງິນ, ບໍ່ຮູ້ຊື່ໄປໃສ ແລະ ບໍ່ມີທາງອອກ. ໃນຂະນະທີ່ລາວອອກຈາກບ້ານຂອງລຸງ ກໍ່ໄດ້ມີຜູ້ຊາຍເຖົ້າຄົນໜຶ່ງທີ່ເປັນກຳມະກອນ ຢູ່ບ້ານໃກ້ເຮືອນຄຽງ ໄດ້ສະເໜີໃຫ້ບຸນນ້ອຍມາອາໄສຢູ່ນຳເພື່ອບົວລະບັດຮັບໃຊ້ເຊິ່ງບຸນນ້ອຍກໍ່ໄດ້ຕົກລົງ ຢູ່ກັບຜູ້ຊາຍເຖົ້າຄົນນັ້ນ.

ສອງເດືອນຕໍ່ມາບຸນນ້ອຍໄດ້ອອກລຸກກ່ອນກຳນົດ ເຊິ່ງເປັນເດັກຊາຍ, ລຸກຂອງລາວຕ້ອງໄດ້ຮັບການດູແລຢູ່ສູນດູແລເດັກແດງ ເປັນເວລາ 2 ອາທິດ ແລະ ເມື່ອບຸນນ້ອຍ ອອກຈາກໂຮງໝໍລາວພົບວ່າ ຊາຍເຖົ້າຜູ້ທີ່ໃຫ້ທີ່ພັກເຊົາແກ່ລາວໄດ້ຍ້າຍບ່ອນຢູ່ຈາກລາວໄປແລ້ວ. ລາວຮູ້ສຶກໝົດສິ້ນຄວາມຫວັງ, ເດັກຍິງອາຍຸ 15 ປີ ກັບລຸກທີ່ເກີດກ່ອນກຳນົດ, ບໍ່ມີເງິນ ບໍ່ມີທີ່ໄປ ແລະ ບໍ່ມີບ່ອນພັກອາໄສ. ບຸນນ້ອຍສາມາດຢູ່ໄດ້ແຕ່ບ່ອນທີ່ຍອມຮັບລາວເທົ່ານັ້ນ, ໃນຊຸມຊົນແອອັດແຫ່ງໜຶ່ງ (ສະລຳ) ລາວໄດ້ພົບກັບຍິງໄວກາງຄົນທີ່ມີອາຊີບຈັດຫາສາວບໍລິການໃຫ້ລຸກຄ້າ ແລະ ທີ່ສຸດບຸນນ້ອຍກໍ່ໄດ້ເຮັດວຽກກັບຍິງຄົນນີ້ ແລະ ການເປັນສາວບໍລິການ ແລະ ນີ້ແມ່ນຊີວິດຂອງ “ນາງບຸນນ້ອຍ”

ຜົນກະທົບທາງລົບດ້ານຈິດໃຈ, ຮ່າງກາຍ ແລະ ສັງຄົມສໍາລັບຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ

- ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ອາດຕ້ອງໄດ້ຮັບການເບິ່ງແຍງຈາກຊຸມຊົນ ແລະ ສະຖານບໍລິການສຸຂະພາບ
- ມີຄວາມສໍາຄັນທີ່ພະນັກງານແພດ ຕ້ອງມີຄວາມຮູ້ ແລະ ທັກສະເພື່ອໃຫ້ບໍລິການແກ່ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ, ປະເມີນຄວາມຕ້ອງການຂອງພວກເຂົາ ແລະ ໃຫ້ການເບິ່ງແຍງພວກເຂົາຢ່າງເໝາະສົມ ລວມທັງການສົ່ງຕໍ່ທີ່ຈໍາເປັນສໍາລັບການບໍລິການໃນຊຸມຊົນ

ສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອໍານວຍຕໍ່ການສະແຫວງຫາຜົນປະໂຫຍດທາງເພດ ແລະ ການຄ້າປະເວນີໃນເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ

- ການຈໍາແນກບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ໂດຍສະເພາະ ສະຖານະພາບທີ່ຕໍ່າຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ, ຄວາມທຸກຍາກ, ການຂາດໂອກາດທາງດ້ານການສຶກສາ ແລະ ວຽກເຮັດງານທຳ
- ນະໂຍບາຍ, ນິຕິກຳ ແລະ ສະຖາບັນ ສໍາລັບການປົກປ້ອງເດັກນ້ອຍ ແມ່ນບໍ່ມີພຽງພໍ ແລະ ຍັງມີຄວາມຈໍາກັດ ພ້ອມທັງຂາດການບໍລິການເພື່ອຊ່ວຍຄອບຄົວທີ່ຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫລືອ ແລະ ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍທີ່ເປັນເດັກ

ວິທີການແກ້ໄຂ

- ຕ້ອງມີຍຸດທະວິທີທີ່ລວມສູນ ແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມຂອງບັນດາຂະແໜງການ ເພື່ອຊ່ວຍປົກປ້ອງເດັກຈາກການສະແຫວງຫາຜົນປະໂຫຍດທາງເພດ ແລະ ການຄ້າປະເວນີໃນເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ
- ມີຄວາມຕ້ອງການອັນຮີບດ່ວນໃນການສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈໃນທຸກລະດັບກ່ຽວກັບການສະແຫວງຫາຜົນປະໂຫຍດທາງເພດ ແລະ ການຄ້າປະເວນີໃນເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ—ຕັ້ງແຕ່ນັກຮຽນຈົນຮອດຜູ້ກຳນົດນະໂຍບາຍ ແລະ ຈາກພະຍາບານ ຫາພະນັກງານກວດຄົນເຂົ້າເມືອງຢູ່ເຂດຊາຍແດນ

7

ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການສຸຂະພາບສາມາດເຮັດຫຍັງແດ່ເພື່ອປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງຂອງເຍົາວະຊົນ ໄວໜຸ່ມຕໍ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການບໍລິການ ດູແລສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບ ຈະເລີນພັນ?

ບົດບາດຂອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການສຸຂະພາບ (ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ) ໃນການສົ່ງເສີມ ສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນໃນ ເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ

- ໃຫ້ການເບິ່ງແຍງໄວໜຸ່ມ ເປັນລາຍບຸກຄົນ
- ພະຍາຍາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງໄວໜຸ່ມແຕ່ລະບຸກຄົນ
- ຍອມຮັບ ແລະ ເອົາໃຈໃສ່ ຄໍາຄິດເຫັນຂອງໄວໜຸ່ມ ຄຽງຄູ່ກັບການພັດທະນາດ້ານຄວາມອາດສາມາດ ຂອງພວກເຂົາ
- ຄໍານຶງເຖິງຄວາມຕ້ອງການຂອງໄວໜຸ່ມເປັນພື້ນຖານ ໃນເວລາທີ່ຕັດສິນໃຈ ຫລື ດໍາເນີນການທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ໄວໜຸ່ມ
- ເຄົາລົບສິດທິຂອງໄວໜຸ່ມ, ຄໍານຶງເຖິງສິດທິ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງພໍ່ແມ່
- ພະຍາຍາມປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ຄວາມເຊື່ອ, ຫັດສະນະຄະຕິ, ຄວາມມັກ ແລະ ຄວາມລໍາອຽງສ່ວນຕົວ ມີອິດຕິຜົນຕໍ່ການປະເມີນ ແລະ ປະຕິບັດວຽກງານ

ພາກທີ III

ພື້ນຖານສໍາລັບການໃຫ້ຄໍາປຶກສາດ້ານສິດທິໃນການດູແລສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ ສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ

ເນື້ອໃນບົດຮຽນ

1. ສິດທິຂອງຜູ້ຮັບບໍລິການ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ
2. ການຕັ້ງເປົ້າໝາຍໃນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາດ້ານສິດທິໃນການດູແລສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ
3. ການຮູ້ຈັກຕົວເອງ
 - 3.1. ຄວາມເຊື່ອ ແລະ ການໃຫ້ຄຸນຄ່າ
 - 3.2. ສະພາວະອາລົມ
 - 3.3. ບຸກຂະລິກສ່ວນຕົວ

ຈຸດປະສົງ

- ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມມີຄວາມຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບສິດທິ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການອັນເປັນພື້ນຖານຂອງຜູ້ຮັບບໍລິການ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ
- ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໄດ້ຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບຕົວເຂົາເຈົ້າເອງໃນດ້ານຄວາມເຊື່ອ ຄວາມຄິດ ແລະ ການສະແດງອອກກ່ຽວກັບອາລົມ ແລະ ຄວາມຮູ້ສຶກ
- ເພື່ອສ້າງພື້ນຖານໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນເລື່ອງການພັດທະນາຄວາມສາມາດໃນການເຂົ້າໃຈຄວາມຮູ້ສຶກຂອງຄົນອື່ນ
- ເພື່ອຊ່ວຍຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການສ້າງເປົ້າໝາຍທີ່ຊັດເຈນຂອງຕົວເອງ ໃນການນໍາໃຊ້ ຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມສາມາດທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການຝຶກອົບຮົມນີ້

ສິດທິຂອງຜູ້ຮັບບໍລິການ

1. ສິດທິໃນການຮັບຮູ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ:

- ທຸກຄົນມີສິດຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ຄວາມພ້ອມຂອງການບໍລິການກ່ຽວກັບສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນສໍາລັບຕົວເອງ ແລະ ຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າ
- ເຂົາເຈົ້າມີສິດທີ່ຈະຮູ້ວ່າຈະຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການບໍລິການເພື່ອການວາງແຜນຄອບຄົວ ແລະ ການດູແລສຸຂະພາບຈະເລີນພັນຂອງເຂົາເຈົ້າໄດ້ຈາກໃສ ແລະ ດ້ວຍວິທີໃດ

2. ສິດທິໃນການເຂົ້າເຖິງ:

ທຸກຄົນມີສິດໄດ້ຮັບການບໍລິການສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ ໂດຍບໍ່ຄໍານຶງເຖິງເຊື້ອຊາດ ເພດ ແລະ ຄວາມມັກທາງເພດ ສະຖານະພາບການແຕ່ງງານ ອາຍຸ ສາດສະໜາ ຫຼື ຄວາມເຊື່ອ ຊົນເຜົ່າ ຫຼື ຄວາມພິການ ຫຼື ລັກສະນະສະເພາະຕົວໃດໆ

3. ສິດທິໃນການມີທາງເລືອກ:

- ທຸກຄົນມີສິດໃນການຕັດສິນໃຈຢ່າງມີອິດສະຫຼະພາບໃນການເລືອກວ່າຈະຄວບຄຸມການຈະເລີນພັນຂອງເຂົາເຈົ້າ ຫຼື ບໍ່ ແລະ ຈະນໍາໃຊ້ວິທີການໃດ
- ເມື່ອຊອກຫາການບໍລິການຄຸມກຳເນີດ ຜູ້ຮັບບໍລິການຄວນໄດ້ຮັບອິດສະຫຼະພາບໃນການເລືອກວິທີການຄຸມກຳເນີດທີ່ຈະນໍາໃຊ້

4. ສິດທິດ້ານຄວາມປອດໄພ:

ຜູ້ຮັບບໍລິການມີສິດທີ່ຈະໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຈາກການຖືພາທີ່ບໍ່ຕ້ອງການ, ປົກປ້ອງຈາກຜະຍາດຜະຍາດ, ແລະ ການປົກປ້ອງຈາກຄວາມຮຸນແຮງທາງເພດ ໃນເວລາທີ່ຮັບບໍລິການສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ

5. ສິດທິກ່ຽວກັບຄວາມເປັນສ່ວນຕົວ:

- ຜູ້ຮັບບໍລິການມີສິດທີ່ຈະສິນທະນາຄວາມຕ້ອງການ ຫຼື ຄວາມກັງວົນຂອງເຂົາເຈົ້າໃນສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເປັນສ່ວນຕົວ
- ໃນເວລາທີ່ຜູ້ຮັບບໍລິການຕ້ອງໄດ້ຮັບການກວດຮ່າງກາຍ ມັນຄວນຖືກດໍາເນີນການໃນສະພາບແວດລ້ອມທີ່ຄວາມເປັນສ່ວນຕົວຂອງເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບການເຄົາລົບ

6. ສິດທິກ່ຽວກັບການຮັກສາຄວາມລັບ:

ຜູ້ຮັບບໍລິການຕ້ອງໄດ້ຮັບການຍິນຍົມໃຫ້ໝັ້ນໃຈວ່າຂໍ້ມູນໃດໆທີ່ເຂົາເຈົ້າສະໜອງໃຫ້ ຫຼື ລາຍລະອຽດຂອງການບໍລິການທີ່ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບຈະບໍ່ຖືກສື່ສານໄປຫາບຸກຄົນທີ 3 ໂດຍປາສະຈາກການຍິນຍອມເຫັນດີຈາກເຂົາເຈົ້າ

7. ສິດທິກ່ຽວກັບກຽດສັກສີ:

ຜູ້ຮັບບໍລິການມີສິດທີ່ຈະໄດ້ຮັບການປະຕິບັດດ້ວຍຄວາມເຫັນໃຈ ຄວາມມີມາລະຍາດ ການພິຈາລະນາ ເອົາໃຈໃສ່ ແລະ ດ້ວຍການເຄົາລົບຢ່າງເຕັມທີ່ຕໍ່ກຽດສັກສີຂອງເຂົາເຈົ້າ ໂດຍບໍ່ຄໍານຶງເຖິງລະດັບການສຶກສາ ສະຖານະພາບທາງສັງຄົມ ຫຼື ລັກສະນະສະເພາະໃດໆ

8. ສິດທິດ້ານຄວາມສະດວກສະບາຍ:

ຜູ້ຮັບບໍລິການມີສິດໃນການຮູ້ສຶກສະດວກສະບາຍໃນເວລາຮັບບໍລິການ

9. ສິດທິໃນຄວາມຕໍ່ເນື່ອງ:

ຜູ້ຮັບບໍລິການມີສິດທີ່ຈະໄດ້ຮັບບໍລິການສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ ແລະ ການສະໜອງຕ່າງໆເຊັ່ນຢາຄຸມກຳເນີດ ຕາບໃດທີ່ເຂົາເຈົ້າຕ້ອງການ

10. ສິດທິໃນການສະແດງຄວາມຄິດເຫັນ:

ຜູ້ຮັບບໍລິການມີສິດທີ່ຈະສະແດງຄວາມຄິດເຫັນຂອງເຂົາເຈົ້າຢ່າງເປັນອິດສະຫຼະຕໍ່ການບໍລິການທີ່ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບ

ຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ

1. ຄວາມຕ້ອງການດ້ານການຝຶກອົບຮົມ:

ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າເຖິງຄວາມຮູ້ ແລະ ທັກສະທີ່ຕ້ອງການເພື່ອປະຕິບັດໜ້າທີ່ວຽກງານຂອງເຂົາເຈົ້າ

2. ຄວາມຕ້ອງການຂໍ້ມູນຂ່າວສານ:

ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການຕ້ອງໄດ້ຮັບຮູ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບບັນຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໜ້າວຽກຂອງເຂົາເຈົ້າ

3. ຄວາມຕ້ອງການດ້ານພື້ນຖານໂຄງລ່າງ:

ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການຕ້ອງມີສະຖານທີ່ບໍລິການ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ເໝາະສົມເພື່ອສະໜອງການບໍລິການທີ່ມີຄຸນນະພາບໃນລະດັບທີ່ຍອມຮັບໄດ້

4. ຄວາມຕ້ອງການດ້ານການສະໜອງ:

ຜູ້ຮັບບໍລິການຕ້ອງການການສະໜອງຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ເຊື່ອຖືໄດ້ ສໍາລັບວັດຖຸອຸປະກອນ ແລະ ວິທີການຄຸມກຳເນີດທີ່ຈໍາເປັນສໍາລັບການໃຫ້ບໍລິການສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນທີ່ມີຄຸນນະພາບຕາມມາດຕະຖານທີ່ເໝາະສົມ

5. ຄວາມຕ້ອງການຄໍາແນະນໍາ:

ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການຕ້ອງການຄໍາແນະນໍາທີ່ຊັດເຈນ ສອດຄ່ອງ ແລະ ມີຈຸດປະສົງ ເຊິ່ງຈະຊ່ວຍເສີມສ້າງຄວາມມັ່ງໝັ້ນ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງເຂົາເຈົ້າສໍາລັບການໃຫ້ບໍລິການທີ່ມີຄຸນນະພາບ

6. ຄວາມຕ້ອງການດ້ານການສະໜັບສະໜູນ:

ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການຕ້ອງການຄວາມໝັ້ນໃຈວ່າເຂົາເຈົ້າເປັນສະມາຊິກຂອງກຸ່ມໃຫຍ່ທີ່ສາມາດໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນໄດ້

7. ຄວາມຕ້ອງການຄວາມເຄົາລົບ:

ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການຕ້ອງການຖືກຮັບຮູ້ໃນຄວາມສາມາດ ແລະ ຳກກະຍະພາບຂອງເຂົາເຈົ້າ ແລະ ໄດ້ຮັບການເຄົາລົບໃນສິດທິມະນຸດຂອງເຂົາເຈົ້າ

8. ຄວາມຕ້ອງການກຳລັງໃຈ:

- ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການຕ້ອງການກຳລັງໃຈໃນການພັດທະນາສັກກະຍະພາບຂອງເຂົາເຈົ້າ
- ແຮງບັນດານໃຈ ແລະ ຄວາມມຸ່ງໝັ້ນຂອງເຂົາເຈົ້າຕໍ່ຄຸນນະພາບຂອງການບໍລິການຄວນໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມ

9. ຄວາມຕ້ອງການການຕິຊົມ:

ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການຕ້ອງການຄຳຕິຊົມກ່ຽວກັບຄວາມສາມາດ ແລະ ທັດສະນະຄະຕິຂອງເຂົາເຈົ້າ ເພື່ອປັບປຸງການເຮັດວຽກໃຫ້ດີຂຶ້ນ

10. ຄວາມຕ້ອງການໃນການສະແດງອອກ:

ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການຕ້ອງການສະແດງຄວາມຄິດເຫັນຂອງເຂົາເຈົ້າ ກ່ຽວກັບຄຸນນະພາບ ແລະ ປະສິດທິພາບຂອງແຜນງານ

2

ການຕັ້ງເປົ້າໝາຍໃນການໃຫ້ຄຳປຶກສາດ້ານສິດທິໃນການດູແລສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນສຳລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ

ກິດຈະກຳການຕັ້ງເປົ້າໝາຍ

1. ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນຂຽນເປົ້າໝາຍຂອງຕົວເອງ ກ່ຽວກັບການໃຫ້ຄຳປຶກສາດ້ານສິດທິໃນການດູແລສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນສຳລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ

- ສະເພາະຈະຈົງ (ແມ່ນຫຍັງທີ່ທ່ານຕ້ອງການເຮັດ?)
- ວັດແທກໄດ້ (ຈະຮູ້ໄດ້ແນວໃດວ່າປະສິບຜົນສຳເລັດ ຫຼື ບັນລຸເປົ້າໝາຍແລ້ວ?)
- ສາມາດບັນລຸໄດ້ (ທ່ານຈະສາມາດເຮັດໄດ້ບໍ່?)
- ສອດຄ່ອງ (ມັນສອດຄ່ອງກັບສະຖານະການຕົວຈິງບໍ່?)
- ມີກຳນົດເວລາ (ຢາກໃຫ້ມັນເກີດຂຶ້ນເວລາໃດ?)

2. ຈະເຮັດແນວໃດເພື່ອໃຫ້ບັນລຸເປົ້າໝາຍດັ່ງກ່າວ?

- ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຂຽນສິ່ງທີ່ເຂົາເຈົ້າຕ້ອງເຮັດເພື່ອທີ່ຈະບັນລຸເປົ້າໝາຍທີ່ຕັ້ງໄວ້ (ການເຂົ້າຮ່ວມການອົບຮົມນີ້ ກໍ່ແມ່ນໜຶ່ງໃນກິດຈະກຳທີ່ສາມາດເຮັດໃຫ້ບັນລຸເປົ້າໝາຍ)

3. ວາງແຜນກິດຈະກຳທີ່ຕ້ອງເຮັດໃນລະຫວ່າງ ແລະ ພາຍຫຼັງການອົບຮົມ ເພື່ອໃຫ້ບັນລຸເປົ້າໝາຍຂອງຕົວເອງ ຈັດລຳດັບຄວາມສຳຄັນຂອງສິ່ງທີ່ຕ້ອງເຮັດເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍ (ລາຍການທີ່ໄດ້ຈາກຂໍ້ 2) ແລະ ເລືອກເອົາ 3 ຢ່າງທີ່ເປັນບຸລິມະສິດຫຼັກທີ່ຕ້ອງເຮັດ ມາວາງແຜນກິດຈະກຳລະອຽດ

- ຕົວຢ່າງ: ເປົ້າໝາຍແມ່ນ ຂ້ອຍໃຫ້ຄຳປຶກສາກ່ຽວກັບສິດທິໃນການດູແລສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນສຳລັບໄວໜຸ່ມໄດ້ 5 ຄົນຕໍ່ເດືອນ ພາຍໃນທ້າຍປີ 2019

ສິ່ງທີ່ຈະເຮັດເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍທີ່ຕັ້ງໄວ້	ວິທີການ	ສິ່ງທີ່ຕ້ອງການ	ເວລາ	ຮັບຜິດຊອບ
ກິດຈະກຳ 1. ຈັດສັນສະຖານທີ່ສໍາລັບການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ	ນໍາສະເໜີກັບຫົວໜ້າເພື່ອຈັດຫາຫ້ອງທີ່ເໝາະສົມ	ການຕົກລົງເຫັນດີຈາກຫົວໜ້າ ແລະ ທີມງານ, ຫ້ອງທີ່ເໝາະສົມສໍາລັບການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ	ວັນ ເດືອນ ປີ ທີ່ຈະສະເໜີກັບຫົວໜ້າ ແລະ ທີມງານ	
ກິດຈະກຳ 2. ຝຶກຊ້ອມການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ	ຝຶກຊ້ອມກັບໝູ່ ແລະ ເຮັດຕົວຈິງກັບໄວໜຸ່ມທີ່ເຄີຍຢູ່ສຸກສາລາ	<ul style="list-style-type: none"> ເວລາໃນການຝຶກມີລະ ... ຊົ່ວໂມງ ຜູ້ສັ່ງເກດການ ແລະ ໃຫ້ຄໍາເຫັນ 	ວັນ ເດືອນ ປີ ທີ່ຈະເລີ່ມຝຶກ ຫຼື ເລີ່ມລົງມືເຮັດໂຕຈິງ	
ກິດຈະກຳ 3. ປະຊຸມກັບຄະນະກຳມະການສຸຂະພາບຂັ້ນບ້ານເພື່ອສົ່ງເສີມໃຫ້ໄວໜຸ່ມມາຮັບຄໍາປຶກສາ	<ul style="list-style-type: none"> ໂທຫານາຍບ້ານເພື່ອຂໍນັດປະຊຸມ ແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ກ່ຽວກັບການບໍລິການໃຫ້ຄໍາປຶກສາໃນສຸກສາລາ 	ຄວາມຮ່ວມມືຈາກຄະນະກຳມະການ, ຂໍ້ມູນລະອຽດກ່ຽວກັບການບໍລິການໃຫ້ຄໍາປຶກສາທີ່ສຸກສາລາ, ການສະໜັບສະໜູນຈາກກຸ່ມບ້ານ...	ວັນ ເດືອນ ປີ ທີ່ຈະປະຊຸມ	

3 ການຮູ້ຈັກຕົວເອງ

ກ່ອນທີ່ຈະຮຽນຮູ້ວິທີການທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ຕົວເອງເຂົ້າໃຈຄົນອື່ນ ແລະ ສາມາດຊ່ວຍເຫຼືອຄົນອື່ນໄດ້ ເຮົາຈຳເປັນຕ້ອງຮູ້ຈັກ ແລະ ເຂົ້າໃຈຕົວເອງກ່ອນ ລວມທັງ ຄວາມເຊື່ອ ແລະ ການໃຫ້ຄຸນຄ່າ, ສະພາວະອາລົມ, ແລະ ບຸກຂະລິກສ່ວນຕົວ

ຜ່ານຂະບວນການຮຽນຮູ້ເພື່ອເຂົ້າໃຈຕົວເອງ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມການຝຶກອົບຮົມນີ້ສາມາດພັດທະນາຄວາມສາມາດຂອງເຂົາເຈົ້າໃນການເຂົ້າໃຈຄວາມຮູ້ສຶກຂອງຄົນອື່ນໄດ້

3.1 ຄວາມເຊື່ອ ແລະ ການໃຫ້ຄຸນຄ່າ

 ຄວາມເຊື່ອ ແລະ ການໃຫ້ຄຸນຄ່າ

ຄວາມເຊື່ອແມ່ນຄວາມຮູ້ສຶກຂອງຄວາມເຊື່ອໝັ້ນກ່ຽວກັບສິ່ງໃດໜຶ່ງ ເມື່ອເຮົາມີຄວາມເຊື່ອຢ່າງໜັກແໜ້ນຕໍ່ສິ່ງໃດໜຶ່ງເຮົາຈະບໍ່ມີຄວາມສົງໄສກ່ຽວກັບສິ່ງນັ້ນເລີຍ ເຊັ່ນບາງຊົນເຜົ່າມີຄວາມເຊື່ອວ່າເດັກແຜດຕ້ອງຖືກຂ້າຖິ້ມ ແລະ ສືບຕໍ່ປະຕິບັດກັນມາຢ່າງບໍ່ຮູ້ສຶກຜິດ ຄວາມເຊື່ອຄືສິ່ງທີ່ເຮົາໄດ້ມາຈາກປະສົບການຊີວິດຂອງຕົວເອງ, ພໍ່ແມ່ ຄອບຄົວ, ສັງຄົມ. ຍິ່ງມີເຫດການ ຫຼື ຫຼັກຖານອ້າງອີງຫຼາຍເທົ່າໃດ ຄວາມເຊື່ອຂອງເຮົາກໍຍິ່ງໜັກແໜ້ນຂຶ້ນ

ການໃຫ້ຄຸນຄ່າໝາຍເຖິງສິ່ງທີ່ເຮົາເຫັນວ່າເປັນສິ່ງສໍາຄັນທີ່ສຸດໃນຊີວິດ ການຮູ້ກ່ຽວກັບການໃຫ້ຄຸນຄ່າຂອງຕົວເອງຄືວິທີການໜຶ່ງທີ່ເຮັດໃຫ້ເຮົາຮູ້ຈັກຕົວເອງຫຼາຍຂຶ້ນ. ທີ່ມາຂອງການໃຫ້ຄຸນຄ່າແມ່ນປະສົບການຊີວິດຂອງຕົວເອງ, ພໍ່ແມ່ ຄອບຄົວ, ສັງຄົມ

ທຸກການກະທຳຂອງຄົນເຮົາແມ່ນຖືກກຳນົດດ້ວຍຄວາມເຊື່ອ ແລະ ການໃຫ້ຄຸນຄ່າ. ດັ່ງນັ້ນ ເຮົາຕ້ອງຮູ້ກ່ຽວກັບຄວາມເຊື່ອ ແລະ ການໃຫ້ຄຸນຄ່າຂອງເຮົາເພື່ອທີ່ຈະເຂົ້າໃຈວ່າເປັນຫຍັງເຮົາຈຶ່ງຄິດໃນແບບທີ່ເຮົາຄິດ ແລະ ເຮັດໃນແບບທີ່ເຮົາເຮັດ

3.2 ສະພາວະອາລົມ

 ສະພາວະອາລົມ

ສະພາວະອາລົມຄືຕົວກຳນົດພຶດຕິກຳ ຫຼື ນິໄສຂອງຄົນ

- ສະພາວະອາລົມທີ່ເອີ້ນອຳນວຍຕໍ່ພຶດຕິກຳທີ່ດີ
ໝັ້ນໃຈ, ຮັກ, ເຂັ້ມແຂງພາຍໃນໃຈ, ມ່ວນຊື່ນ, ປິຕິຍິນດີ
- ສະພາວະອາລົມທີ່ເຮັດໃຫ້ຄົນເຮົາສະແດງພຶດຕິກຳທີ່ບໍ່ດີ
ສັບສົນ, ຊຶມເສົ້າ, ກົດດັນ, ຢ້ານກົວ, ໂມໂຫ, ຫງຸດຫງຸດ, ເສຍໃຈ

 ເປັນຫຍັງການຮັບຮູ້ອາລົມຂອງຕົວເອງຈຶ່ງເປັນສິ່ງສຳຄັນ?

ມັນມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍທີ່ຜູ້ໃຫ້ຄຳປຶກສາຕ້ອງຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບສະພາວະອາລົມຂອງຕົວເອງ. ພຶດຕິກຳທີ່ຄົນເຮົາສະແດງອອກແມ່ນຂຶ້ນກັບສະພາວະອາລົມທີ່ເຮົາມີຢູ່ໃນຂະນະນັ້ນ. ຜູ້ໃຫ້ຄຳປຶກສາຈຶ່ງຕ້ອງຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈສະພາວະອາລົມຂອງຕົວເອງ ເພື່ອສາມາດລະມັດລະວັງພຶດຕິກຳຂອງຕົວເອງທີ່ຈະສະແດງອອກມາ. ຜູ້ໃຫ້ຄຳປຶກສາຕ້ອງມີສະຕິຢູ່ຕະຫຼອດເວລາ ແລະ ບໍ່ສະແດງອາລົມຕໍ່ໜ້າເຢົາວະຊົນ/ໄວໜຸ່ມທີ່ມາຮັບຄຳປຶກສາ. ທຸກຄົນສາມາດມີທີ່ອາລົມບໍ່ດີ ແຕ່ມັນບໍ່ແມ່ນເລື່ອງດີທີ່ຜູ້ໃຫ້ຄຳປຶກສາຈະສະແດງອາລົມໃສ່ເຢົາວະຊົນ/ໄວໜຸ່ມທີ່ມາຮັບຄຳປຶກສາ

3.3 ບຸກຂະລິກສ່ວນຕົວ

 ບຸກຂະລິກສ່ວນຕົວ

- ພຶດຕິກຳ ແລະ ບຸກຄະລິກລັກສະນະທາງທາງຂອງຜູ້ໃຫ້ ແລະ ຜູ້ຮັບຄຳປຶກສາແມ່ນມີອິດທິພົນຕໍ່ການໃຫ້ຄຳປຶກສາ.
- ການໃຫ້ຄຳປຶກສາແມ່ນການສື່ສານສອງທາງລະຫວ່າງຜູ້ໃຫ້ ແລະ ຜູ້ຮັບຄຳປຶກສາ

ເຮົາຈະສາມາດສ້າງບຸກຂະລິກທີ່ຈະຊ່ວຍໃນການສ້າງຄວາມ ໄວ້ວາງໃຈກັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມທີ່ມາຮັບຄຳປຶກສາໄດ້ບໍ່?

ເຮົາສາມາດສ້າງບຸກຂະລິກທີ່ຊ່ວຍໃນການສ້າງຄວາມໄວ້ວາງໃຈກັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມທີ່ມາຮັບ
ຄຳປຶກສາໄດ້ ຖ້າເຮົາຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈສະພາວະອາລົມ ແລະ ຄວບຄຸມອາລົມຂອງຕົວເອງ

ກໍລະນີສຶກສາ

ວາວາເປັນໄວໜຸ່ມຍິງຄົນໜຶ່ງ ທີ່ມີໜ້າຕາງົດງາມ ແລະ ເປັນຄົນນິໄສດີ ລາວມີແຜນຊີໂອໂອ ທີ່ອາໄສຢູ່
ໃນໜຸ່ມບ້ານແຫ່ງໜຶ່ງທີ່ບໍ່ໄກຈາກບ້ານຂອງລາວ ແຕ່ຢູ່ຄົນລະເບື້ອງຂອງປ່າດົງທີ່ຕຶບໜາ ເຊິ່ງໃນປ່າແຫ່ງ
ນັ້ນມີສັດຮ້າຍຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍ

ມື້ໜຶ່ງວາວາຕັດສິນໃຈທີ່ຈະເດີນທາງໄປຫາໂອໂອ ລາວຈຶ່ງໄດ້ຂໍໃຫ້ຜູ້ຊາຍຄົນໜຶ່ງທີ່ເປັນນາຍພານພາລາວ
ເດີນທາງຜ່ານປ່າແຫ່ງນີ້ ເພື່ອໄປຫາໂອໂອ ນາຍພານຕອບວ່າລາວຍິນດີທີ່ຈະພາວາວາເດີນທາງໄປອີກເບື້ອງ
ໜຶ່ງຂອງປ່ານີ້ ແຕ່ວາວາຕ້ອງໄດ້ນອນກັບລາວເປັນເວລາໜຶ່ງຄືນກ່ອນເດີນທາງ

ວາວາໄດ້ປະຕິເສດຂໍ້ສະເໜີຂອງນາຍພານ ແລະ ໄດ້ໄປຫາ ແຈ້ງ ທີ່ເປັນໝູ່ຂອງລາວ ເພື່ອຂໍໃຫ້ແຈ້ງໄປລົມ
ກັບນາຍພານໃຫ້ຊ່ວຍພາລາວເດີນທາງ ແຕ່ແຈ້ງປະຕິເສດ ແລະ ບອກວ່າບໍ່ຢາກເຂົ້າມາຫຍຸ້ງກ່ຽວກັບສະຖາ
ນະການນີ້

ດັ່ງນັ້ນ ວາວາຈຶ່ງຄິດວ່າ ວິທີທາງດຽວທີ່ລາວຈະສາມາດເດີນທາງໄປຫາໂອໂອໄດ້ຄືຕ້ອງຍອມຮັບຂໍ້ສະເໜີ
ນາຍພານ ແລ້ວ ລາວກໍໄດ້ຕັດສິນໃຈນອນກັບນາຍພານ ແລະ ນາຍພານກໍໄດ້ພາລາວເດີນທາງໄປຈົນຮອດ
ໜຸ່ມບ້ານທີ່ໂອໂອອາໄສຢູ່ ຢ່າງປອດໄພ

ວາວາໄດ້ເລົ່າໃຫ້ໂອໂອຝັງ ກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ລາວໄດ້ຕັດສິນໃຈເຮັດເພື່ອທີ່ຈະໃຫ້ໄດ້ມາພົບກັບໂອໂອ ເມື່ອໂອ
ໂອໄດ້ຍິນເລື່ອງທີ່ເກີດຂຶ້ນ ກໍ່ໃຈຮ້າຍ ແລະ ບອກວ່າ ວາວາບໍ່ຊື່ສັດກັບລາວ ຈາກນັ້ນກໍ່ບອກໃຫ້ວາວາກັບ
ໄປສາບໍ່ຢາກເຫັນໜ້າວາວາອີກຕໍ່ໄປ

ວາວາຮູ້ສຶກຜິດຫວັງ ແລະ ເສຍໃຈຫຼາຍ ລາວຈຶ່ງຕັດສິນໃຈໄປຫາສິງ ເຊິ່ງເປັນໝູ່ຜູ້ຊາຍຂອງລາວທີ່ຮູ້ຈັກ
ກັນມາດົນ ທັງຮັກ ແລະ ເອົາໃຈໃສ່ລາວຕະຫຼອດມາ ລາວໄດ້ເລົ່າເລື່ອງທຸກຢ່າງໃຫ້ສິງຝັງ ແລະ ສິງກໍໄດ້
ໄປທຳຮ້າຍຮ່າງກາຍໂອໂອ ວາວາຮູ້ສຶກດີໃຈຫຼາຍທີ່ເຫັນໝູ່ຂອງລາວສະແດງຄວາມຮັກ ແລະ ເຈັບແຄ້ນ
ແທນລາວແບບນີ້

ພາກທີ IV

ຄວາມສາມາດພື້ນຖານໃນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ

ເນື້ອໃນບົດຮຽນ

1. ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ
2. ຄວາມສາມາດພື້ນຖານໃນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ
 - 2.1. ຄວາມສາມາດໃນການສ້າງຄວາມໄວ້ວາງໃຈ
 - 2.2. ຄວາມສາມາດໃນການຝັງ
 - 2.3. ຄວາມສາມາດໃນການຕັ້ງຄໍາຖາມ
 - 2.4. ຄວາມສາມາດໃນການກວດຄືນຄວາມເຂົ້າໃຈ
 - 2.5. ຄວາມສາມາດໃນການສະຫຼຸບ
 - 2.6. ການຊ່ວຍເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມໃນການວາງແຜນ
3. ຂັ້ນຕອນໃນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ
4. ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາກ່ຽວກັບການວາງແຜນຄອບຄົວສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ

ຈຸດປະສົງ

- ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສາມາດໃຫ້ຄໍານິຍາມ ຮູ້ເຖິງຄວາມສໍາຄັນ ແລະ ສະແດງຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບການໃຫ້ຄໍາປຶກສາສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມໄດ້
- ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມມີຄວາມສາມາດ ແລະ ຄວາມໝັ້ນໃຈໃນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ແລະ ສາມາດສົນທະນາບັນຫາທີ່ເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມກໍາລັງປະເຊີນຢູ່
- ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມມີຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບຈຸດປະສົງ ແລະ ຂະບວນການຂອງການໃຫ້ຄໍາປຶກສາແກ່ເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ

1

ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ

ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ

ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາແມ່ນການສື່ສານສອງທາງລະຫວ່າງຜູ້ໃຫ້ ແລະ ຜູ້ຮັບຄໍາປຶກສາ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ຮັບຄໍາປຶກສາສາມາດແກ້ໄຂບັນຫາ ຫຼື ຄວາມກັງວົນໃຈຂອງເຂົາເຈົ້າ ຫຼື ຊ່ວຍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດຕັດສິນໃຈໄດ້ດ້ວຍຕົວຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ

ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມແມ່ນຂະບວນການເພື່ອຊ່ວຍເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ

- ໃຫ້ຊ່ວຍຕົວເຂົາເຈົ້າເອງ
- ເລັ່ງເຫັນຄວາມເຂັ້ມແຂງຂອງເຂົາເຈົ້າ
- ກໍານົດຊັບພະຍາກອນທີ່ມີເພື່ອຊ່ວຍເຂົາເຈົ້າໃນການແກ້ໄຂບັນຫາ ແລະ ດໍາເນີນການຕັດສິນໃຈທີ່ດີສໍາລັບຕົວເອງໄດ້

ເປົ້າໝາຍຂອງການໃຫ້ຄໍາປຶກສາສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ

- ເພື່ອຊ່ວຍເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມໃຫ້ມີການຕັດສິນໃຈຢ່າງສະຫງຽວສະຫຼາດສໍາລັບສະຖານະການໃນຊີວິດຂອງເຂົາເຈົ້າ
- ເພື່ອຊ່ວຍເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມໃນການຊອກຫາວິທີການແກ້ໄຂບັນຫາດ້ວຍຕົວຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ ແລະ ພັດທະນາທັກສະຕ່າງໆສໍາລັບການແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ເຂົາເຈົ້າປະເຊີນຢູ່
- ເພື່ອຊ່ວຍເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມໃນການຈັດການ ແລະ ກ້າວຜ່ານໄລຍະເວລາທີ່ຫຍຸ້ງຍາກທາງດ້ານອາລົມ ໂດຍສະເພາະແມ່ນກ່ຽວກັບສິດທິໃນການດູແລສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ

ສິ່ງທີ່ຕ້ອງເຮັດໃນລະຫວ່າງການໃຫ້ຄໍາປຶກສາສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ

- ໃຫ້ຄວາມສົນໃຈ ອິດທິນ ແລະ ເຂົ້າໃຈຕໍ່ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການເວົ້າກ່ຽວກັບສິດທິໃນການດູແລສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນຂອງເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ
- ຮັບປະກັນຄວາມເປັນສ່ວນຕົວ ແລະ ການຮັກສາຄວາມລັບ
- ເຄົາລົບຕໍ່ຄວາມຮູ້ສຶກ, ຄວາມຄິດ, ແລະ ການຕັດສິນໃຈຂອງເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ
- ເປີດໂອກາດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຖາມ ແລະ ແປງປັນຄວາມຄິດກ່ຽວກັບຄວາມກັງວົນໃຈ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການຂອງເຂົາເຈົ້າ
- ໃຫ້ຂໍ້ມູນທີ່ເຂົາເຈົ້າຕ້ອງການໂດຍການໃຊ້ພາສາທີ່ເຂົາເຈົ້າໃຈງ່າຍ ແລະ ດ້ວຍຄວາມຈິງໃຈ
- ຊ່ວຍເຂົາເຈົ້າຄົ້ນຄວ້າບັນຫາກ່ຽວກັບຄວາມຮູ້ສຶກ ແລະ ຄວາມຈິງທີ່ມີ
- ກະຕຸ້ນໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຄິດວິເຄາະກ່ຽວກັບຜົນກະທົບທີ່ຕາມມາ, ຜົນດີ ແລະ ຜົນເສຍຂອງທາງເລືອກຕ່າງໆ
- ຊ່ວຍເຂົາເຈົ້າໃນການຕັດສິນໃຈທີ່ສົມເຫດສົມຜົນ
- ຊ່ວຍເຂົາເຈົ້າໃນການວາງແຜນເພື່ອລົງມືປະຕິບັດທາງເລືອກຕ່າງໆ

ເປັນຫຍັງການໃຫ້ຄໍາປຶກສາດ້ານສິດທິໃນການດູແລສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ ສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ ຈຶ່ງມີຄວາມສໍາຄັນ?

- ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນຫຼາຍສໍາລັບການສະໜອງການບໍລິການແບບເປັນມິດ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາ ດ້ານສິດທິໃນການດູແລສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ
- ຍິ່ງເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມຮູ້ສຶກສະບາຍໃຈ ແລະ ປອດໄພ ກໍ່ຍິ່ງມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ທີ່ເຂົາເຈົ້າຈະແປງປັນຄວາມຄິດ ແລະ ຄວາມຮູ້ສຶກກ່ຽວກັບບັນຫາດ້ານສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນຂອງເຂົາເຈົ້າ
- ເຊິ່ງຈະຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ສາມາດດໍາເນີນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ແລະ ໃຫ້ການບໍລິການຊ່ວຍເຫຼືອ ແກ້ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ເພື່ອທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດບັນລຸໄດ້ໃນການຄວບຄຸມພຶດຕິກຳ, ເຂົ້າໃຈຕົວເອງ, ສາມາດແນມເຫັນຜົນສະທ້ອນທີ່ຕາມມາຈາກການກະທຳຂອງຕົວເອງ, ແລະ ສ້າງແຜນໄລຍະຍາວໄດ້

ບັນຫາທີ່ພົບເລື້ອຍ ແລະ ເປັນສິ່ງທີ່ໄວໜຸ່ມຕ້ອງໄດ້ດໍາເນີນການ ຕັດສິນໃຈທີ່ສໍາຄັນກ່ຽວກັບສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ

- ວິທີການເຮັດແນວໃດເພື່ອຫຼີກລ້ຽງ ແລະ ບ້ອງກັນການມີເພດສໍາພັນທີ່ບໍ່ຕ້ອງການກ່ອນເວລາອັນຄວນ
- ຈະມີເພດສໍາພັນ ຫຼື ບໍ່, ຫຼື ເວລາໃດທີ່ຈະມີເພດສໍາພັນ
- ຈະບ້ອງກັນການຖືພາ ແລະ ຜະຍາດຕິດຕໍ່ທາງເພດສໍາພັນ ແລະ HIV ໄດ້ຄືແນວໃດ?
- ຈະມີລູກ ຫຼື ບໍ່, ຫຼື ເວລາໃດຈະມີລູກ
- ເວລາໃດຄວນຢຸດ ຫຼື ສືບຕໍ່ການຖືພາ
- ວິທີການໃນການຈັດການກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ/ຫຼື ຄວາມຮຸນແຮງທາງເພດ

ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ແລະ ການສື່ສານກັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມກ່ຽວກັບສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ ແມ່ນຖືວ່າເປັນເລື່ອງທີ່ລະອຽດອ່ອນຫຼາຍທາງດ້ານຄວາມຮູ້ສຶກ, ອາລົມ, ແລະ ໂດຍສ່ວນໃຫຍ່ເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມຈະຮູ້ສຶກບໍ່ສະບາຍໃຈ ແລະ ບໍ່ປອດໄພທີ່ຈະເວົ້າເຖິງບັນຫານີ້ ດັ່ງນັ້ນມັນຈຶ່ງເປັນສິ່ງທີ່ທ້າທາຍຫຼາຍ. ຖ້າຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ມີຄວາມສາມາດໃນການສື່ສານ ແລະ ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາທີ່ດີ ກໍ່ຈະໄດ້ຄວາມໄວ້ວາງໃຈ ແລະ ການຮ່ວມມືຈາກເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມໃນການເຮັດວຽກຮ່ວມກັນເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ໄວໜຸ່ມປະເຊີນຢູ່

2 ຄວາມສາມາດພື້ນຖານໃນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ

ຄວາມສາມາດພື້ນຖານໃນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ

1. ຄວາມສາມາດໃນການສ້າງຄວາມໄວ້ວາງໃຈ
2. ຄວາມສາມາດໃນການຟັງ
3. ຄວາມສາມາດໃນການຕັ້ງຄໍາຖາມ
4. ຄວາມສາມາດໃນການກວດຄືນຄວາມເຂົ້າໃຈ
5. ຄວາມສາມາດໃນການສະຫຼຸບ
6. ຄວາມສາມາດໃນການຊ່ວຍເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມໃນການວາງແຜນ

2.1 ຄວາມສາມາດໃນການສ້າງຄວາມໄວ້ວາງໃຈ

ເມື່ອມາພົບກັບພະນັກງານແພດ ໄວໜຸ່ມອາດມີຄວາມຮູ້ສຶກ: ອາຍທີ່ຕ້ອງມາພົບແພດ ແລະ ປຶກສາກ່ຽວກັບບັນຫາສ່ວນຕົວ ໂດຍສະເພາະແມ່ນບັນຫາກ່ຽວກັບສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ, ຢ້ານວ່າຄົນອື່ນຈະຮູ້ວ່າຕົວເອງມີບັນຫາສຸຂະພາບທາງເພດ (ບາງຄົນກໍ່ຢ້ານວ່າພໍ່ແມ່ຈະຮູ້ເລື່ອງຈາກຄົນອື່ນທີ່ພົບເຫັນເວລາເຂົາເຈົ້າໄປຫາໝໍ), ບໍ່ກ້າທີ່ຈະເລົ່າໃຫ້ແພດຝັງຕໍ່ບັນຫາທີ່ຕົວເອງມີຢູ່, ກັງວົນວ່າຕົວເອງຈະເປັນຫຍັງຮຸນແຮງ, ຢ້ານພະນັກງານແພດ ແລະ ບໍ່ແນ່ໃຈວ່າຈະລົມກັບພະນັກງານແພດແນວໃດດີ ບັນຫາກ່ຽວກັບສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ ເຊິ່ງທັງໝົດນີ້ຈະເປັນອຸປະສັກໃນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ແຕ່ທ່ານສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ ຖ້າມີການສ້າງຄວາມໄວ້ວາງໃຈທີ່ດີກັບໄວໜຸ່ມໄດ້

ຄວາມສາມາດໃນການສ້າງຄວາມໄວ້ວາງໃຈ

- ການສ້າງຄວາມໄວ້ວາງໃຈແມ່ນຄວາມສາມາດຂອງຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາໃນການສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ປອດໄພ ແລະ ເອື້ອອໍານວຍຕໍ່ການສ້າງຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ແລະ ການເຄົາລົບເຊິ່ງກັນລະຫວ່າງຜູ້ໃຫ້ ແລະ ຜູ້ຮັບຄໍາປຶກສາ

ເປັນຫຍັງການສ້າງຄວາມໄວ້ວາງໃຈຈຶ່ງສໍາຄັນ?

- ຜູ້ຮັບຄໍາປຶກສາຕ້ອງເວົ້າທຸກຢ່າງທີ່ມີຢູ່ໃນໃຈຂອງເຂົາເຈົ້າອອກມາໄດ້ໂດຍບໍ່ມີຄວາມກັງວົນວ່າຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາຈະຄິດແນວໃດ.
- ຄວາມສໍາພັນທີ່ດີລະຫວ່າງຜູ້ໃຫ້ ແລະ ຜູ້ຮັບຄໍາປຶກສາຈະບໍ່ສາມາດເກີດຂຶ້ນໄດ້ ໂດຍປາສະຈາກການສ້າງຄວາມໄວ້ວາງໃຈ

ຄວາມສາມາດໃນການສ້າງຄວາມໄວ້ວາງໃຈມີຫຍັງແດ່?

ຄວາມສາມາດໃນການສ້າງຄວາມໄວ້ວາງໃຈປະກອບດ້ວຍ:

1. ການສ້າງສໍາພັນທະພາບທີ່ດີ
2. ການຮັກສາຄວາມລັບ ແລະ ຄວາມເປັນສ່ວນຕົວ
3. ການເຂົ້າໃຈຄວາມຮູ້ສຶກຂອງຄົນອື່ນ

ຄວາມສາມາດໃນການສ້າງສໍາພັນທະພາບທີ່ດີ

ຄວາມສາມາດໃນການສ້າງສໍາພັນທະພາບທີ່ດີແມ່ນໜຶ່ງໃນຄວາມສາມາດໃນການສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ປອດໄພ ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ມີຄວາມສໍາພັນທີ່ດີ ໄດ້ຄວາມໄວ້ວາງໃຈ ແລະ ຄວາມນັບຖືຈາກເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ

ການສ້າງສໍາພັນທະພາບທີ່ດີແມ່ນເປັນກະແຈສໍາຄັນໃນການໂນ້ມນໍາວບຸກຄົນທີ່ກໍາລັງສື່ສານກັບທ່ານ ແລະ ເປັນຄວາມສາມາດທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດທີ່ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາຕ້ອງມີເພື່ອທີ່ຈະເປັນຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາທີ່ດີ

ວິທີການສ້າງສໍາພັນທະພາບທີ່ດີ

- ການສັງເກດເພື່ອຮັບຮູ້ຄວາມຮູ້ສຶກຂອງຄົນອື່ນແມ່ນການສັງເກດທີ່ປາສະຈາກການຕັດສິນການປ່ຽນແປງທຸກຂະນະຂອງນໍ້າສຽງ ແລະ ພາສາກາຍຂອງຄົນອື່ນ; ສັງເກດເພື່ອໃຫ້ຮູ້ວ່າເຂົາເຈົ້າຢູ່ໃນສະພາວະອາລົມແບບໃດ ແລະ ສາມາດສອບຖາມເພີ່ມເຕີມເພື່ອໃຫ້ຮູ້ເຕີມກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ທ່ານສັງເກດເຫັນ
- ການຮຽນແບບການກະທໍາໃຫ້ຄືກັນ ແລະ ການເຮັດບາງຢ່າງທີ່ໄກ້ຄຽງ ຫຼື ຄ້າຍຄືກັນກັບຄົນທີ່ກໍາລັງສື່ສານກັບເຮົາ ສັງເກດເບິ່ງວ່າເຍົາວະຊົນ/ໄວໜຸ່ມທີ່ມາຮັບຄໍາປຶກສາຢູ່ຕໍ່ໜ້າຂອງທ່ານກໍາລັງນັ່ງໃນທ່າທາງແບບໃດ, ເຂົາເຈົ້ານໍາສະເໜີຕົວເອງຄືແນວໃດ ເຊິ່ງລວມເຖິງສີໜ້າ, ທ່າທາງ, ໂທນສຽງ, ແລະ ຄວາມໄວຂອງຈັງຫວະການເວົ້າ ເຊັ່ນ ຖ້າຜູ້ຮັບຄໍາປຶກສາເວົ້າຊໍ້າ ແລະ ຄ່ອຍ ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ສາມາດເຮັດໃຫ້ຄ້າຍຄືເຂົາເຈົ້າດ້ວຍການປັບຈັງຫວະການເວົ້າຂອງຕົວເອງໃຫ້ຊໍ້າລົງ ແລະ ໃຊ້ໂທນສຽງທີ່ຄ່ອຍລົງ

ການສ້າງສໍາພັນທະພາບທີ່ດີແມ່ນວິທີການທີ່ເຮົາຢູ່ໃນຄວາມສໍາພັນກັບຜູ້ມາຮັບບໍລິການ ແລະ ເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຮູ້ວ່າເຮົາ:

- ຢູ່ທີ່ນີ້ເຜື້ອເຂົາເຈົ້າ
- ກໍາລັງຮັບຝັງເຂົາເຈົ້າ
- ເອົາໃຈໃສ່ ແລະ ໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນກັບບັນຫາຂອງເຂົາເຈົ້າ
- ເບິ່ງບັນຫາໃນມຸມມອງຂອງເຂົາເຈົ້າ

ການສ້າງສໍາພັນທະພາບທີ່ດີ ແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນສໍາລັບທຸກໆການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ເພາະວ່າ ຖ້າຜູ້ມາຮັບບໍລິການ ຫຼື ເຍົາວະຊົນ/ໄວໜຸ່ມບໍ່ຮູ້ສຶກວ່າເຮົາຢູ່ທີ່ນີ້ເຜື້ອເຂົາເຈົ້າ ແລະ ກໍາລັງຮັບຝັງເຂົາເຈົ້າ ເຂົາເຈົ້າຈະບໍ່ມີຄວາມເຊື່ອໝັ້ນໃຈທີ່ຈະແບ່ງປັນເລື່ອງລາວຂອງເຂົາເຈົ້າ

ການຮັກສາຄວາມລັບ ແລະ ຄວາມເປັນສ່ວນຕົວ

- ເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມອາດມີຄວາມລັງເລທີ່ຈະເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວຂອງຕົວເອງ ເພາະຢ້ານທີ່ຈະຖືກຕໍາໜິ ວິຈານ ຫຼື ຖືກເຢາະເຍີ້ຍ
- ເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນກັງວົນໃຈຫຼາຍກ່ຽວກັບການຮັກສາຄວາມລັບ ເຊິ່ງເປັນຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມເຕັມໃຈໃນການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວຂອງເຂົາເຈົ້າໃຫ້ພະນັກງານແພດຝັງ. ດັ່ງນັ້ນໃນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ
- ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາຕ້ອງຢືນຢັນໃຫ້ເຂົາເຈົ້າມີຄວາມໝັ້ນໃຈວ່າສິ່ງທີ່ໄດ້ລົມກັນໃນລະຫວ່າງການໃຫ້ຄໍາປຶກສານີ້ແມ່ນຈະຖືກເກັບເປັນຄວາມລັບ ເຊິ່ງບາງຄັ້ງຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາອາດຕ້ອງໄດ້ແບ່ງປັນຂໍ້ມູນຂອງໄວໜຸ່ມໃຫ້ກັບແພດຄົນອື່ນໆຮັບຮູ້ຖ້າມີຄວາມຈໍາເປັນໃນການດູແລປິ່ນປົວ ແຕ່ຂໍ້ມູນຈະບໍ່ຖືກກະຈາຍໄປຫາບຸກຄົນພາຍນອກ ຈົນກວ່າຈະໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກໄວໜຸ່ມ
- ການຮັກສາຄວາມລັບຈະຖືກຢຸດຕິລົງເມື່ອຜູ້ຮັບຄໍາປຶກສາບອກວ່າຈະກະທໍາການໃດໆທີ່ທໍາຮ້າຍຄົນອື່ນ ແລະ ຕົວເຂົາເຈົ້າເອງ

ຄວາມສາມາດໃນການເຂົ້າໃຈຄວາມຮູ້ສຶກຂອງຄົນອື່ນ

- ການເຂົ້າໃຈຄວາມຮູ້ສຶກຂອງຄົນອື່ນແມ່ນຄວາມສາມາດໃນການເຫັນໃຈ ແລະ ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບທັດສະນະຄະຕິຂອງຄົນອື່ນ ໂດຍການເອົາຕົວເອງເຂົ້າໄປຢູ່ໃນສະຖານະການຂອງເຂົາເຈົ້າ (ຈົນຕະນາການວ່າຈະເປັນແນວໃດຖ້າເປັນຕົວເຮົາຢູ່ໃນສະຖານະການນັ້ນ) • ເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າໃຈຄວາມຄິດ ແລະ ອາລົມຂອງຄົນອື່ນຕົວຢ່າງ: ຄົນສອງຄົນແນມເບິ່ງວັດຖຸ ສິ່ງຂອງອັນດຽວກັນ ຈະເຫັນໃນສິ່ງດຽວກັນບໍ່? (ຄໍາຕອບອາດແມ່ນ “ບໍ່ຄືກັນ” ເຫດຜົນທີ່ເຫັນບໍ່ຄືກັນແມ່ນ ເຮົາມີມຸມມອງທີ່ຕ່າງກັນ ມີການເບິ່ງໂລກທີ່ຕ່າງກັນ ຈຶ່ງມີຄວາມຄິດເຫັນທີ່ແຕກຕ່າງກັນ)
- ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ພະຍາຍາມເຂົ້າໃຈຄວາມຄິດ ແລະ ຄວາມຮູ້ສຶກ ຫຼື ປະສົບການທີ່ຜູ້ມາຮັບບໍລິການໄດ້ປະສົບພົບພໍ້ມາ ຫຼື ອາດເອີ້ນວ່າເປັນການ “ເອົາໃຈເຂົາມາໃສ່ໃຈເຮົາ”

ການເຂົ້າໃຈຄວາມຮູ້ສຶກຂອງຄົນອື່ນ ສໍາຄັນແນວໃດຕໍ່ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ?

- ການເຂົ້າໃຈຄວາມຮູ້ສຶກຂອງຜູ້ຮັບຄໍາປຶກສາ ແມ່ນລວມມີການເບິ່ງບັນຫາໃນມຸມມອງຂອງຜູ້ຮັບຄໍາປຶກສາ ແລະ ການຕອບສະໜອງໃນແບບທີ່ຜູ້ຮັບຄໍາປຶກສາຮູ້ສຶກວ່າເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບຄວາມເຂົ້າໃຈ.
- ເວລາທີ່ຜູ້ຮັບຄໍາປຶກສາຮູ້ສຶກວ່າຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາເຂົ້າໃຈຄວາມຮູ້ສຶກຂອງເຂົາເຈົ້າ ຈະມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ຫຼາຍຂຶ້ນທີ່ເຂົາເຈົ້າຈະຮັບຟັງ ແລະ ເປີດໃຈສົນທະນາ ລວມທັງການຍອມຮັບຄໍາແນະນໍາຈາກຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ເພື່ອທີ່ຈະນໍາໄປປະຕິບັດ

ວິທີການສ້າງຄວາມສາມາດໃນການເຂົ້າໃຈຄວາມຮູ້ສຶກຂອງຄົນອື່ນ

ເບິ່ງທັກສະໃນການປັບປຸງຄວາມສາມາດໃນການເຂົ້າໃຈຄວາມຮູ້ສຶກຂອງຄົນອື່ນ ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1 ເງື່ອນໄຂທີ່ສໍາຄັນໃນການສ້າງສໍາຜົນທະພາບທີ່ດີແມ່ນ: ການເບິ່ງໂລກໃນແງ່ບວກແບບບໍ່ມີເງື່ອນໄຂ (ເບິ່ງໄວໜຸ່ມ ໃນແບບທີ່ເຂົາເປັນ ຍອມຮັບ ແລະ ບໍ່ຕັດສິນ ເຂົາເຈົ້າ ແລະ ຢູ່ທີ່ນີ້ເພື່ອເຂົາເຈົ້າບໍ່ວ່າຈະເປັນບັນຫາໃດທີ່ພາເຂົາມາທີ່ນີ້) ແລະ ມີການເຊື່ອມໂຍງຢ່າງຈິງໃຈໃນຄວາມຄວາມສໍາພັນກັບຜູ້ຮັບຄໍາປຶກສາທັງສອງຢ່າງນີ້ເຮັດໃຫ້ເກີດມີສໍາພັນທະພາບທີ່ດີ ແລະ ສ້າງຄວາມໄວ້ວາງໃຈໃຫ້ຜູ້ຮັບຄໍາປຶກສາ ແລະ ນໍາໄປສູ່ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາທີ່ໄດ້ຮັບໝາກຜົນທີ່ດີ

2.2 ຄວາມສາມາດໃນການຟັງ

ການໄດ້ຍິນ ແລະ ການຟັງຕ່າງກັນຄືແນວໃດ?

- ການໄດ້ຍິນແມ່ນສິ່ງທີ່ບໍ່ຕ້ອງມີຄວາມສະໝັກໃຈ ບໍ່ຕ້ອງມີຄວາມພະຍາຍາມ ເຮົາທຸກຄົນແມ່ນລ້ວນແຕ່ໄດ້ຍິນສິ່ງທີ່ຢູ່ອ້ອມຂ້າງ ແຕ່ຫຼາຍຄັ້ງເຮົາກໍບໍ່ໄດ້ຕັ້ງໃຈໃສ່ສິ່ງທີ່ເຮົາໄດ້ຍິນ. ການໄດ້ຍິນບາງສິ່ງບາງຢ່າງບໍ່ໄດ້ໝາຍຄວາມວ່າເຮົາຈະເຂົ້າໃຈໃນສິ່ງທີ່ໄດ້ຍິນ
- ການຟັງແມ່ນສິ່ງທີ່ຕ້ອງສະໝັກໃຈ ການຟັງທີ່ດີຕ້ອງມີຄວາມພະຍາຍາມ ເວລາທີ່ເຮົາຟັງ ເຮົາຈະຕັ້ງໃຈຟັງເພື່ອທີ່ຈະເຂົ້າໃຈ ເພາະການຟັງແມ່ນເຮົາຟັງເພື່ອໃຫ້ຮູ້ຄວາມໝາຍ ບໍ່ແມ່ນພຽງແຕ່ຄໍາເວົ້າ

ສິ່ງທີ່ຕ້ອງເຮັດເພື່ອໃຫ້ມີການຟັງທີ່ດີ

- ຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ ສົນໃຈຄົນທີ່ກໍາລັງເວົ້າ ເພື່ອຫຼີກລ້ຽງການເສຍສະມາທິ ຫຼື ຄິດກ່ຽວກັບສິ່ງອື່ນໃນຂະນະທີ່ອີກຄົນກໍາລັງເວົ້າ. ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າທ່ານກໍາລັງຟັງຢູ່ ໂດຍການເບິ່ງໄປທີ່ຄົນທີ່ກໍາລັງເວົ້າ, ຕອບສະໜອງຕໍ່ສິ່ງທີ່ລາວກໍາລັງເວົ້າ, ຫຼື ຕັ້ງຄໍາຖາມໃນເວລາທີ່ເໝາະສົມ
- ຫຼີກລ້ຽງການຄິດຫຼາຍເກີນໄປກ່ຽວກັບຄໍາຕອບຂອງເຮົາ ຫຼື ສິ່ງທີ່ເຮົາບໍ່ເຂົ້າໃຈສິ່ງທີ່ລາວກໍາລັງເວົ້າ ແລະ ທ່ານບໍ່ໄດ້ຍິນ ຫຼື ບໍ່ເຂົ້າໃຈ

ການຟັງຢ່າງຕັ້ງໃຈ

- ການຟັງຢ່າງຕັ້ງໃຈແມ່ນຄວາມສາມາດໃນການຟັງໄດ້ຢ່າງຄົບຖ້ວນກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ໄວໜຸ່ມທີ່ມາຮັບຄໍາປຶກສາກໍາລັງເວົ້າ ແລະ ບໍ່ໄດ້ເວົ້າອອກມາ ຟັງໃຫ້ໄດ້ຍິນສິ່ງທີ່ເຂົາເຈົ້າກໍາລັງສື່ສານອອກມາ ນອກເໜືອຈາກຄໍາເວົ້າ
- ການຟັງຢ່າງຕັ້ງໃຈຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາເຂົ້າໃຈໄວໜຸ່ມທີ່ມາຮັບຄໍາປຶກສາໄດ້ດີ
- ການຟັງຢ່າງຕັ້ງໃຈຊ່ວຍສ້າງຄວາມໄວ້ວາງໃຈ (ຄົນເຮົາສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນມີຄວາມໄວ້ວາງໃຈຕໍ່ຄົນທີ່ຮັບຟັງເຮົາ)
- ການຟັງຢ່າງຕັ້ງໃຈຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ຮັບຄໍາປຶກສາ ເປີດໃຈ ແລະ ແບ່ງປັນເລື່ອງລາວທີ່ມີໃນໃຈ

ຕົວຢ່າງການສົນທະນາທີ່ມີການຟັງຢ່າງຕັ້ງໃຈ

ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ: ເບິ່ງເຈົ້າຄືເສົ້າໆເນາະມື້ນີ້ ມີຫຍັງເຮັດໃຫ້ບໍ່ສະບາຍໃຈ?

ໄວໜຸ່ມຊາຍ: ມີປັນຫາກັບໝູ່ໜ້ອຍໜຶ່ງ

ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ: ອີມ..... (ງົກຫົວຢ່າງເຂົ້າໃຈ)

ໄວໜຸ່ມຊາຍ: ຄວາມຈິງກະບໍ່ແມ່ນເລື່ອງໝູ່ຢ່າງດຽວດອກ, ເປັນເລື່ອງຂອງຜູ້ຍິງ...

ເຮົາມັກຜູ້ຍິງຄົນດຽວກັນ ຜິດໃຈກັນ ຂ້ອຍເລີຍບໍ່ຢາກໄປໂຮງຮຽນບໍ່ຢາກພົບໜ້າເຂົາເຈົ້າ.

ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ: ແລ້ວ, ເຈົ້າບໍ່ຢາກໄປໂຮງຮຽນເພາະຮູ້ສຶກວ່າບໍ່ຢາກພົບໜ້າໝູ່ ແລະ ຜູ້ຍິງຄົນນັ້ນ?

ໄວໜຸ່ມຊາຍ: ແມ່ນແລ້ວ, ຂ້ອຍຮູ້ສຶກບໍ່ສະບາຍໃຈຫຼາຍ. ໝູ່ຂ້ອຍບໍ່ເວົ້ານໍາຂ້ອຍເລີຍ

ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ: ອີມ.....

ໄວໜຸ່ມຊາຍ: ມື້ວານນີ້ ຂ້ອຍຖາມລາວກະບໍ່ຕອບ ແລະ ຢ່າງໜີໄປເສີຍ ຂ້ອຍກໍ່ເລີຍບໍ່ສະບາຍໃຈ

ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ: ຕອນນີ້ເຈົ້າຮູ້ສຶກກັງວົນທີ່ໝູ່ບໍ່ເວົ້ານໍາ ແລະ ຖ້າມີສິ່ງທີ່ເຈົ້າປ່ຽນໄດ້ເພື່ອໃຫ້ສະຖານະການນີ້ດີຂຶ້ນ ສິ່ງນັ້ນແມ່ນຫຍັງ?

ສິ່ງສໍາຄັນໃນການຟັງຢ່າງຕັ້ງໃຈໃນລະຫວ່າງການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ

- ຢູ່ກັບປັດຈຸບັນ ຕັ້ງໃຈ ສົນໃຈຄົນທີ່ກໍາລັງເວົ້າຢູ່ ໃນເວລານີ້ ເຢົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມທີ່ມາຮັບຄໍາປຶກສາທີ່ຢູ່ໃນຫ້ອງກັບທ່ານຄືຄົນທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດ ບໍ່ແມ່ນຕົວທ່ານໃນຖານະຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ແລະ ບໍ່ແມ່ນຄົນອື່ນ
- ເລັງໃສ່ການເຂົ້າໃຈຢ່າງຖືກຕ້ອງຊັດເຈນກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ເຢົາວະຊົນ/ໄວໜຸ່ມຄົນນັ້ນກໍາລັງເວົ້າເຖິງ (ຟັງໃຫ້ໄດ້ຍິນສິ່ງທີ່ເຂົາເຈົ້າກັງວົນໃຈ, ຈຸດປະສົງທີ່ເຂົາເຈົ້າມາຮັບຄໍາປຶກສາ, ຄວາມເຊື່ອກ່ຽວກັບສະຖານະການ ແລະ ເຫດການທີ່ເກີດຂຶ້ນກັບເຂົາເຈົ້າ)
- ບໍ່ຄວນຄິດວ່າທ່ານຮູ້ແລ້ວວ່າເຂົາເຈົ້າຈະເວົ້າຫຍັງ, ເລື່ອງລາວຈະຈົບລົງແບບໃດ ຫຼື ເຂົາເຈົ້າຮູ້ສຶກແນວໃດກ່ຽວກັບເຫດການນີ້
- ປ່ອຍວາງຄວາມຄິດ ແລະ ມຸມມອງຂອງຕົວເອງ ໃນຖານະຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ແລະ ເປີດໃຈຮັບຟັງປັນຫາຂອງໄວໜຸ່ມ, ບໍ່ຕັດສິນເຂົາເຈົ້າ ແລະ ກະຕຸ້ນໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເວົ້າອອກມາ
- ກະຕຸ້ນໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສະແດງອອກກ່ຽວກັບອາລົມ ຄວາມຮູ້ສຶກ ຄວາມຄິດ ຄວາມເຊື່ອ ການໃຫ້ຄຸນຄ່າ ແລະ ຄວາມກັງວົງໃຈຂອງເຂົາເຈົ້າ ແລະ ອື່ນໆ
- ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາຄວນເວົ້າໃນເວລາທີ່ຕ້ອງການກວດຄົນວ່າຕົວເອງເຂົ້າໃຈຢ່າງຖືກຕ້ອງບໍ່ ຫຼື ຕັ້ງຄໍາຖາມເພື່ອຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງເທົ່ານັ້ນ

- ສັງລວມ, ເວົ້າທວນຄືນ (ທວນຄືນຄຳເວົ້າຂອງເຂົາເຈົ້າ) ເພື່ອຢຳຄືນ ແລະ ສະທ້ອນສິ່ງທີ່ຜູ້ຮັບຄຳປຶກສາໄດ້ເວົ້າອອກມາ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າເຈົ້າເຂົ້າໃຈຖືກຕ້ອງ

ພາສາກາຍ

- ພາສາກາຍຂອງຜູ້ໃຫ້ ແລະ ຜູ້ຮັບຄຳປຶກສາແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນໃນການໃຫ້ຄຳປຶກສາ
- ຜູ້ໃຫ້ຄຳປຶກສາຕ້ອງສັງເກດ ແລະ ຮັບຮູ້ພາສາກາຍຂອງຕົວເອງ ແລະ ຮັບປະກັນວ່າເຈົ້າກຳລັງສະແດງສື່ໜ້າ ທ່າທາງທີ່ໃຫ້ຄວາມສົນໃຈ ແລະ ເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ໄວໝູ່ມທີ່ເຈົ້າກຳລັງໃຫ້ຄຳປຶກສາຢູ່
- ຜູ້ໃຫ້ຄຳປຶກສາ ສາມາດເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບບັນຫາ ແລະ ຄວາມຮູ້ສຶກຂອງສິ່ງທີ່ໄວໝູ່ມ ໂດຍການຝັງໃຫ້ໄດ້ຍິນສິ່ງທີ່ເຂົາເຈົ້າບໍ່ໄດ້ເວົ້າ
- ຖ້າໄດ້ຍິນຄຳເວົ້າ ແລະ/ຫຼື ໂທນສຽງ ທີ່ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບພາສາກາຍ ໃຫ້ເອົາເປັນຄຳຖາມ ເພື່ອຖາມຄືນໃຫ້ກະຈ່າງແຈ້ງ

ຕົວຢ່າງ: ຖ້າເຂົາເຈົ້າບອກວ່າບໍ່ມີບັນຫາຫຍັງ ແຕ່ນັ້ງໃນທ່າທີ່ເບິ່ງແລ້ວບໍ່ສະບາຍໃຈ ເຮັດໜ້າເສົ້າ ຜູ້ໃຫ້ຄຳປຶກສາຕ້ອງຖາມຕື່ມ. ຜູ້ໃຫ້ຄຳປຶກສາສາມາດຖາມວ່າ ສື່ໜ້າທ່າທາງແບບນີ້ມີຄວາມໝາຍຄືແນວໃດ?

ໂທນສຽງ

ບໍ່ສຳຄັນວ່າເຈົ້າເວົ້າຫຍັງ ສຳຄັນທີ່ເຈົ້າເວົ້າແນວໃດ?

ຜູ້ໃຫ້ຄຳປຶກສາຕ້ອງ:

- ບໍ່ໃຫ້ມີການຕັດສິນ ຫຼື ຄວາມຄິດໃດໆຂອງຕົວເອງສະແດງອອກໃນໂທນສຽງທີ່ເວົ້າອອກມາ
- ບໍ່ເວົ້າຄ່ອຍ ຫຼື ດັງເກີນໄປ ສຽງສູງ ຫຼື ຕ່ຳເກີນໄປ ຊ້າ ຫຼື ໄວເກີນໄປ
- ເວົ້າຢ່າງມຸ່ມນວນ ແລະ ຊັດເຈນ ເພື່ອໃຫ້ໄວໝູ່ມຮູ້ສຶກປອດໄພ ແລະ ເປັນການສ້າງຄວາມໄວ້ວາງໃຈ

2.3 ຄວາມສາມາດໃນການຕັ້ງຄຳຖາມ

ຄວາມສາມາດໃນການຕັ້ງຄຳຖາມ

- ຄວາມສາມາດໃນການຕັ້ງຄຳຖາມ ແມ່ນຄວາມສາມາດໃນການຖາມເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຂໍ້ມູນທີ່ຈຳເປັນເພື່ອປະໂຫຍດສູງສຸດຕໍ່ການໃຫ້ຄຳປຶກສາ ແລະ ຕໍ່ຜູ້ມາຮັບຄຳປຶກສາ
- ການຖາມແມ່ນເຄື່ອງມືຢ່າງໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນໃນການໃຫ້ຄຳປຶກສາ ແລະ ການຕັ້ງຄຳຖາມທີ່ດີສາມາດນຳໄປສູ່ການແກ້ໄຂບັນຫາໄດ້
- ຄຸນນະພາບຂອງຊີວິດຂອງເຈົ້າ ຄືສິ່ງທີ່ສະທ້ອນໂດຍກົງຈາກຄຸນນະພາບຂອງຄຳຖາມທີ່ເຈົ້າຖາມຕົວເອງ
- ການຕັ້ງຄຳຖາມທີ່ດີ ສາມາດຊ່ວຍກະຕຸ້ນໃຫ້ເຍົາວະຊົນ/ໄວໝູ່ມທີ່ມາຮັບຄຳປຶກສາ ໃຫ້ຂໍ້ມູນ ແລະ ເປີດໃຈເລົ່າໃຫ້ຝັງກ່ຽວກັບບັນຫາຂອງເຂົາເຈົ້າຫຼາຍຂຶ້ນ

ສິ່ງສໍາຄັນສໍາລັບການຕັ້ງຄໍາຖາມ

- ຕັ້ງຄໍາຖາມທີ່ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນເຖິງການຝັງຢ່າງຕັ້ງໃຈ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ຄວາມຄິດຂອງເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ
- ໃຊ້ຄໍາຖາມເປີດເພື່ອເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າໃຫ້ຂໍ້ມູນຫຼາຍຂຶ້ນ, ສະແດງຄວາມຄິດເຫັນຫຼາຍຂຶ້ນ, ແລະ ມີຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງຫຼາຍຂຶ້ນ
- ຖາມຄໍາຖາມທີ່ກະຕຸ້ນໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຄິດຫາທາງອອກສໍາລັບສະຖານະການຂອງເຂົາເຈົ້າ
- ຫຼີກລ້ຽງຄໍາຖາມທີ່ມີຄໍາຕອບຢູ່ໃນນັ້ນ (ຄໍາຖາມຊັ້ນນໍາ)
- ຫຼີກລ້ຽງການໃຊ້ຄໍາຖາມທີ່ເປັນການຕັດສິນ ຫຼື ຕໍາໜິເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ (ສິ່ງນັ້ນມັນສໍາຄັນສໍາລັບເຈົ້າຫຼາຍບໍ່?)

ຄໍາຖາມປິດ

- ແມ່ນຄໍາຖາມທີ່ຈຳກັດຄໍາຕອບໃຫ້ເປັນ “ແມ່ນ” ຫຼື “ບໍ່ແມ່ນ” ຫຼື ເປັນຄໍາຕອບດຽວ ແລະ ຄໍາຕອບທີ່ໄດ້ຈະສະເພາະເຈາະຈົງທີ່ສຸດ
 - ຕົວຢ່າງ:
 - ເຈົ້າຊື່ຫຍັງ?
 - ເຈົ້າບໍ່ສະບາຍບໍ່?
 - ໄດ້ກິນຢາມາກ່ອນແລ້ວບໍ່?
 - ເຈົ້າຮູ້ສຶກກັງວົນແມ່ນບໍ່?
 - ເຈົ້າໃຊ້ຖົງຢາງອະນາໄມບໍ່?
- ແລະ ບໍ່ໄດ້ໝາຍຄວາມວ່າຄໍາຖາມປິດເປັນຄໍາຖາມທີ່ບໍ່ດີ ພຽງແຕ່ຕ້ອງໃຊ້ໃຫ້ຖືກເວລາ ແລະ ໃຊ້ໃຫ້ໜ້ອຍທີ່ສຸດ ຖ້າຕ້ອງການໃຫ້ເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມແບ່ງປັນເລື່ອງລາວ ແລະ ປັນຫາຂອງເຂົາເຈົ້າໃຫ້ຫຼາຍທີ່ສຸດ
- ຄໍາຖາມປິດແມ່ນສາມາດໃຊ້ໄດ້ ແລະ ເປັນປະໂຫຍດໃນເວລາທີ່ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາຕ້ອງການຂໍ້ມູນທີ່ສະເພາະເຈາະຈົງໃນຕອນເລີ່ມຕົ້ນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ແຕ່ຈະບໍ່ສາມາດຊ່ວຍໃຫ້ທ່ານຮູ້ເຖິງຄວາມຮູ້ສຶກຂອງເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມໄດ້
- ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາຄວນຫຼີກລ້ຽງການຖາມຄໍາຖາມທີ່ມີຄໍາຕອບວ່າ “ແມ່ນ” ຫຼື “ບໍ່ແມ່ນ” ເຊັ່ນ ແທນທີ່ຈະຖາມວ່າ ເຈົ້າກໍາລັງກັງວົນໃຈທີ່ຈະບອກພໍ່ແມ່ຂອງເຈົ້າກ່ຽວກັບເລື່ອງນີ້ແມ່ນບໍ່? ທ່ານສາມາດຖາມວ່າ ມີຫຍັງທີ່ເຮັດໃຫ້ເຈົ້າກັງວົນໃຈໃນການທີ່ຈະບອກພໍ່ແມ່ຂອງເຈົ້າກ່ຽວກັບເລື່ອງນີ້? ແທນທີ່ຈະຖາມວ່າ ເຈົ້າໄດ້ກິນຢາຄຸມທຸກມື້ຕາມທີ່ໝໍແນະນຳບໍ່? ທ່ານສາມາດຖາມວ່າ ອາທິດແລ້ວນີ້ ເຈົ້າໄດ້ກິນຢາຄຸມຈັກມື້?
- ບາງຄັ້ງກໍ່ອາດຕ້ອງໃຊ້ຄໍາຖາມປິດເພື່ອຖາມກ່ຽວກັບຂໍ້ມູນທີ່ລະອຽດອ່ອນສໍາລັບໄວໜຸ່ມ ເຊັ່ນ ຖ້າຢາກຮູ້ວ່າເຂົາເຈົ້າຜ່ານການມີເພດສໍາພັນມາແລ້ວບໍ່ ແທນທີ່ຈະຖາມວ່າ ເຈົ້າໄດ້ເຄີຍມີເພດສໍາພັນແລ້ວບໍ່? ທ່ານສາມາດຖາມວ່າ ເຍົາວະຊົນ/ໄວໜຸ່ມຫຼາຍຄົນແມ່ນເຄີຍມີເພດສໍາພັນກັບຄົນຮັກຂອງເຂົາເຈົ້າ ແລະ ເຈົ້າເດີເຄີຍມີເພດສໍາພັນແລ້ວບໍ່?

ຄໍາຖາມເປີດ

ຄໍາຖາມເປີດແມ່ນຄໍາຖາມທີ່ເປີດໃຫ້ຜູ້ຖືກຖາມໄດ້ສະແດງຄວາມຄິດເຫັນຫຼາຍກວ່າການຕອບດ້ວຍຄໍາຕອບດຽວ ເຮັດໃຫ້ໄດ້ຄໍາຕອບທີ່ຫຼາກຫຼາຍ, ແລະ ສາມາດກະຕຸ້ນໃຫ້ເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມສະແດງຄວາມຄິດເຫັນ ແລະ ໃຫ້ຂໍ້ມູນຫຼາຍຂຶ້ນຕົວຢ່າງ:

- ແມ່ນຫຍັງເຮັດໃຫ້ເຈົ້າມາຮອດສູກສາລານີ້ ມື້ນີ້?
- ເຈົ້າຮູ້ສຶກແນວໃດ ກ່ຽວກັບສິ່ງນີ້?
- ເປັນຫຍັງເຈົ້າຈຶ່ງຄິດແບບນັ້ນ?
- ເລົ່າເລື່ອງຄອບຄົວຂອງເຈົ້າໃຫ້ຝັງຕື່ມອີກແດ່?

ຄໍາຖາມຊີ້ນຳຄໍາຕອບ

ຄໍາຖາມຊີ້ນຳ ແມ່ນຄໍາຖາມທີ່ລວມມີຄໍາຕອບຢູ່ແລ້ວ ເຊິ່ງເປັນການຊີ້ນຳໃຫ້ຜູ້ຖືກຖາມຄິດໄປຕາມຄໍາຖາມຕົວຢ່າງ:

- ມັນຈະດີກວ່າບໍ່ຖ້າເຈົ້າເລືອກໃຊ້ຢາເມັດຄຸມກຳເນີດ?
- ເຈົ້າຄິດວ່າການໃສ່ຫວງຈະເໝາະກັບເຈົ້າຫຼາຍກວ່າບໍ່?
- ເປັນຫຍັງເຈົ້າຈຶ່ງບໍ່ບອກພໍ່ແມ່ຂອງເຈົ້າ?

ຫຼີກລ້ຽງຄໍາຖາມຊີ້ນຳຄໍາຕອບ ແລະ ມີຄໍາເວົ້າທີ່ຕຳໜິ ຫຼື ຕັດສິນເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ: ໃນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາເຍົາວະຊົນ/ໄວໜຸ່ມ ສິ່ງໜຶ່ງທີ່ຕ້ອງຫຼີກລ້ຽງທີ່ສຸດຄືການໃຊ້ຄໍາເວົ້າທີ່ເປັນການຕຳໜິ ຫຼື ຕັດສິນເຂົາເຈົ້າ ເຊັ່ນ ຖືກ, ຜິດ, ດີ, ບໍ່ດີ, ພໍ, ເໝາະສົມ. ເວລາທີ່ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາຕັ້ງຄໍາຖາມໂດຍໃຊ້ຄໍາສັບທີ່ມີການຕັດສິນ ເຍົາວະຊົນ/ໄວໜຸ່ມອາດຮູ້ສຶກວ່າເຂົາເຈົ້າມີຄວາມຜິດ ແລະ ຮູ້ສຶກວ່າຕ້ອງຫາຄໍາຕອບໃດທີ່ຈະບໍ່ເຮັດໃຫ້ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາຜິດຫວັງ ຫຼື ບໍ່ມັກຄໍາຕອບຂອງເຂົາເຈົ້າ

ຕົວຢ່າງທີ່ບໍ່ຄວນເຮັດ

ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ: ເຈົ້າໄດ້ຝັງສິ່ງທີ່ຂ້ອຍເວົ້າ ແລະ ໄດ້ໃຊ້ຖົງຢາງອະນາໄມບໍ່?

ໄວໜຸ່ມ: ອີມ...ໄດ້ໃຊ້

ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ: ເຈົ້າໄດ້ກິນຢາຖືກຕ້ອງຕາມທີ່ໝໍແນະນຳບໍ່?

ໄວໜຸ່ມ: ຖືກ

ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ: ເຈົ້າບໍ່ເຂົ້າໃຈບໍ່ ທີ່ຂ້ອຍບອກເຈົ້າກ່ຽວກັບການກິນຢາ?

ໄວໜຸ່ມ: ຄິດວ່າເຂົ້າໃຈ

ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ: ເຈົ້າໄດ້ເຮັດຕາມທີ່ຂ້ອຍບອກບໍ່ ວ່າໃຫ້ລົມກັບພໍ່ແມ່ແນວໃດ?

ໄວໜຸ່ມ: ແມ່ນ ຂ້ອຍໄດ້ພະຍາຍາມລົມກັບພວກເພິ່ນ

ໃນຕົວຢ່າງຂ້າງເທິງນີ້ແມ່ນ ຄໍາຖາມຂອງຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ເຮັດໃຫ້ໄວໜຸ່ມຮູ້ສຶກບໍ່ສະດວກທີ່ຈະຕອບຕາມຄວາມຈິງ ເຊິ່ງມັນຈະເຮັດໃຫ້ໄວໜຸ່ມຫາຄໍາຕອບທີ່ປົກປ້ອງຕົວເອງເພື່ອບໍ່ໃຫ້ຖືກຕັດສິນ ຫຼື ຖືກຕຳໜິ

ຕົວຢ່າງຄໍາຖາມເປີດ ທີ່ບໍ່ມີຄໍາຕັດສິນ

ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ: ຖ້າເຈົ້າເຄີຍໃຊ້ວິທີການວາງແຜນຄອບຄົວມາກ່ອນແລ້ວ ແມ່ນວິທີການໃດທີ່ໄດ້ໃຊ້?

ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ: ປົກກະຕິແລ້ວເຈົ້າກິນຢາຄຸມໃນເວລາໃດຂອງແຕ່ລະມື້?

ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ: ເຈົ້າມີປະສົບການຄືແນວໃດໃນການໃຊ້ຢາເມັດຄຸມກໍາເນີດ?

ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ: ຖ້າເຄີຍມີບັນຫາກັບການໃຊ້ຖົງຢາງອະນາໄມ ມີບັນຫາຫຍັງແດ່?

2.4

ຄວາມສາມາດໃນການກວດຄົ້ນຄວາມເຂົ້າໃຈ

ການກວດຄົ້ນຄວາມເຂົ້າໃຈ

- ການກວດຄົ້ນຄວາມເຂົ້າໃຈໃນລະຫວ່າງການໃຫ້ຄໍາປຶກສາແມ່ນສິ່ງໜຶ່ງທີ່ມີຄວາມສໍາຄັນຫຼາຍ ແລະ ຄວນມີການ ທວນຄົ້ນເປັນໄລຍະເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າໃຈຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ຊັດເຈນກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມກໍາລັງພະຍາຍາມສື່ສານອອກມາ
- ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາບໍ່ຄວນປ່ອຍໃຫ້ຂະບວນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາດໍາເນີນໄປຈົນຮອດສຸດທ້າຍແລ້ວຈຶ່ງທວນຄົ້ນ
- ນອກນັ້ນ ການກວດຄົ້ນຄວາມເຂົ້າໃຈ ຍັງເປັນອີກວິທີການໜຶ່ງທີ່ຊ່ວຍໃຫ້ໄດ້ຮັບຄວາມໄວ້ວາງໃຈ ຈາກໄວ ໜຸ່ມ ແລະ ສ້າງຄວາມສາມາດໃນການເຂົ້າໃຈຄົນອື່ນ ເຊິ່ງຂະບວນການນີ້ ຈະເຮັດໃຫ້ເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມຮູ້ສຶກວ່າເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບຄວາມສົນໃຈ ແລະ ບັນຫາທີ່ເຂົາເຈົ້າເວົ້າອອກໄປກໍາລັງໄດ້ຮັບການ ຮັບຟັງເປັນຢ່າງດີ
- ການກວດຄົ້ນຄວາມເຂົ້າໃຈສາມາດເຮັດໄດ້ໂດຍການເວົ້າສະທ້ອນຄືນຄໍາເວົ້າຂອງເຍົາວະຊົນ/ໄວໜຸ່ມ ແລະ ການລື່ມຄືນຕາມຄວາມໝາຍທີ່ເຂົ້າໃຈ

ການສະທ້ອນຄືນ

- ການສະທ້ອນຄືນແມ່ນຄືກັນກັບການຈັບແວ່ນແຍງ ຄືການເວົ້າຄືນຄໍາເວົ້າທີ່ໄວໜຸ່ມໄດ້ເວົ້າໄປແລ້ວ ເວົ້າທວນຄືນສິ່ງທີ່ເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມເວົ້າກ່ຽວກັບບັນຫາຂອງເຂົາເຈົ້າ ໂດຍການໃຊ້ຄໍາເວົ້າທີ່ເຂົາ ເຈົ້າໄດ້ເວົ້າອອກມາ (ບໍ່ແມ່ນຄໍາເວົ້າຂອງທ່ານ)
- ທ່ານອາດຈະສະທ້ອນຄືນ ໝົດປະໂຫຍກ ຫຼື ເລືອກເອົາສອງສາມຄໍາ ຫຼື ຄໍາດຽວທີ່ເປັນຄໍາເວົ້າທີ່ສໍາ ຄັນຈາກໄວໜຸ່ມ ດັ່ງນັ້ນຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາຕ້ອງໄດ້ຈິດບັນທຶກໂດຍຫຍໍ້ກ່ຽວກັບຂໍ້ຄວາມ ຫຼື ຄໍາເວົ້າທີ່ສໍາຄັນ ທີ່ເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວ ໜຸ່ມ ໄດ້ເວົ້າ ເພື່ອທີ່ຈະສະຫຼຸບ ແລະ ກວດຄົ້ນຄວາມເຂົ້າໃຈຂອງຕົວເອງ ແລະ ໃຫ້ເຍົາວະຊົນ/ໄວໜຸ່ມໄດ້ຍືນຍັນວ່າມັນແມ່ນແບບນັ້ນແທ້ບໍ່ ຫຼື ເປີດໂອກາດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າໄດ້ອະທິບາຍຕື່ມ ຖ້າຫາກວ່າສິ່ງທີ່ເຮົາເຂົ້າໃຈ ບໍ່ແມ່ນສິ່ງທີ່ເຂົາເຈົ້າຢາກບອກ
- ໃນການເວົ້າເພື່ອສະທ້ອນຄືນແມ່ນເຮົາຕ້ອງເຮັດໃຫ້ຄ້າຍຄືກັນກັບເຂົາເຈົ້າ ທັງໂທນສຽງ ແລະ ຄວາມ ຮູ້ສຶກທີ່ສະແດງອອກໃນຄໍາເວົ້າ ແລະ ສືໜ້າ ຫຼື ພາສາກາຍທີ່ເຂົາເຈົ້າໄດ້ສະແດງອອກ

ສະແດງບົດບາດສົມມຸດ

ຝຶກຫັດການສະທ້ອນຄືນດ້ວຍການສະແດງບົດບາດສົມມຸດທີ່ກຳນົດໃຫ້ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ໄວໜຸ່ມຊາຍອາຍຸ 18 ປີ ມາຮັບຄຳປຶກສາກ່ຽວກັບຄວາມກັງວົນໃຈທີ່ລາວໄດ້ມີເພດສຳພັນ ແລະ ບໍ່ໄດ້ໃຊ້ຖົງຢາງອະນາໄມ.
 - ໄວໜຸ່ມ: ຂ້ອຍໄດ້ມີເພດສຳພັນກັບຜູ້ຍິງຄົນໜຶ່ງທີ່ເປັນລຸ້ນນ້ອງໃນໂຮງຮຽນ ແລະ ບໍ່ໄດ້ໃຊ້ຖົງຢາງອະນາໄມ ຂ້ອຍກັງວົນໃຈຫຼາຍຢ້ານວ່າລາວຈະຖືພາ
- ໄວໜຸ່ມຍິງອາຍຸ 17 ປີ ມາຝາກທ້ອງ ຖືພາລູກຄົນທຳອິດ ຜູ້ໃຫ້ຄຳປຶກສາທັກທາຍ ແລະ ຖາມລາວວ່າເປັນແນວໃດສະບາຍດີບໍ່ ລາວຕອບວ່າຂ້ອຍສະບາຍດີ ແຕ່ອຸກໃຈທີ່ບ້ານຢູ່ໄກ ແລະ ຫາຄົນພາມາສຸກສາລາຍາກຫຼາຍ ຜົວບໍ່ຢູ່ເພາະຕ້ອງໄປເຮັດວຽກຢູ່ບ້ານອື່ນ ຫາຜີ້ນ້ອງພາມາກໍ່ເກງໃຈເຂົາເຈົ້າ
- ໄວໜຸ່ມຍິງອາຍຸ 16 ປີ ແມ່ພາມາສຸກສາລາເພາະປະຈຳເດືອນຂອງລາວບໍ່ມາໄດ້ເດືອນປາຍແລ້ວລາວບອກວ່າບໍ່ຢາກມາກວດແຕ່ແມ່ບັງຄັບໃຫ້ມາ ລາວອາຍຢ້ານຄົນອື່ນຈະຮູ້ບັນຫາຂອງລາວ

ການເວົ້າລື່ມຄືນຕາມຄວາມໝາຍທີ່ເຂົ້າໃຈ

ການເວົ້າລື່ມຄືນຕາມຄວາມໝາຍທີ່ເຂົ້າໃຈແມ່ນການລື່ມຄືນຄວາມເຂົ້າໃຈຂອງຜູ້ໃຫ້ຄຳປຶກສາ (ຕົວທ່ານເອງ) ກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ໄວໜຸ່ມໄດ້ເວົ້າໄປ ໂດຍການນຳໃຊ້ຄຳເວົ້າທີ່ເປັນຄຳເວົ້າຂອງທ່ານເອງ ແລະ ຍັງຮັກສາຄວາມໝາຍຂອງສິ່ງທີ່ເຢົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມໄດ້ສື່ສານອອກມາ. ການເວົ້າລື່ມຄືນຕາມຄວາມໝາຍທີ່ເຂົ້າໃຈ ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນເນື້ອໃນສຳຄັນຂອງສິ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາ ແລະ ເປັນການເນັ້ນໜັກໃຫ້ມີຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ບັນຫາດັ່ງກ່າວນັ້ນຊັດເຈນຂຶ້ນຕື່ມ

ຕົວຢ່າງ:

ໄວໜຸ່ມ: ຂ້ອຍກຳລັງກັງວົນໃຈຫຼາຍ ຂ້ອຍເສັງຕົກ ພໍ່ແມ່ກໍ່ຮ້າຍ ແລະ ຍັງຫາກໍ່ເລີກກັບແຜນອີກ
ຜູ້ໃຫ້ຄຳປຶກສາ: ຕາມທີ່ຝັງນີ້ເຈົ້າມີບັນຫາຫຼາຍຢ່າງບໍ່ວ່າຈະເປັນການເສັງຕົກ, ການຖືກພໍ່ແມ່ຮ້າຍ ແລະ ຍັງມີບັນຫາດ້ານຄວາມຮັກອີກ ເຈົ້າກໍ່ເລີຍຮູ້ສຶກບໍ່ສະບາຍໃຈ

ການເວົ້າລື່ມຄືນຕາມຄວາມໝາຍທີ່ເຂົ້າໃຈມີຜົນກະທົບແນວໃດຕໍ່ຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງຜູ້ໃຫ້ຄຳປຶກສາ ແລະ ຜູ້ມາຮັບບໍລິການ?

- ມັນຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ຮັບບໍລິການຮູ້ສຶກວ່າຜູ້ໃຫ້ບໍລິການໄດ້ຮັບຝັງ ແລະ ເຂົ້າໃຈໃນສິ່ງທີ່ເຂົາເຈົ້າເວົ້າອອກໄປ
- ຜູ້ຮັບບໍລິການສາມາດແບ່ງປັນບັນຫາຂອງເຂົາເຈົ້າໃຫ້ຜູ້ຮັບຄຳປຶກສາຮັບຮູ້ນຳ
- ແລະ ມັນເປັນການສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າຜູ້ໃຫ້ຄຳປຶກສາກຳລັງຕັ້ງໃຈຝັງ ໂດຍການຕອບສະໜອງຄຳເວົ້າ ຫຼື ປະໂຫຍກ ທີ່ເຂົາລື່ມຄືນ ເຊິ່ງເປັນສ່ວນທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດໃນການໃຫ້ຄຳປຶກສາ
- ແລະ ຖ້າທ່ານປະຕິບັດການເວົ້າລື່ມຄືນໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ກົງກັບສິ່ງທີ່ຜູ້ຮັບຄຳປຶກສາກຳລັງສື່ສານອອກມາ ຜູ້ຮັບຄຳປຶກສາຈະສາມາດຮັບຮູ້ໄດ້ ແລະ ຮູ້ສຶກວ່າເຈົ້າເຈົ້າກຳລັງຖືກຮັບຝັງ ແລະ ຮູ້ສຶກວ່າ ໃນທີ່ສຸດກໍ່ມີຄືນທີ່ຢູ່ຂ້າງໆ, ຮັບຝັງເຂົາເຈົ້າຢ່າງຈິງຈັງ ແລະ ເຂົ້າໃຈແທ້ໆຕໍ່ກ່ຽວກັບບັນຫາຂອງເຂົາເຈົ້າ

2.5 ຄວາມສາມາດໃນການສະຫຼຸບ

ການສະຫຼຸບ

- ການສະຫຼຸບບັນຫາທັງໝົດທີ່ໄດ້ຈາກການສຶກສາ ເພື່ອສັງລວມເນື້ອໃນສໍາຄັນຕົ້ນຕໍຈາກຄວາມຮູ້ສຶກ ແລະ ຄໍາເວົ້າທີ່ເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມສື່ສານອອກມາ ໃນການສະຫຼຸບສັງລວມ ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາໄດ້ສະທ້ອນຄືນຈຸດສໍາຄັນຕ່າງໆ ແລະ ເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມກໍ່ມີໂອກາດໄດ້ທົບທວນ ແລະ ສະຫຼຸບຄືນເຊັ່ນກັນ
- ການສະຫຼຸບສັງລວມແມ່ນແຕກຕ່າງຈາກການເວົ້າລື່ມຄືນຕາມຄວາມໝາຍທີ່ເຂົ້າໃຈ ເພາະການສະຫຼຸບສັງລວມແມ່ນກວມລວມເອົາເນື້ອໃນທັງໝົດຂອງການສຶກສາ ອາດມີການສະຫຼຸບສັງລວມໃນໄລຍະທີ່ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາດໍາເນີນໄປໄດ້ເຊິ່ງໜຶ່ງ ຫຼື ໄກ້ຈະສໍາເລັດການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ

2.6 ການຊ່ວຍເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມໃນການວາງແຜນ

ການຊ່ວຍເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມໃນການວາງແຜນ

ຊ່ວຍເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມໃນການລະດົມສະໜອງ ມີສິ່ງໃດແດ່ທີ່ລາວສາມາດເຮັດໄດ້ ໂດຍອີງໃສ່ຂໍ້ມູນຈາກການສຶກສາກັບເຂົາເຈົ້າ ແລະ ເພື່ອໃຫ້ແຜນການດັ່ງກ່າວມີຄວາມສະເພາະເຈາະຈົງ ປະຕິບັດໄດ້ ແລະ ທັງໝາຍສົມກັບໄລຍະເວລາທີ່ຕັ້ງໄວ້ ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ສາມາດຖາມໄວໜຸ່ມດ້ວຍຄໍາຖາມຕໍ່ໄປນີ້:

- ເຈົ້າຄິດວ່າມີອັນໃດແດ່ທີ່ດີທີ່ສຸດທີ່ຈະເຮັດກ່ອນທີ່ຈະຮອດມື້ນັດກັບມາອີກ?
- ເວລາໃດເຈົ້າຈະສໍາເລັດ?
- ມີຫຍັງທີ່ເຈົ້າຍັງກັງວົນ ຫຼື ຈະເປັນອຸປະສັກໃນການເຮັດສິ່ງນີ້?
- ມີຫຍັງທີ່ຈະຊ່ວຍເຈົ້າໄດ້ໃນການແກ້ໄຂຂໍ້ກັງວົນ ຫຼື ຈັດການກັບອຸປະສັກນັ້ນ?
- ເຈົ້າຈະເຮັດແນວໃດເພື່ອຮັບປະກັນວ່າຕົວເອງຈະເຮັດສິ່ງນີ້?

ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ສະຫຼຸບແຜນທີ່ໄດ້ວາງຮ່ວມກັນກັບໄວໜຸ່ມ ແລະ ທົບທວນຄືນຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປ, ທ່ານສາມາດເວົ້າວ່າ: ຂ້ອຍຄິດວ່າ ມື້ນີ້ເຮົາໄດ້ລົມກັນກ່ຽວກັບສິ່ງສໍາຄັນຫຼາຍໆຢ່າງ (ແລະ ເວົ້າເປັນລາຍການອອກມາໃຫ້ໄວໜຸ່ມຝັງ) ເຮົາໄດ້ເຫັນດີນໍາກັນວ່າເຈົ້າຈະ ...

ທ່ານສາມາດແນະນໍາໃຫ້ໄວໜຸ່ມທີ່ມາຮັບຄໍາປຶກສານັ້ນ ຈົດບັນທຶກສິ່ງທີ່ຈະເຮັດ ເພື່ອເວລາກັບໄປແລ້ວຈິ່ງຈະບໍ່ລືມ

ເປີດໂອກາດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຖາມຄໍາຖາມ

ຖາມຄືນວ່າ ທັງໝົດນີ້ແມ່ນຖືກຕ້ອງຕາມທີ່ເຮົາໄດ້ລົມກັນບໍ່?

ວາງແຜນສໍາລັບການນັດມາກວດຄືນ: ລົມກັບໄວໜຸ່ມວ່າເວລາໃດ ລາວສາມາດກັບມາກວດຄືນໄດ້ ແລະ ຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າເປັນເວລາທີ່ລາວຈະມາໄດ້

ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາບັນທຶກຈຸດສໍາຄັນຕ່າງໆ ແລະ ແຜນສໍາລັບຂັ້ນຕໍ່ໄປ ລົງໃນບັນທຶກຄືນເຈັບ

1. ແນະນຳຕົວເອງ ສ້າງຄວາມໄວ້ວາງໃຈ
 - ທັກທາຍຢ່າງເປັນມິດ ຍິ້ມແຍ້ມແຈ່ມໃສ
 - ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ປອດໄພ
 - ອະທິບາຍກ່ຽວກັບການເກັບຮັກສາຄວາມລັບ ສິ່ງທີ່ເວົ້າຢູ່ໃນຫ້ອງນີ້ ແມ່ນຈະຢູ່ໃນຫ້ອງນີ້
 - ເວົ້າຄວາມຈິງ ສະແດງຄວາມເຄົາລົບ ແລະ ບໍ່ຕັດສິນເຍົາວະຊົນ/ໄວໜຸ່ມ
2. ຊອກຮູ້ບັນຫາຂອງເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມທີ່ມາຮັບຄໍາປຶກສາ
 - ແມ່ນຫຍັງທີ່ເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າມາຮັບຄໍາປຶກສາໃນມື້ນີ້?
 - ຮັບຟັງຢ່າງຕັ້ງໃຈ ແລະ ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບສະຖານະການຂອງໄວໜຸ່ມ
 - ວິເຄາະບັນຫາ
 - ໃຊ້ຄໍາຖາມເປີດເຜີຍຊອກຮູ້ໃຫ້ໄດ້ວ່າສິ່ງທີ່ໄວໜຸ່ມຢາກໄດ້ຈາກການໃຫ້ຄໍາປຶກສາໃນມື້ນີ້ແມ່ນຫຍັງ
 - (ຜົນໄດ້ຮັບທີ່ຢາກໃຫ້ເກີດຂຶ້ນພາຍຫຼັງການໃຫ້ຄໍາປຶກສາໃນຄັ້ງນີ້ແມ່ນຫຍັງ?)
3. ຈັດບຸລິມະສິດຂອງບັນຫາ ຖ້າມີຫຼາຍກວ່າໜຶ່ງ (ໃນບັນຫາເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນບັນຫາໃດທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດທີ່ຢາກຄົ້ນຄວ້າໃນມື້ນີ້?)
 - ຖາມຄໍາຖາມເປີດເຜີຍຮູ້ກ່ຽວກັບອຸປະສັກ ຫຼື ຄວາມກັງວົນໃຈທີ່ເຂົາເຈົ້າມີຢູ່ (ສາມາດເຈາະຈີ້ມດ້ວຍຄໍາຖາມວ່າ ມີຫຍັງອີກບໍ່?)
 - ຖາມຄໍາຖາມເປີດເຜີຍກໍານົດສິ່ງທີ່ຈະເຮັດໃນຕໍ່ໜ້າ (ຖາມຄວາມຄິດຂອງໄວໜຸ່ມກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ຈະສະໜັບສະໜູນໃນການແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງກ່າວມີຫຍັງແດ່? ເຂົາເຈົ້າຕັດສິນໃຈແນວໃດ? ມີໃຜທີ່ສາມາດຊ່ວຍໄດ້?)
4. ຊ່ວຍເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມໃນການວາງແຜນ
 - ສະຫຼຸບ ແລະ ສະທ້ອນຄືນສິ່ງທີ່ໄດ້ລົມກັບເຍົາວະຊົນ/ໄວໜຸ່ມ (ຖ້າຂ້ອຍເຂົ້າໃຈຖືກຕ້ອງບັນຫາທີ່ເປັນບຸລິມະສິດທີ່ເຈົ້າຢາກຄົ້ນຄວ້າໃນມື້ນີ້ແມ່ນ... ແລະ ເຈົ້າມີຄວາມຄິດວ່າຈະເຮັດ...)
 - ໃຫ້ຄໍາແນະນຳທີ່ເໝາະສົມຕໍ່ບັນຫາ ຫຼື ສະຖານະການຂອງໄວໜຸ່ມທີ່ມາຮັບຄໍາປຶກສາກ່ຽວກັບວິທີການໃນການແກ້ໄຂບັນຫາຂອງເຂົາເຈົ້າ
 - ຊ່ວຍໄວໜຸ່ມໃນການຕັດສິນໃຈວ່າຈະເຮັດຫຍັງໄດ້ແດ່ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາຂອງເຂົາເຈົ້າ (ມີຫຍັງແດ່ທີ່ເຈົ້າຈະເຮັດໄດ້ (3 ກິດຈະກຳ)? ເຈົ້າຈະເຮັດເວລາໃດ? ຈະສໍາເລັດເວລາໃດ? ຈະມີອຸປະສັກ ຫຼື ສິ່ງສະໜັບສະໜູນຄືແນວໃດ? ແມ່ນໃຜທີ່ຈະຊ່ວຍລາວໄດ້ເພື່ອໃຫ້ເຮັດກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວໄດ້?)
5. ສະຫຼຸບ
 - ສັງລວມປະເດັນສໍາຄັນທັງໝົດທີ່ໄດ້ລົມກັບເຍົາວະຊົນ/ໄວໜຸ່ມມາແຕ່ຕົ້ນເຜື້ອ ແລະ ຂໍໃຫ້ໄວໜຸ່ມຈິດບັນທຶກສິ່ງທີ່ລາວຈະເຮັດ
 - ຖາມເຍົາວະຊົນ/ໄວໜຸ່ມວ່າ ລາວຈະມີວິທີການຄືແນວໃດເພື່ອຮັບປະກັນວ່າລາວຈະເຮັດຕາມທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້
 - ຖາມເຍົາວະຊົນ/ໄວໜຸ່ມວ່າໄດ້ຮຽນຮູ້ຫຍັງແດ່ກ່ຽວກັບສະຖານະການຂອງຕົວເອງ (ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາສາມາດແນະນຳໃຫ້ໄວໜຸ່ມຈິດສິ່ງທີ່ລາວໄດ້ຮຽນຮູ້ຈາກການໃຫ້ຄໍາປຶກສາໃນມື້ນີ້ ແລະ ລາວສາມາດນຳໄປໃຊ້ໄດ້ແນວໃດ)
 - ວາງແຜນຮ່ວມກັນກ່ຽວກັບວັນ ແລະ ເວລາທີ່ຈະກັບມາອີກຄັ້ງ
 - ຊົມເຊີຍ ແລະ ຂອບໃຈເຂົາເຈົ້າ

ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາກ່ຽວກັບການວາງແຜນ ຄອບຄົວສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ

- ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາກ່ຽວກັບການວາງແຜນຄອບຄົວສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມແມ່ນເພື່ອຊ່ວຍເຂົາເຈົ້າໃນການຕັດສິນໃຈເລືອກ ແລະ ນໍາໃຊ້ວິທີການວາງແຜນຄອບຄົວທີ່ເໝາະສົມກັບເຂົາເຈົ້າ
- ເຊິ່ງແຕ່ລະຄົນກໍ່ຈະມີຄວາມຕ້ອງການການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ແຕກຕ່າງກັນໄປ ຂຶ້ນກັບສະຖານະການຂອງແຕ່ລະຄົນ

ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ ທີ່ເປັນຄົນເກົ່າກັບມາຮັບຄໍາປຶກສາ ແລະ ບໍ່ມີປັນຫາຫຍັງ

ພາຍຫຼັງການກ່າວທັກທາຍຢ່າງເປັນມິດກັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມແລ້ວ ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາຕ້ອງໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນຂະບວນການດ້ວຍການຊັກຖາມ ເພື່ອໃຫ້ຮູ້ສະພາບການຕົວຈິງຂອງເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມທີ່ມາຮັບຄໍາປຶກສາ

- ຖາມຢ່າງເປັນມິດວ່າເຂົາເຈົ້າເປັນແນວໃດ
- ໄດ້ປະຕິບັດຄືແນວໃດກ່ຽວກັບວິທີການທີ່ໄດ້ເລືອກໃຊ້
- ມີອຸປະສັກ ຫຼື ສິ່ງທ້າທາຍຄືແນວໃດ
- ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາຊົມເຊີຍໃນສິ່ງທີ່ເຂົາເຈົ້າເຮັດໄດ້
- ຊ່ວຍເຂົາເຈົ້າວາງແຜນໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ (ໃຫ້ອຸປະກອນການຄຸມກຳເນີດເພີ່ມ ຫຼື ວາງແຜນໃນການຕິດຕາມຄັ້ງຕໍ່ໄປ)

ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ ທີ່ເປັນຄົນເກົ່າກັບມາຮັບຄໍາປຶກສາ ແລະ ມີບັນຫາ

ພາຍຫຼັງການກ່າວທັກທາຍຢ່າງເປັນມິດກັບໄວໜຸ່ມແລ້ວ ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາຕ້ອງໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນຂະບວນການດ້ວຍການຊັກຖາມ ເພື່ອໃຫ້ຮູ້ສະພາບການຕົວຈິງຂອງເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມທີ່ມາຮັບຄໍາປຶກສາ

- ຖາມຢ່າງເປັນມິດວ່າເຂົາເຈົ້າເປັນແນວໃດ?
- ໄດ້ປະຕິບັດຄືແນວໃດກ່ຽວກັບວິທີການທີ່ໄດ້ເລືອກໃຊ້?
- ມີອຸປະສັກ ຫຼື ສິ່ງທ້າທາຍຄືແນວໃດ?
- ຊອກຮູ້ເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບບັນຫາທີ່ເຂົາເຈົ້າປະເຊີນຢູ່ນັ້ນແມ່ນຜົນຂ້າງຄຽງຂອງວິທີການທີ່ເລືອກໃຊ້, ໃຊ້ບໍ່ຖືກວິທີ, ບໍ່ໄດ້ຮັບຄວາມຮ່ວມມືຈາກຄູ່ຂອງເຂົາເຈົ້າ, ຫຼື ບັນຫາອື່ນໆ
- ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາຊົມເຊີຍໃນສິ່ງທີ່ເຂົາເຈົ້າໄດ້ເຮັດ ແລະ ຊ່ວຍເຂົາເຈົ້າຮຽນຮູ້ກ່ຽວກັບບົດຮຽນຈາກການປະຕິບັດທີ່ຜ່ານມາ ແລະ ບັບປຸງວິທີການປະຕິບັດເພື່ອໃຫ້ແທດເໝາະກວ່າເກົ່າ
- ຊ່ວຍເຂົາເຈົ້າວາງແຜນໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ

ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມທີ່ເປັນລູກຄ້າໃໝ່ມາຮັບຄໍາປຶກສາ ແລະ ມີວິທີການທີ່ເລືອກໄວ້ໃນໃຈແລ້ວ

ພາຍຫຼັງການກ່າວທັກທາຍຢ່າງເປັນມິດກັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມແລ້ວ ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາຕ້ອງໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນຂະບວນການດ້ວຍການຊັກຖາມ ເພື່ອໃຫ້ຮູ້ສະພາບການຕົວຈິງຂອງເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມທີ່ມາຮັບຄໍາປຶກສາ

- ຖາມຢ່າງເປັນມິດວ່າເຂົາເຈົ້າມາມື້ນີ້ ມີເປົ້າໝາຍ ຫຼື ຢາກຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບຫຍັງ?
- ໄດ້ເລືອກວິທີການຄຸມກຳເນີດແບບໃດໄວ້ໃນໃຈແລ້ວບໍ່?
- ກວດກາເບິ່ງວ່າເຂົາເຈົ້າມີຄວາມເຂົ້າໃຈຄືແນວໃດກ່ຽວກັບວິທີການທີ່ເລືອກໄວ້ແລ້ວ ຖືກຕ້ອງ ຫຼື ບໍ່
- ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນຕໍ່ທາງເລືອກຂອງເຂົາເຈົ້າ
- ຖ້າວ່າເຂົາເຈົ້າຢູ່ໃນເງື່ອນໄຂທີ່ເໝາະສົມສໍາລັບວິທີການທີ່ໄດ້ເລືອກໄວ້, ສິນທະນາກ່ຽວກັບວິທີໃຊ້ ແລະ ວິທີການຈັດການກັບຜົນຂ້າງຄຽງທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນໄດ້
- ຊ່ວຍເຂົາເຈົ້າວາງແຜນໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ

ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມທີ່ເປັນລູກຄ້າໃໝ່ມາຮັບຄໍາປຶກສາ ແລະ ຍັງບໍ່ມີວິທີການໃດທີ່ເລືອກໄວ້ໃນໃຈ

ພາຍຫຼັງການກ່າວທັກທາຍຢ່າງເປັນມິດກັບໄວໜຸ່ມແລ້ວ ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາຕ້ອງໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນຂະບວນການດ້ວຍການຊັກຖາມ ເພື່ອໃຫ້ຮູ້ສະພາບການຕົວຈິງຂອງເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມທີ່ມາຮັບຄໍາປຶກສາ

- ຖາມຢ່າງເປັນມິດວ່າເຂົາເຈົ້າມາມື້ນີ້ ມີເປົ້າໝາຍ ຫຼື ຢາກຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບຫຍັງ?
- ໄດ້ເລືອກວິທີການຄຸມກຳເນີດແບບໃດໄວ້ໃນໃຈແລ້ວບໍ່?
- ສິນທະນາເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບສະຖານະການຂອງເຂົາເຈົ້າ
- ຊ່ວຍເຂົາເຈົ້າໃນການຕັດສິນໃຈເລືອກວິທີການທີ່ເໝາະສົມສໍາລັບເຂົາເຈົ້າ
- ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນວິທີການທີ່ເປັນທາງເລືອກຂອງເຂົາເຈົ້າ
- ໃຫ້ຄໍາແນະນຳກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ວິທີດັ່ງກ່າວ ແລະ ວິທີການຈັດການກັບຜົນຂ້າງຄຽງທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນໄດ້
- ຊ່ວຍເຂົາເຈົ້າວາງແຜນໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ

ພາກທີ V

ການຝຶກປະຕິບັດຕົວຈິງກ່ຽວກັບການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ທີ່ເປັນມິດສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ

ເນື້ອໃນບົດຮຽນ

1. ທວນຄືນຂັ້ນຕອນໃນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ແລະ ບັນດາຄວາມສາມາດພື້ນຖານສໍາລັບການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ
2. ການຝຶກປະຕິບັດຕົວຈິງກ່ຽວກັບການໃຫ້ຄໍາປຶກສາທີ່ເປັນມິດສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ

ຈຸດປະສົງ

- ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໄດ້ຝຶກປະຕິບັດທັກສະ ແລະ ຄວາມສາມາດໃນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາດ້ານສິດທິໃນການ
ດູແລສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ
- ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມມີຄວາມຊຳນານໃນການນໍາໃຊ້ທັກສະ ຄວາມສາມາດ ແລະ ຝຶກປະຕິບັດຕາມຂັ້ນ
ຕອນຂອງການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ

1

ທວນຄືນຂັ້ນຕອນໃນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ແລະ ບັນດາ ຄວາມສາມາດພື້ນຖານສໍາລັບການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ

ທົບທວນຄືນຂັ້ນຕອນໃນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ແລະ ບັນດາຄວາມສາມາດພື້ນຖານສໍາລັບການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ລວມທັງ
ຂໍ້ຄວາມສໍາຄັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ ໂດຍນໍາໃຊ້ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 3: ບາງສະຖານະການຫຍຸ້ງຍາກໃນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ
- ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 4: ລາຍການກວດກາຄວາມສາມາດໃນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ
- ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 5: ກະແຈສໍາຄັນສໍາລັບການໃຫ້ຄໍາປຶກສາການວາງແຜນຄອບຄົວທີ່ປະສົບຜົນສໍາເລັດ

2

ການຝຶກປະຕິບັດຕົວຈິງກ່ຽວກັບການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ທີ່ເປັນມິດສໍາລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ

ນີ້ບໍ່ແມ່ນການທົດສອບຄວາມສາມາດຂອງເຂົາເຈົ້າ ແຕ່ມັນຄືບົດຝຶກຫັດທີ່ເປັນຂັ້ນຕອນໜຶ່ງຂອງການຮຽນຮູ້ທີ່ຈະ
ຊ່ວຍໃຫ້ເຮົາມີຄວາມສາມາດ ແລະ ໝັ້ນໃຈຫຼາຍຂຶ້ນທີ່ຈະປະຕິບັດການໃຫ້ຄໍາປຶກສາພາຍຫຼັງການຝຶກອົບຮົມ

ນີ້ແມ່ນບາງກໍາລະນີຕົວຢ່າງທີ່ສາມາດນໍາໃຊ້ໃນການສະແດງບົດບາດສົມມຸດ:

- ໄວໜຸ່ມຊາຍອາຍຸ 17 ປີ ເຂົ້າມາໃຊ້ບໍລິການ ທີ່ສະຖານທີ່ບໍລິການສຸຂະພາບຂອງທ່ານເປັນຄັ້ງທໍາອິດ ດ້ວຍຄວາມ
ກັງວົນວ່າຕົວເອງຈະເປັນພະຍາດຮ້າຍແຮງເພາະລາວມີອາການເຈັບແສບ ອະໄວຍະວິເພດ ແລະ ມີນໍ້າໜອງໄຫຼອອກ
ມາຈາກອະໄວຍະວະເພດຂອງລາວ. ລາວບອກວ່າລາວເຄີຍມີເພດສໍາພັນກັບຄົນຮັກທີ່ເປັນເພດດຽວກັນມາຫຼາຍຄັ້ງ
ແລ້ວ ແລະ ແຕ່ລະຄັ້ງບໍ່ໄດ້ໃຊ້ຖົງຢາງອະນາໄມ. ລາວຍັງບອກອີກວ່າ ລາວອິດອັດ ແລະ ຢ້ານພໍ່ແມ່ ແລະ ໝູ່ຂອງລາວ
ຈະຮູ້ວ່າລາວມີແຜນເປັນເພດດຽວກັນ ແລະ ທັງເປັນພະຍາດແບບນີ້ອີກ. ເຈົ້າຈະໃຫ້ຄໍາປຶກສາລາວຄືແນວໃດ?

- ໄວໜຸ່ມຍິງອາຍຸ 15 ປີ ປະຈຳເດືອນບໍ່ປົກກະຕິ ລາວບໍ່ຢາກມາຫາໝໍແຕ່ແມ່ຂອງລາວພາມາ ເພາະກັງວົນໃຈຢ້ານ ວ່າລູກສາວຈະເປັນພະຍາດຮ້າຍແຮງ. ເວລາທີ່ເຈົ້າລິມກັບລາວ ລາວບໍ່ເວົ້າຫຍັງ ມີແຕ່ນັ່ງກອດເອິກກັມໜ້າ ແລະ ສາຍ ຕາຂອງລາມແນມເບິ່ງທີ່ຜື່ນຕະຫຼອດເວລາ, ເຈົ້າຈະໃຫ້ຄຳປຶກສາລາວຄືແນວໃດ?
- ໄວໜຸ່ມຍິງ ອາຍຸ 16 ປີ ລາວເຄີຍມາໃຊ້ບໍລິການທີ່ສະຖານທີ່ບໍລິການຂອງທ່ານໃນ 3 ເດືອນກ່ອນໜ້ານີ້ ດ້ວຍອາ ການລົງຂາວຫຼາຍ. ມື້ນີ້ລາວກັບມາດ້ວຍສີໜ້າທີ່ບໍ່ສົດຊື່ນ ລາວບອກວ່າປະຈຳເດືອນຂອງລາວບໍ່ມາໄດ້ 2 ເດືອນແລ້ວ. ລາວບໍ່ກ້າບອກເລື່ອງນີ້ກັບໃຜ ແລະ ທຸກໃຈທີ່ສຸດກັບສະຖານະການນີ້ ເພາະໄລຍະຜ່ານມາລາວມີເພດສຳພັນກັບລຸ້ນ ອ້າຍທີ່ຮຽນໃນໂຮງຮຽນດຽວກັນ. ເວລາທີ່ເຈົ້າຖາມກ່ຽວກັບປັນຫາຂອງລາວ, ລາວບໍ່ໃຫ້ຂໍ້ມູນຫຍັງຫຼາຍ ມີແຕ່ໄທ້, ເຈົ້າຈະໃຫ້ຄຳປຶກສາລາວຄືແນວໃດ?
- ໄວໜຸ່ມຍິງ ອາຍຸ 19 ປີ ລາວເປັນນັກຮຽນໃນວິທະຍາໄລແຫ່ງໜຶ່ງ ແລະ ຫຼັງເລີກຮຽນລາວມີອາຊີບເປັນພະນັກ ງານເສີບທີ່ຮ້ານອາຫານໃນຕົວເມືອງ. ລາວມີແຜນທີ່ໃຊ້ຊີວິດຮ່ວມກັນມາໄດ້ 2 ປີ ແລ້ວ. ແລະ ໃຊ້ຢາເມັດຄຸມກຳ ເນີດມາຕະຫຼອດ. ໄລຍະ 2-3 ເດືອນມານີ້ ບາງຄັ້ງ ພາຍຫຼັງເລີກວຽກທີ່ຮ້ານອາຫານລາວກໍ່ໄປຕໍ່ກັບລູກຄ້າທີ່ມາກິນ ເຂົ້າທີ່ຮ້ານອາຫານ ແລະ ລາວກໍ່ມີເພດສຳພັນກັບຜູ້ຊາຍຫຼາຍຄົນ ບາງຄັ້ງກໍ່ໃຊ້ຖົງຢາງອະນາໄມ ບາງຄັ້ງ ລາວກໍ່ບໍ່ໃຊ້ ຖົງຢາງ ເພື່ອເອົາໃຈລູກຄ້າ. ມື້ນີ້ ລາວມາດ້ວຍອາການລົງຂາວຊຳເຮື້ອມາດົນແລ້ວ ແລະ ລາວເຂົ້າມາຫາທ່ານໝໍດ້ວຍ ອາລົມທຽດຫງິດ ຢາກຮ້າຍ ຖາມຄຳຕອບຄຳ ເພາະກ່ອນມານີ້ລາວໄດ້ຜິດກັບແຜນຂອງລາວ ແລະ ລາວກໍ່ກັງວົນວ່າ ລາວຈະເປັນຫຍັງຮ້າຍແຮງບໍ່?
- ໄວໜຸ່ມຊາຍ ອາຍຸ 16 ປີ ມີເພດສຳພັນແບບບໍ່ປ້ອງກັນ ກັບແມ່ຍິງຄົນໜຶ່ງທີ່ຫາກໍ່ຮູ້ຈັກກັນ ຄົນກ່ອນນີ້ ເຂົາທັງ ສອງໄປງານລ້ຽງທີ່ເຮືອນຂອງໝູ່ ແລະ ມີອາການມືນເມົາຈົນຄວບຄຸມສະຕິບໍ່ໄດ້ ສຸດທ້າຍກໍ່ມີເພດສຳພັນໂດຍທີ່ບໍ່ມີ ການປ້ອງກັນ ໄລຍະຜ່ານມາລາວໄດ້ຮຽນຮູ້ກ່ຽວກັບພະຍາດຕິດຕໍ່ທາງເພດສຳພັນ ແລະ HIV ແລະ ກັງວົນໃຈຫຼາຍ ກ່ຽວກັບພຶດຕິກຳສ່ຽງຂອງຕົວເອງ
- ໄວໜຸ່ມຍິງ ອາຍຸ 17 ປີ ຍັງບໍ່ໄດ້ແຕ່ງງານ ແລະ ຫາກໍ່ຮູ້ວ່າຕົວເອງຖືພາໄດ້ 10 ອາທິດແລ້ວ ລາວໄດ້ພະຍາຍາມ ທີ່ຈະຢຸດຕິການຖືພາຂອງລາວ ເພາະບໍ່ຢາກໃຫ້ໃຜຮູ້ເລື່ອງນີ້ ລາວໄດ້ໄປຊື້ຢາທີ່ຮ້ານຂາຍຢາມາກິນ ແຕ່ຮູ້ສຶກວ່າມັນ ບໍ່ໄດ້ຜິນ ແລະ ມີເລືອດຊຶມອອກມາທາງຊ່ອງຄອດຂອງລາວໄດ້ 2 ມື້ແລ້ວ. ມື້ນີ້ລາວມາພົບແພດດ້ວຍຄວາມກັງວົນ ໃຈຕໍ່ສະຖານະການຂອງລາວ ແລະ ກໍ່ທຸກໃຈທີ່ສຸດເພາະຢ້ານພໍ່ແມ່ ແລະ ໝູ່ໃນໂຮງຮຽນຈະຮູ້ເລື່ອງນີ້
- ຄູ່ຜົວເມຍທີ່ເປັນໄວໜຸ່ມ ຫາກໍ່ແຕ່ງງານ ແລະ ຍັງບໍ່ຕ້ອງການທີ່ຈະມີລູກໃນໄລຍະນີ້ ເຂົາເຈົ້າ ມາພົບແພດດ້ວຍ ອາລົມໂມໂຫທັງສອງຄົນ ເພາະໄດ້ປຶກສາກັນກ່ອນມາພົບແພດ ກ່ຽວກັບວິທີການຄຸມກຳເນີດ ແຕ່ບໍ່ສາມາດຕົກລົງ ກັນໄດ້. ເມຍຢາກໃຫ້ໃຊ້ຖົງຢາງອະນາໄມ ແລະ ຜົວຢາກໃຫ້ເມຍກິນ ຫຼື ສັກຢາຄຸມ
- ໄວໜຸ່ມຊາຍຄົນໜຶ່ງ ດ້ວຍຖານະທີ່ຢາກຈົນຂອງຄອບຄົວ ລາວຈຶ່ງຫາທາງສ້າງລາຍຮັບດ້ວຍຕົວເອງ ລາວໄດ້ຮູ້ຈັກ ກັບເຈົ້າຂອງຮ້ານກິນດື່ມທີ່ສາມາດຫາທາງຊ່ວຍລາວໃນການຫາເງິນໄດ້ ແລະ ລາວໄດ້ເຂົ້າສູ່ວົງການຂາຍບໍ່ການ ບາງ ມື້ ລາວມີເພດສຳພັນກັບກັບຫຼາຍຄົນ ລວມຍິງ ແລະ ຊາຍ ລາວພະຍາຍາມປ້ອງກັນຕົວເອງຈາກການຕິດເຊື້ອພະຍາດ ຕິດຕໍ່ທາງເພດສຳພັນ ແລະ HIV ແຕ່ບາງຄັ້ງກໍ່ພາດ. ມື້ນີ້ລາວຈຶ່ງມາເພື່ອຂໍຄຳປຶກສາ
- ໄວໜຸ່ມຍິງ ອາຍຸ 14 ປີ ຖືກກະທຳຄວາມຮຸນແຮງທາງເພດ ແລະ ແມ່ຂອງລາວໄດ້ພາມາພົບແພດ ແຕ່ ລາວບໍ່ຕ້ອງ ການການກວດກາ ຫຼື ຄຳແນະນຳໃດໆ ເວລາເຂົ້າມາໃນຫ້ອງໃຫ້ຄຳປຶກສາ ລາວບໍ່ປາກ ບໍ່ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການສົນທະ ນາ ແລະ ນັ່ງກັມໜ້າ ນ້ຳຕາໄຫຼຕະຫຼອດເວລາ
- ໄວໜຸ່ມ ຍິງ ແລະ ຊາຍຄູ່ໜຶ່ງກຳລັງຈະແຕ່ງງານໃນມຸ່ງນີ້, ຝ່າຍຍິງມີຄວາມຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈດີ ກ່ຽວກັບພະຍາດ ຕິດຕໍ່ທາງເພດສຳພັນ ແລະ HIV. ລາວໄດ້ຂໍໃຫ້ແຜນຂອງລາວມາກວດເພື່ອໃຫ້ໝັ້ນໃຈວ່າທຸກຢ່າງປົກກະຕິ ກ່ອນ ການແຕ່ງງານ ແລະ ກຽມຕົວເອງໃຫ້ພ້ອມສຳລັບການເປັນພໍ່ ແລະ ແມ່ທີ່ມີສຸຂະພາບດີ. ແຕ່ແຜນຂອງລາວ ໃຈຮ້າຍ ໃຫ້ລາວ ເພາະຄິດວ່າລາວບໍ່ເຊື່ອໃຈ ແລະ ພະຍາຍາມບັງຄັບໃຫ້ມາກວດຊອກຫາເຊື້ອ HIV

- ໄວໜຸ່ມຍິງ 18 ປີ ມາດ້ວຍບັນຫາປະຈຳເດືອນບໍ່ປົກກະຕິ ລາວບອກວ່າມັນເປັນບັນຫາໃຫຍ່ທີ່ສຸດສຳລັບລາວ ແລະ ໄດ້ເລົ່າໃຫ້ທ່ານໝໍຝັງວ່າລາວໄດ້ພະຍາຍາມປິ່ນປົວມາຫຼາຍວິທີແລ້ວ ລວມທັງການແພດແບບຈີນ ຫຼື ກິນຢາ ສະໝຸນໄຟ ຢາໃດທີ່ຄົນອື່ນວ່າດີລາວກໍຫາມາກິນໝົດ ແຕ່ອາການຍັງບໍ່ດີຂຶ້ນ
- ໄວໜຸ່ມຊາຍ ທີ່ມີເຊື້ອ HIV ມາຕັ້ງແຕ່ເກີດ ແລະ ກິນຢາມາເປັນປະຈຳ ປັດຈຸບັນ ລາວໃຊ້ຊີວິດຢູ່ກັບແຜນຂອງ ລາວ ແລະ ບໍ່ເຄີຍເປີດເຜີຍໃຫ້ແຜນຮູ້ກ່ຽວກັບບັນຫາຕິດເຊື້ອຂອງລາວ ເວລາຢູ່ກັບແຜນ ລາວກໍໃຊ້ຖົງຢາງອະນາ ໄມມາຕະຫຼອດ ແຕ່ໄລຍະນີ້ ແຜນຂອງລາວບອກວ່າຢາກມີລູກ. ລາວບໍ່ກ້າບອກຄວາມຈິງ ແລະ ກັງວົນໃຈຫຼາຍ ກ່ຽວກັບເລື່ອງນີ້ ລາວຮູ້ສຶກຢ້ານກົວຕໍ່ສິ່ງຈະເກີດຂຶ້ນຕາມມາ ຖ້າຫາກວ່າມີໜຶ່ງແຜນຂອງລາວຮູ້ເລື່ອງນີ້ ລາວຢ້ານ ວ່າທັງແຜນ ແລະ ຄອບຄົວຂອງແຜນລາວຈະບໍ່ຍອມຮັບລາວ

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ I

ທັກສະເພື່ອປັບປຸງຄວາມສາມາດໃນການເຂົ້າໃຈຄວາມຮູ້ສຶກຂອງຄົນອື່ນ

1 ຄວາມສາມາດໃນການສັງເກດເພື່ອຮັບຮູ້ຄວາມຮູ້ສຶກ

ນຳໃຊ້ຄວາມສາມາດໃນການສັງເກດເພື່ອຮັບຮູ້ອາລົມ ຄວາມຮູ້ສຶກຂອງເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ ເອົາໃຈໃສ່ຢ່າງໄກ້ຊິດຕໍ່ ຄຳເວົ້າ ໂທນສຽງ ການສະແດງສີໜ້າ ແລະ ພາສາກາຍຂອງເຂົາເຈົ້າ

2 ຄວາມສາມາດໃນການສະແດງອາລົມຢ່າງເໝາະສົມ

● ນຳໃຊ້ໂປະໂຫຍກທີ່ເລີ່ມຕົ້ນດ້ວຍຄຳວ່າ “ຂ້ອຍ” ແລະ ທີ່ບົ່ງບອກວ່າເຮົາກຳລັງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມຄິດ ແລະ ຄວາມຮູ້ສຶກຂອງຕົວເອງ ແລະ ບໍ່ໃຫ້ຜູ້ຝັງຮູ້ສຶກວ່າກຳລັງຖືກກ່າວໂທດ ຕົວຢ່າງ:

ນຳໃຊ້ໂປະໂຫຍກທີ່ເລີ່ມຕົ້ນດ້ວຍຄຳວ່າ “ເຈົ້າ”	ນຳໃຊ້ໂປະໂຫຍກທີ່ເລີ່ມຕົ້ນດ້ວຍຄຳວ່າ “ຂ້ອຍ”
ເປັນຫຍັງເຈົ້າຈຶ່ງບໍ່ມາຕາມທີ່ໝັ້ນ	ຂ້ອຍຮູ້ສຶກບໍ່ສະບາຍໃຈ ທີ່ເຈົ້າບໍ່ມາຕາມວັນທີ່ໝັ້ນ ໂດຍທີ່ບໍ່ໄດ້ໂທມາແຈ້ງເຫດຜົນ ຫຼື ຂໍເລື່ອນ
ເຈົ້າບໍ່ບອກຂໍ້ມູນທີ່ຖືກຕ້ອງ ຂ້ອຍກໍ່ບໍ່ຮູ້ຈະຊ່ວຍເຈົ້າແນວໃດ	ຂ້ອຍເປັນຫວັງວ່າການປິ່ນປົວອາດບໍ່ໄດ້ຮັບຜົນດີ ຖ້າຂ້ອຍບໍ່ໄດ້ຮັບຮູ້ຂໍ້ມູນທີ່ຖືກຕ້ອງຈາກເຈົ້າ
ເຈົ້າບໍ່ສົນໃຈຂ້ອຍ ບໍ່ມີເວລາໂທຫາ ຫຼື ສິ່ງຂໍ້ຄວາມຫາຂ້ອຍເລີຍ	ຂ້ອຍຮູ້ສຶກເຫງົາ ກະວົນກະວາຍໃຈ ເວລາທີ່ເຈົ້າ ບໍ່ໂທ ຫຼື ສິ່ງຂໍ້ຄວາມມາ
ເຈົ້າບໍ່ເຮັດຕາມທີ່ຂ້ອຍແນະນຳ ອາການຂອງເຈົ້າກໍ່ຈະບໍ່ດີຂຶ້ນ	ຂ້ອຍກຳລັງກັງວົນວ່າອາການຂອງເຈົ້າຈະບໍ່ດີຂຶ້ນ ຖ້າເຈົ້າບໍ່ສາມາດເຮັດຕາມທີ່ເຮົາໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້
ເຈົ້າມີແຕ່ຫຼິ້ນໂທລະສັບຢູ່ຕະຫຼອດເວລາ. ເຈົ້າໃສ່ໃຈ ຄົນອື່ນ ແລະ ສິ່ງອື່ນຫຼາຍກວ່າຄົນທີ່ຢູ່ຕໍ່ໜ້າເຈົ້າ	ຂ້ອຍຮູ້ສຶກວ່າຂ້ອຍບໍ່ມີຄວາມສຳຄັນ ແລະ ບໍ່ໄດ້ຮັບ ຄວາມສົນໃຈເລີຍໃນເວລາທີ່ເຈົ້າເອົາແຕ່ເບິ່ງໂທລະສັບ

- ຮັບຮູ້ອາລົມດ້ານລົບ ແລະ ຄວບຄຸມມັນໃຫ້ໄດ້. ຫາຍໃຈເຂົ້າເລິກໆ ຊ້າໆ
- ເມື່ອໃດທີ່ທ່ານຮູ້ສຶກວ່າຄຳແນະນຳຂອງທ່ານຈະເຮັດໃຫ້ມີຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກສຳລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມແມ່ນໃຫ້ ເລີ່ມຕົ້ນດ້ວຍໂປະໂຫຍກທີ່ສະແດງເຖິງຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ຄວາມຮູ້ສຶກຂອງເຂົາເຈົ້າ ແລະ ອະທິບາຍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເຂົ້າໃຈ ເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງສິ່ງທີ່ທ່ານແນະນຳ. (ຕົວຢ່າງ: ຂ້ອຍເຂົ້າໃຈດີວ່າມັນເປັນເລື່ອງຍາກທີ່ຕ້ອງເດີນທາງໄກຫຼາຍກິ ໂລແມັດ ເພື່ອມາໂຮງໝໍ. ຂ້ອຍເຂົ້າໃຈວ່າເປັນຫຍັງເຈົ້າຈຶ່ງເລືອກໄປທີ່ຮ້ານຂາຍຢາ ແຕ່ມັນສຳຄັນຫຼາຍທີ່ເຈົ້າຈະ ຕ້ອງໄດ້ມາກວດ ແລະ ຮັບຢາທີ່ຖືກຕ້ອງຈາກທ່ານໝໍເພາະວ່າຢາທີ່ຊື້ມາຈາກຮ້ານຂາຍຢາອາດບໍ່ເໝາະສຳລັບພະ ຍາດຂອງເຈົ້າ)
- ຖ້າຈຳເປັນ ໃຫ້ຢ່າງອອກຈາກສະຖານະການ (ຕົວຢ່າງ: ຖ້າເຈົ້າຢາກຮ້າຍ ແລະ ຮູ້ສຶກວ່າຈະບໍ່ສາມາດສະແດງອາ ລົມທີ່ເໝາະສົມໄດ້ໃນສະຖານະການນັ້ນ)

3

ຄວາມສາມາດໃນການຟັງຢ່າງຕັ້ງໃຈ

ນຳໃຊ້ທັກສະໃນການຟັງ ແລະ ການທວນຄຳເວົ້າຄືນ (ຕົວຢ່າງ ການທວນຄືນ ຫຼື ສະຫຼຸບສິ່ງທີ່ໄດ້ຍິນເຊັ່ນວ່າ ຖ້າຂ້ອຍເຂົ້າໃຈຖືກຕ້ອງແມ່ນເຈົ້າຮູ້ສຶກໝົດຫວັງກັບສິ່ງທີ່ເກີດຂຶ້ນເພາະວ່າເຈົ້າບໍ່ມີເວລາພໍ, “ຂ້ອຍໄດ້ຍິນເຈົ້າບອກວ່າ...”)

4

ຍອມຮັບຄວາມແຕກຕ່າງ

ໃຫ້ເຂົ້າໃຈ ແລະ ຈື່ໄວ້ວ່າທຸກການກະທຳແມ່ນເກີດຂຶ້ນໂດຍເຈດຕະນາທີ່ດີສະເໝີ ແລະ ການຍອມຮັບຄວາມແຕກຕ່າງທາງດ້ານຄວາມຄິດ ແລະ ຄວາມເຊື່ອແມ່ນຈະເຮັດໃຫ້ທ່ານເຂົ້າໃຈຄວາມຮູ້ສຶກຂອງຄົນອື່ນໄດ້

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ III

ບາງສະຖານະການຫຍຸ້ງຍາກໃນການໃຫ້ຄຳປຶກສາສຳລັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ

1. ຄວາມງຽບ: ນີ້ແມ່ນເຫດການໜຶ່ງທີ່ພົບເລື້ອຍໃນການໃຫ້ຄຳປຶກສາ ເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ ອາດບໍ່ຢາກເວົ້າຫຍັງ ໂດຍສະເພາະແມ່ນກໍລະນີທີ່ພໍ່ແມ່ຕ້ອງການໃຫ້ມາ ແຕ່ເຈົ້າເຈົ້າບໍ່ຢາກມາຮັບຄຳປຶກສາ ໃນເວລາເລີ່ມຕົ້ນການໃຫ້ຄຳປຶກສາ ເຂົາເຈົ້າອາດບໍ່ຢາກເວົ້າຫຍັງ

ຜູ້ໃຫ້ຄຳປຶກສາ ສາມາດໃຫ້ເວລາເຂົາເຈົ້າຢູ່ໃນຄວາມງຽບໄລຍະໜຶ່ງ ແລະ ສາມາດເວົ້າວ່າ “ຂ້ອຍເຂົ້າໃຈດີວ່າ ມັນຂ້ອນຂ້າງຍາກທີ່ຈະເວົ້າກັບຄົນທີ່ເຮົາຫາກໍ່ພົບໜ້າກັນເປັນຄັ້ງທຳອິດ, ຂ້ອຍສົງໃສວ່າເຈົ້າອາດບໍ່ມີຫຍັງໃນໃຈທີ່ຢາກຄົ້ນຄວ້ານຳກັນໃນມື້ນີ້ ແຕ່ເຮົາອາດໃຊ້ເວລາລົມກັນຈັກນ້ອຍໜຶ່ງກ່ອນໄດ້ເນາະ ມັນອາດເປັນປະໂຫຍດສຳລັບເຈົ້າ” ເຍົາວະຊົນ/ໄວໜຸ່ມເບິ່ງຄືວ່າກຳລັງໂມໂຫ ເຊັ່ນວ່າ ບໍ່ສົນໃຈໃນສິ່ງທີ່ທ່ານເວົ້າ ແລະ ແນມເບິ່ງທາງອື່ນ, ຜູ້ໃຫ້ຄຳປຶກສາສາມາດເວົ້າວ່າ “ມີຫຼາຍເທື່ອທີ່ ມີຄົນມາພົບຂ້ອຍໂດຍທີ່ເຂົາເຈົ້າບໍ່ຢາກມາ ແລະ ເຂົາກໍ່ບໍ່ຢາກເວົ້າຫຍັງ. ຂ້ອຍສົງໃສວ່າເຈົ້າອາດຈະມີຄວາມຮູ້ສຶກແບບນັ້ນບໍ່?” ພ້ອມທັງສະແດງໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເຫັນວ່າທ່ານສົນໃຈ ແລະ ເຂົ້າໃຈຄວາມຮູ້ສຶກຂອງເຂົາເຈົ້າດ້ວຍພາສາກາຍຂອງທ່ານ

ບາງຄັ້ງ ຄວາມງຽບອາດເກີດຂຶ້ນພາຍຫຼັງດຳເນີນການໃຫ້ຄຳປຶກສາໄປໄດ້ໄລຍະໜຶ່ງ ຜູ້ໃຫ້ຄຳປຶກສາຕ້ອງປະເມີນໃຫ້ໄດ້ວ່າມັນເກີດຂຶ້ນຍ້ອນຫຍັງ ເຍົາວະຊົນ/ໄວໜຸ່ມ ອາດຮູ້ສຶກຫຍຸ້ງຍາກທີ່ຈະເວົ້າໃນສິ່ງທີ່ລະອຽດອ່ອນ ຫຼື ເປັນຄວາມລັບ ຫຼື ເຂົາເຈົ້າອາດຮູ້ສຶກບໍ່ສະບາຍໃຈກັບການໃຫ້ຄຳປຶກສາ. ຄວາມງຽບທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນລະຫວ່າງການໃຫ້ຄຳປຶກສານີ້ ເປັນສິ່ງສຳຄັນຫຼາຍ ຜູ້ໃຫ້ຄຳປຶກສາຕ້ອງລໍຖ້າ ຢາພະຍາຍາມທຳລາຍຄວາມງຽບນັ້ນ ເຍົາວະຊົນ/ໄວໜຸ່ມອາດກຳລັງຄິດພິຈາລະນາກ່ຽວກັບປະສົບການຜ່ານມາ ຫຼື ເລື່ອງສຳຄັນທີ່ຢາກສື່ສານອອກມາ

2. ຮ້ອງໄຫ້: ບາງຄັ້ງ ເຍົາວະຊົນ/ໄວໜຸ່ມອາດຮ້ອງໄຫ້ ແລະ ມັນອາດເຮັດໃຫ້ຜູ້ໃຫ້ຄຳປຶກສາຮູ້ສຶກບໍ່ສະບາຍໃຈ. ການປອບໃຈເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເຊົາໄຫ້ແມ່ນວິທີການທີ່ບໍ່ຄວນເຮັດໃນການໃຫ້ຄຳປຶກສາ. ການຮ້ອງໄຫ້ແມ່ນລ້ວນແຕ່ມີເຫດຜົນ ແລະ ສາຍເຫດທີ່ແຕກຕ່າງກັນໃນແຕ່ລະຄົນ. ການຮ້ອງໄຫ້ອາດເປັນວິທີການປົດປ່ອຍອາລົມທີ່ໄດ້ຜົນສຳລັບບາງຄົນ ແລະ ສິ່ງທີ່ຜູ້ໃຫ້ຄຳປຶກສາຄວນເຮັດຄືການລໍຖ້າ ໃຫ້ເວລາເຂົາເຈົ້າໄດ້ລະບາຍຄວາມຮູ້ສຶກອອກມາ ແລະ ສາມາດເວົ້າວ່າ ມັນເປັນເລື່ອງທຳມະດາທີ່ເຮົາຈະໄຫ້ ໃນເວລາທີ່ມີເລື່ອງທີ່ເຮັດໃຫ້ເສຍໃຈ

3. ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາບໍ່ສາມາດຕອບຄໍາຖາມໄດ້: ບາງຄັ້ງ ເຍົາວະຊົນ/ໄວໜຸ່ມ ອາດມີຄໍາຖາມທີ່ທ່ານບໍ່ສາມາດຕອບໄດ້ ທ່ານສາມາດບອກວ່າບໍ່ຮູ້ວ່າຄໍາຕອບທີ່ຖືກຕ້ອງແມ່ນແນວໃດ ແລະ ຈະຫາຄໍາຕອບມາໃຫ້ ຫຼື ອາດແນະນຳກ່ຽວກັບ ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນອື່ນໆ ທີ່ທ່ານຮູ້ ແລະ ເຂົາເຈົ້າສາມາດໄປຊອກຄືນຫາຄໍາຕອບເອງໄດ້ ຢ່າຕອບຄໍາຖາມຂອງເຂົາເຈົ້າ ທັງໆ ທີ່ທ່ານບໍ່ຮູ້ ເພາະຂໍ້ມູນທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງສາມາດເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ເຂົາເຈົ້າ ຫຼື ອາດທຳລາຍຄວາມເຊື່ອໝັ້ນທີ່ເຂົາເຈົ້າມີຕໍ່ ຕົວທ່ານ

4. ການຜິດຖຽງກັນລະຫວ່າງການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ: ໃນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາແກ່ເຍົາວະຊົນ/ໄວໜຸ່ມ ບາງຄັ້ງອາດຫຼີກລ້ຽງ ບໍ່ໄດ້ທີ່ຈະມີການຜິດຖຽງກັນຂອງສະມາຊິກໃນຄອບຄົວທີ່ມານຳກັນ, ຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ສາມາດປ່ອຍໃຫ້ມັນເປັນໄປ ເພື່ອທີ່ຈະໄດ້ສັງເກດເບິ່ງການສື່ສານຂອງຄົນໃນຄອບຄົວເປັນແນວໃດ ຫຼັງຈາກທີ່ ສະຖານະການສະຫງົບລົງ ຜູ້ໃຫ້ ຄໍາປຶກສາ ສາມາດໃຫ້ຄໍາເຫັນສະທ້ອນກ່ຽວກັບຜິດຕິກຳຂອງແຕ່ລະຄົນໃນລະຫວ່າງທີ່ເຂົາເຈົ້າຖືກຖຽງກັນ ແລະ ມັນຍັງຊ່ວຍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເຫັນວ່າທ່ານຍອມຮັບ ແລະ ອະນຸຍາດໃຫ້ເຂົາສະແດງອາລົມທີ່ແທ້ຈິງຂອງເຂົາເຈົ້າ ພາຍຫຼັງ ທີ່ເຂົາເຈົ້າໄດ້ສະແດງຄວາມຄິດເຫັນ, ຂອບໃຈເຂົາເຈົ້າ ແລະ ຂໍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຝັງໃນສິ່ງທີ່ທ່ານສັງເກດເຫັນ ໃນຖານະ ຄົນນອກສະຖານະການ

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ IV

ລາຍການກວດກາການນຳໃຊ້ຄວາມສາມາດໃນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ

ຄວາມສາມາດ	ພຶດຕິກຳ/ການປະຕິບັດ
ສ້າງຄວາມໄວ້ວາງໃຈ	<ul style="list-style-type: none"> ● ນັ່ງທາງຂ້າງໄວໜຸ່ມ ໃນທ່າທີ່ຜ່ອນຄາຍ ● ໃຊ້ທ່າທາງ ແລະ ໂທນສຽງທີ່ເໝາະສົມ ● ສືບຕາ ● ງຶກຫົວ, ອຽງຕົວເຂົ້າຫາໄວໜຸ່ມ... ● ຍິ້ມ ● ໃຊ້ໂທນສຽງທີ່ເໝາະສົມ ● ບໍ່ເຮັດຢ່າງອື່ນໃນຂະນະທີ່ເວົ້າກັບໄວໜຸ່ມ
ຟັງຢ່າງຕັ້ງໃຈ	<ul style="list-style-type: none"> ● ໃຊ້ທ່າທາງທີ່ເຮັດໃຫ້ເຫັນວ່າສົນໃຈຕໍ່ໄວໜຸ່ມ ● ຕອບສະໜອງດ້ວຍ “ອີມ...” ● ຖາມຄືນເພື່ອຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງ ● ສັງລວມຈຸດສຳຄັນ
ໃຊ້ຄໍາຖາມເປີດ	<ul style="list-style-type: none"> ● ໃຊ້ຄໍາຖາມເປີດເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຂໍ້ມູນຫຼາຍຂຶ້ນ
ກວດຄືນຄວາມເຂົ້າໃຈ	<ul style="list-style-type: none"> ● ສະທ້ອນຄືນ ● ເວົ້າລື້ມຄືນ ● ກະຕຸ້ນໃຫ້ໄວໜຸ່ມເວົ້າ ຫຼື ສະແດງຄວາມເຫັນ

ຄວາມເຂົ້າໃຈຄວາມຮູ້ສຶກຂອງໄວໜຸ່ມ	<ul style="list-style-type: none"> ● ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມເຂົ້າໃຈວ່າໄວໜຸ່ມຮູ້ສຶກແນວໃດ ແລະ ໃຫ້ເຫັນວ່າທ່ານກຳລັງຄົ້ນຄວ້າເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອເຂົາເຈົ້າຢ່າງຈິງໃຈ ● ນຳໃຊ້ຄຳເວົ້າທີ່ບອກເຖິງຄວາມຮູ້ສຶກຂອງເຂົາເຈົ້າ
ຫຼີກລ່ຽງການໃຊ້ຄຳເວົ້າທີ່ຕັດສິນ	<ul style="list-style-type: none"> ● ຫຼີກລ່ຽງການໃຊ້ຄຳເວົ້າທີ່ຕັດສິນ ● ຊົມເຊີຍໃນສິ່ງທີ່ເຂົາເຈົ້າເຮັດໄດ້
ຊ່ວຍໄວໜຸ່ມໃນການວາງແຜນ	<ul style="list-style-type: none"> ● ເຮັດວຽກຮ່ວມກັບໄວໜຸ່ມ ເພື່ອໃຫ້ມີແຜນໃນການປະຕິບັດໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ ● ສະຫຼຸບສັງລວມຈຸດສຳຄັນຂອງການໃຫ້ຄຳປຶກສາໃນຄັ້ງນີ້ ● ນັດກັບມາກວດຄືນ ດ້ວຍການຖາມຄວາມພ້ອມຂອງໄວໜຸ່ມ

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ V

ກະແຈສຳຄັນສຳລັບການໃຫ້ຄຳປຶກສາການວາງແຜນຄອບຄົວທີ່ປະສົບຜົນສຳເລັດ

ນອກຈາກຄວາມສາມາດທີ່ຈຳເປັນພື້ນຖານສຳລັບການໃຫ້ຄຳປຶກສາແລ້ວ ຜູ້ໃຫ້ຄຳປຶກສາຕ້ອງຮູ້ໄວ້ວ່າ ການໃຫ້ຄຳປຶກສາຈະປະສົບຜົນສຳເລັດໄດ້ເມື່ອ ຜູ້ໃຫ້ຄຳປຶກສາ:

- ສະແດງຄວາມເຄົາລົບຕໍ່ຜູ້ມາຮັບຄຳປຶກສາ ແລະ ຊ່ວຍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຮູ້ສຶກສະບາຍໃຈໃນທຸກກໍລະນີ
- ຊຸກຍູ້ໃຫ້ຜູ້ຮັບຄຳປຶກສາອະທິບາຍຄວາມຕ້ອງການ, ຄວາມກັງວົນ, ແລະ ຕັ້ງຄຳຖາມ
- ປ່ອຍໃຫ້ຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ຮັບຄຳປຶກສາເປັນຕົວນຳພາການສົນທະນາ
- ມີສະຕິຢູ່ສະເໝີ ຕໍ່ຄວາມຈຳເປັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຊັ່ນ: ການປ້ອງກັນພະຍາດຕິດຕໍ່ທາງເພດສຳພັນ ລວມທັງ HIV ແລະ ການສົ່ງເສີມການໃຊ້ຖົງຢາງອະນາໄມ
- ຮັບປະກັນຮັບປະກັນຄວາມລັບ ແລະ ຄວາມເປັນສ່ວນຕົວ ໃຫ້ການສົນທະນາເກີດຂຶ້ນໃນສະຖານທີ່ທີ່ຄົນອື່ນບໍ່ສາມາດໄດ້ຍິນ ແລະ ຢ້າກັບຜູ້ຮັບຄຳປຶກສາວ່າທ່ານຈະບໍ່ບອກຄົນອື່ນກ່ຽວກັບເລື່ອງທີ່ໄດ້ລົມກັນ
- ການຝັງແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນເທົ່າກັນກັບການໃຫ້ຂໍ້ມູນທີ່ຖືກຕ້ອງ
- ໃຫ້ຂໍ້ມູນ ແລະ ຄຳແນະນຳທີ່ສຳຄັນເທົ່ານັ້ນ (ແລະ ການໃຫ້ຄຳແນະນຳຄວນເກີດຂຶ້ນພາຍຫຼັງທີ່ທ່ານໄດ້ຮັບຝັງພຽງພໍ ແລະ ຈຶ່ງໃຫ້ຄຳແນະນຳທີ່ຈຳເປັນກັບຜູ້ຮັບຄຳປຶກສາ)
- ໃຊ້ພາສາທີ່ຜູ້ຮັບຄຳປຶກສາເຂົ້າໃຈໄດ້
- ເຄົາລົບ ແລະ ສະໜັບສະໜູນການຕັດສິນໃຈຂອງຜູ້ຮັບຄຳປຶກສາ
- ອະທິບາຍກ່ຽວກັບຜົນຂ້າງຄຽງ ຖ້າມີ ແລະ ເອົາໃຈໃສ່ຢ່າງຈິງຈັງ ຕໍ່ຄວາມກັງວົນຂອງຜູ້ຮັບຄຳປຶກສາ
- ກວດຄືນຄວາມເຂົ້າໃຈຂອງຜູ້ຮັບຄຳປຶກສາ
- ບອກຜູ້ຮັບຄຳປຶກສາວ່າເຂົາເຈົ້າສາມາດກັບມາເວລາໃດກໍໄດ້ ບໍ່ວ່າດ້ວຍເຫດຜົນໃດກໍຕາມ

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ VIII

ເອກະສານອ້າງອີງ

- ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ຄູ່ມືແຫ່ງຊາດສໍາລັບການບໍລິການສຸຂະພາບທີ່ເປັນມິດກັບເຍົາວະຊົນ ແລະ ໄວໜຸ່ມ ສປປ ລາວ ສະບັບວັນທີ 16 ເດືອນ ພະຈິກ 2017
- Counselling Study Resource 2017 Piaget's Stages of Cognitive Development [Handout]
- Family Health International, Adherence Worker Training: Facilitator's Guide, Zambia
- International Planned Parenthood Federation, Medical and service delivery guidelines for sexual and reproductive health services, 3rd edition. London: IPPF, 2004
- Kelly, K. (2017) Basic Counselling Skills: A Student Guide, Warrington: Counselling Tutor
- Lees-Oakes, R. (2019) Counselling Theory in Practice: A Student Guide, Warrington: Counselling Tutor
- LifeLine/ChildLine Namibia, affiliated to Lifeline International. (June 2004). Basic Counselling Training Course, Facilitator's and Participant's Manuals. Namibia
- The FSN Network and CORE Group. 2015. Make Me a Change Agent: A Multisectoral SBC Resource for Community Workers and Field Staff. Washington, DC: The TOPS Program
- World Health Organization Department of Reproductive Health and Research (WHO/RHR) and Johns Hopkins Bloomberg School of Public Health/Center for Communication Programs (CCP), Knowledge for Health Project. Family Planning: A Global Handbook for Providers (2018 update). Baltimore and Geneva: CCP and WHO, 2018